

**TEDNIK
TEDNIK
TEDNIK
TEDNIK
TEDNIK**

Tednikova priloga: MODA

str. 9, 10,
11, 12

TEDNIK

LETO XLIV, ŠT. 21

Ptuj, 30. maja 1991

CENA 15 DINARJEV

Prva žrtev...

V petek, 24. maja, okoli 19. ure je pod kolesi vojaškega oklepника pred mariborsko vojašnico vojvoda Mišiča tragično umrl Jožef Šimčič iz Miklavža. Na kraju tragičnega dogodka gori iz dneva v dan več svečk in grenko so odzvene besede predstavnika republike Slovenije Matije Malešiča na pogrebu pokojnega Šimčiča v torek, 28. maja: »... In koliko žrtev bo še moralo pasti, da bodo pripadniki armade spoznali, da ne morejo po svoji volji krojiti našega življenja?«

Foto: M. Ozmec

VOJAK STRELJAL NA ELEKTRIČARJE OB PTUJSKI VOJAŠNICI

Incident ali nesrečno naključje?

Ptuj, petek 24. maja 1991. Turobno, ne preveč spomladansko in hladno vreme. Med občani je bilo vidno čutiti tesnobo zaradi vse ostrejših zapletov z jugoslovansko armado v Mariboru in drugod. Popoldne nekaj pred šestnajsto uro pa je kot strela z jasnega udarila na dan novica, da je prišlo do streljanja tudi ob vojašnici Dušana Kvedra v Ptuj. Vojak je izra vojaške ograje streljal na delavca Elektra Ptuj, ki je opravljal svoje službene dolžnosti v objektu zunaj vojašnice.

Vest smo prvi objavili na radiu Ptuj 10 minut po šestnajsti uri in najavili tudi skorajšnji pogovor o neljubem incidentu s komandirjem Postaje milice v Ptuj Milanom Čušem. Ob 17. uri in 40 minut smo posneti pogovor v živo tudi objavili.

Milan Čuš, komandir ptujske policije: »Ob 15.20 smo prejeli sporočilo od občana iz Ferkove ulice, da je pri vojašnici prišlo do streljanja. Povedal je, da so počili trije strelji in da je eden delavec Elektra Ptuj ranjen v nogo. Takoj zatem smo dobili obvestilo o tem dogodku tudi iz reševalne postaje Ptuj. Hitro smo zbrali skupino naših miličnikov, in sicer je namestnik komandirja s šestiimi miličniki s službenimi vozili takoj odhitel na kraj dogodka. Ko so se pomikali proti kraju streljanja, je tam že bilo vozilo ptujske reševalne službe, v katerem je sedel ranjeni delavec Boris Frasa. Takrat so ga vojaki po nalogu enega od oficirjev poskušali potegniti iz vozila, češ da bi ga odpeljali s svojim sanitetnim vozilom. Ko so to naši miličniki videli, so z živim zidom njihovo dejanje hoteli preprečiti. V tem času pa je prišla vojaška okrepitev. Okoli 15 vojakov in trije oficirji so miličnike in vozi-

lo obkolili. Prišlo je do ostrih pogovorov, eden od oficirjev — mislim, da je bil major — je ostro dejal: Če bo kdo karkoli storil, je lahko takoj ubit. Ko so prišli še trije oficirji, je vendarle prevladal razum, saj sta dva oficirja dovolila, da odpelje ranjenega Frasa reševalno vozilo. Tako so bili tudi naši fantje kmalu izpuščeni. Obvestili so nas tudi, da se bodo vse zadeve reševale v kasarni Dušana Kvedra. O vsem smo takoj obvestili tudi preiskovalnega sodnika UNZ Maribor.«

KRONOLOŠKI POTEK DOGODKOV

Načelnik oddelka za ljudsko obrambo SO Ptuj Janez Merc je za javnost pripravil celoten pregled dogodkov v posebnih izjavi:

»1. Dopoldan okrog devete ure sporočilo prek telefona od pp Jurleta, VD komandanta garnizije Dušana Kvedra, da je kasarna brez elektrike, vode in telefonskih zvez. To sporočilo je bilo posredovano v obliki grožnje in se nadaljevalo z zaključkom, da če ne uredimo stanja, bo celi Ptuj brez elektrike.

— To sporočilo je bilo takoj posredovano predsedniku skupščine in izvršnega sveta

— Sledi preverjanje dejanskega stanja in naslednje ugotovitve:

a) Elektro je po ukazu svojih nadrejenih izvršil odklop, vendar je po grožnji komandanta in ob ugotovitvi, da je v kasarni tudi ambulanta ter po razgovoru opravil ponovni priklop.

b) Komunalno podjetje ni izvršilo odklopa vode, tako je sporočilo iz kasarne popolna dezinformacija.

c) PTT je izvršil odklop po ukazu, ki je bil posredovan iz nadrejene organizacije.

2. Ob 11.30 je bila izredna seja izvršnega sveta, na kateri smo obravnavali tudi mariborske dogodke in reakcije ter reakcije od dopoldanskih PTT in elektroizključitvah objektov JLA. Na razpravi so bili prisotni direktorji pristojnih firm. Zraven predstavitev stanja so bili sprejeti tudi nekateri sklepi, ki so obvezovali ponovno vzpostavitev stika z nadrejenimi institucijami in konkretizacijo ukrepov.

3. Delavci Elektro Ptuj so dobili nadaljnja navodila za delo na svojih objektih in za zavarovanje teh objektov.

4. Ob 15.20 sledi sporočilo pp Jurleta, da so delavci Elektra Ptuj izklapljalji elektriko na bližnji TP in da je prišlo do neprijetnega dogodka. Poškodovan je Boris FRAS, zaseženo je vozilo Elektro Ptuj, dva delavca pa sta pobegnila. Sledi zahteva, da se nemudoma priklopi elektrika, kajti v nasprotnem primeru bo razrušena TP, pa tudi celi Ptuj bo to čutil. Ukaz, naj se ne igrajo in da se bodo ukazi izpolnjevali do konca, je bil zaključek te informacije.

Sledi obveščanje predsednika skupščine in izvršnega sveta ter pristojne službe RSLO.

Zatem je tudi ogled mesta dogajanja ter dejavnost PM Ptuj in zdravstvena intervencija. Kronologiji prilagam poročilo PM Ptuj.

Za tem sklic izredne seje predsedstva SO Ptuj ob 17.30.

5. Na izredni seji je predsedstvo ocenjevalo trenutno stanje. V tem času je prišlo do sporočila, da naj se objekti JLA priključijo na električno omrežje. Potreben je bil ponoven kontakt z JLA, za dogovor za skupno srečanje na nevtralnem terenu (jamstvo za varnost delavcem Elektro Ptuj). Do tega pa ni prišlo, ker so bili dogovori izvedeni na republiškem nivoju (sekretar Bavčar in general Praščević).

Po dogovoru s kap. Ostojčičem je bilo dogovorjeno, da se delavci Elektro Ptuj oglašajo pri dežurnem oficirju in ta bo zagotovil vse potrebno za varen priklop.

UVODNIK

Drevesa se svojih korenin zavedo

Kadar čez gozdove rjavejo viharji, drevesa se svojih korenin zavedo... je zapisal slovenski pesnik Matej Bor v eni svojih pesmi. Viharji še trenutno ne pustošijo, močan veter pa že piha in korenine krepijo svoje obrambne mehanizme.

Travma vojaške moči, nadvlade orožja, togih predpisov se je preselila na slovenska tla, da nas ustrahuje in »spametuje«, kot da je skoraj stoo odstotna odločitev slovenskega ljudstva za svojo samostojnost zgolj rekreativen izlet na volišče in ne premišljena izjava tega ljudstva, da si pač hoče krojiti svojo usodo po svoje. Nobena sila ne more spremeniti tega mišljenja in tega procesa, lahko ga samo moti in preprečuje ter s tem povzroča veliko gorja, sovraštva in vzpodbuja najslabše strasti.

Najslabša od vseh variant osamosvojitve je glas orožja, ker pušča za sabo preveč posledic. Volja ljudstva je nad vsem in zato bi morali vsi, ki bodo gledali na svojo funkcijo imeli nalogo o tem odločiti, čimprej resno pričeti dokončno določati obveznosti in pravice posameznih strani ne glede na mišljenje te ali one velesile ali posameznih vplivnih politikov in generalov.

Dr. Janez Drnovšek je povedal, da je še vedno možen miren razplet jugoslovanske krize, zatorej z vsemi silami v to varianto, kajti nikoli si človek ne bi mislil, da je tako lahko ukazati vojaku, naj potegne za petelina na puški, četudi morda v nekem »pravilu službe« piše tako.

Čimprej hočemo vendar normalno delati in ustvarjati dobrine, ki so vredne človeškega dostojanstva in njegove ustvarjalnosti, saj konec koncev zato živimo. Idealno bi bilo, da bi drugo tisočletje pospravilo to orožje in nasilno smrt v muzeje, oficirje pa postavilo za kustose. Kakšna utopija?

F. Lačen

Borisa Frasa smo obiskali v bolnišnici. (Foto: M. Ozmec)

Na koncu naj navedemo, da ta konflikt predstavlja konfrontacijo neoborožene civilne družbe z vojaško silo, kjer so napadene civilne osebe izven objektov JLA.

Ranjenega električarja Borisa Frasa smo obiskali v mariborski bolnišnici dan po uspešno opravljeni operaciji, ki jo je izvajal dr. Miran Vrabl. Težko mu je bilo obupati spomine na neljubi dogodek, a je kljub temu povedal:

»Ko sem prišel s terena, sem skupaj z Murkom in pozneje Premužičem dobil nalog, da odklopim vojašnico iz omrežja. Do transformatorja sem prišel z vozilom, naprej pa peš. Po tem ko sem vse že opravil in ko sem zaklepal vrata, pa je naenkrat počilo. Če bi pred tem kaj slišal, bi zagotovo vsaj reagiral in se obrnil. Padel sem ranjen v levo koleno in se zvlekel do prve hiše (Kolarčevih). Tam mi je Dino Kolarč priskočil na pomoč in mi pomagal v hišo. Kmalu so nas obkolili vojaki in zahtevali, da me predajo njim. Dali so nam 3 minute časa za to, sicer bodo prišli sami. Že po dobri minuti so pričeli rožljati z orožjem in zapirali, a takrat je na srečo prišlo reševalno vozilo. Ptuj in izvelel sem se iz hiše. Ko me je zdravnik obvezal, pa me vojska ni pustila v civilno bolnico. Posebej grobo je z mano ravnal eden od oficirjev, mislim, da je bil major. Grozil mi je s pištolo, me vlačil iz reševalnega avta in kričal. Mislim, da ni upošteval nobene konvencije o ranjenih. Zadevo je rešil oziroma umiril pomočnik komandanta Jurleta, ki je le dovolil, da me odpeljejo v ptujsko bolnišnico.«

Eden od tistih, ki je ranjenemu Frasu prvi priskočil na pomoč, je bil pogumni mladenič Dino Kolarč iz Kettejeve 3, ki je dogodek takole opisal:

»Ko sem slišal drugi strel, sem takoj skočil k oknu in pogledal k vojašnici. Zagledal sem Borisa Frasa, ki se je vlekel po tleh z

okrvavljeno nogo. Prišel sem k njemu in mu pomagal na naše dvorišče. Ko se je pričela približevati skupina vojakov, pa sem ga potegnil v hišo in jo zaklenil. Nudil sem mu prvo pomoč in ga obvezal. Kmalu je pozvonila moja babica in mi rekla, naj odprem vrata, češ da nam vojaki ne bodo naredili ničesar, da hočejo le Frasa. Zavrnil sem jo in povedal, da se želim pogovarjati z vojaki. Prišel je eden z našitki (starešina), poleg njega pa še dva. Vsi so bili oboroženi in so zahtevali, da pridemo vsi ven. Dali so nam celo ultimatum, da to naredimo v treh minutah, sicer bodo prišli v hišo sami. Takrat pa je pripeljal reševalno vozilo. Eden od oficirjev je ukazal, da lahko pride bliže le zdravnik. Ko je ta Frasu pregledal in obvezal koleno, je prišla še policija PM Ptuj. Pričeli so se prerekati, ali naj Frasa odpeljejo s civilnim reševalcem v civilno bolnico ali z vojaškim sanitetnim vozilom v vojaško bolnico. Zdravnik je bil vztrajen in zahteval, da ga prepeljemo v ptujsko bolnišnico. Prišlo je še več vojakov in naredili okrog vseh nas obroč. Oficir je spet ukazal, da Frasa dva vojaka potegneta iz reševalca in ga data v vojaško vozilo. Boris se je krčevito oklepal nečesa v avtomobilu in prosil policijo, naj mu pomagajo. A policaji so žal ostali nemočni in zahtevali še nekega oficirja iz vojašnice. Ko je ta prišel, je dovolil, da Frasa odpelje civilno vozilo v spremstvu vojaškega.

Ogorčen sem nad pisanjem javnih medijev o tem dogodku, saj si je zagotovo zaslužil večjo pozornost. Vojak je streljal na občana zunaj vojaškega objekta, in to je skrajno zaskrbljujoče. Tudi izjave vojaških oblasti niso resnične. Delavci niso bili maskirani in niso se priplazili, vsi občani pa smo nad početjem vojske ogorčeni.«

(Nadaljevanje na zadnji strani)

ŠPORTNO DRUŠTVO STOJNCI PRIREJA

Prireditve bo v nedeljo, 2. junija 1991, ob 14. uri na nogometnem igrišču v Stojncih. Če bo slabo vreme, bo prireditve naslednjo nedeljo.

Zabaval vas bo ANSAMBEL PREROD!

SUPER TOMBOLO S SUPER NAGRADAMI:

● MONTAŽNA HIŠA
● 5 AVTOMOBILOV YUGO

● VEČ LEPIH DOBITKOV (Tomas colibri, barvni televizor, krznena jakna, štedilnika, hladilnik, zamrzovalna skrinja...)

Uspel pohod na Donačko goro

Planinsko društvo Ptuj je v nedeljo, 26. maja, organiziralo pohod iz Narpelj do Donačke gore. Kljub kislemu vremenu se je jutraj ob 17. uri zbralo na ptujski avtobusni postaji precej otrok in tudi odraslih. Bilo nas je 137. Ptujčanom so se pridružili še planinci iz Dornave, Gerečje vasi, Kidričevega in Lovrenca, pa tudi iz Maribora ter Dramelj.

V Narpeljah nas je čez cesto pri šoli pozdravil transparent z dobrodoščilo, pred šolo pa so člani IO PD Ptuj ponujali planinsko literaturo in seveda Vodnik — dnevnik Haloške planinske poti. Nato smo se odpravili na pot. Naš prvi cilj je bila kontrolna točka 8 na Jelovcih pri Novini. Najprej smo se ustavili pri cerkvi sv. Bolfenka, ki so jo začeli obnavljati. Prekrili so streho, sedaj pa je na vrsti notranjost, kjer so odkrili freske.

Prvo presenečenje nas je čakalo malo pod cerkvico, kjer so se na nogometnem igrišču že ogrevali domačini. Mi smo seveda najprej poskrbeli za žig KT 8, nato je bilo na vrsti okrepčilo. Domačini so nas presenetili z dobro gibanico in na veselje vseh otrok — pohodnikov s sladolemom. Da ni manjkalo dobre domače kapljice, mi ni treba posebej omenjati.

Potem so planinci sestavili nogometno ekipo in premagali domačine z 2:1. Pred tekmo se je del planincev odpravil skupaj s predstavnikom ZZB Ptuj tov. Rauom in Žmaucem do spomenika II. četi 1. bataljona Kozjanskega odreda, kjer sta oba udeležena takratnih dogodkov obudila spomin na 17. januar 1945. K spomeniku sta položila tudi šopek.

Drugo presenečenje na Jelovcih nas je čakalo pri Planincevih, ki živijo na Jelovcih 10. Tukaj še živi Planinceva mama, ki je stara že 90 let. Pozdravili in sprejeli so nas trije Planincevi sinovi. Po prijetnem pomenku in zakuski, ki so nam jo pripravili, smo se zahvalili za gostoljubje, ki je v tej hiši že pogovorno, zaželeli

Planincevi mami trdnega zdravja ter se poslovili.

Naslednja kontrolna točka je bila pri Bedenikovih na Kupčinem vrhu. Ko smo vsi dobili žige, smo se odžejali s čajem, ki so ga pripravili domačini, se odpočili in že smo se odpravili proti cilju — Donački gori. Pod vrhom smo se razdelili na dve skupini: ena se je odločila za lažjo pot do planinskega doma na jasi, druga pa za strmo pot na vrh. Večina otrok se je seveda odločila za to pot, posebno ko so slišali, da bo treba nekaj metrov poti preplezati ob žici. Ko smo premagali tudi ta najtežji del poti, smo zadovoljni posedli na vrhu, si oskrbeli žig, se razgledali po okolici in se potem odpravili navzdol do doma, od koder smo že slišali prijetne zvoke glasbe. Pred domom so nas pozdravili planinci iz Majšperka, ki so nam pripravili krajši kulturni program, za kar se jim je zahvalil predsednik PD Ptuj Tone Purg, pozdravila pa nas je tudi sekretarka za vzgojo in izobraževanje, kulturo in telesno kulturo občine Ptuj Kristina Šamperl Purg. Vsi udeleženci pohoda smo dobili spominske pripone Haloške poti, nekaj planincev pa je dobilo priznanje, ker so prehodili že vso Haloško planinsko pot. Pričelo je rahlo deževati, kar pa naše dobre volje ni motilo. Majšperčani so poskrbeli za prigrizek in pijačo, izpraznili pa smo tudi svoje nahrbtnike. Potem je bilo treba priti še do Stoperc, od koder je prvi avtobus odpeljal ob pol šestih, drugi pa ob sedmih zvečer.

Ob koncu se zahvaljujemo pokrovitelju pohoda Kmetijskemu kombinatu Ptuj in sponzorjem Biografiji Jurančič iz Ptuja, Emoni Merkur Ptuj ter Sekretariatu za vzgojo in izobraževanje, kulturo in telesno kulturo občine Ptuj. Da je pohod tako dobro uspel, pa je zasloga članov izvršnega odbora, ki so prevzeli vso tehnično organizacijo pohoda, za kar se jim vsi udeleženci zahvaljujemo.

Nada JURKOVIČ,
Planinsko društvo Ptuj

V gospodarstvu čedalje slabše

Razmere v ptujskem gospodarstvu se čedalje bolj zaostrujejo. To je pokazala tudi informacija o nekaterih pomembnejših rezultatih poslovanja ptujskega gospodarstva, ki jo je za obravnavo na občinskem izvršnem svetu izdelal Sekretariat za finance in planiranje. Fizični obseg industrijske proizvodnje se je v prvih treh mesecih letos v primerjavi z enakim obdobjem prejšnjega leta znižal za 4,8 odstotka. Od 18 panog jih je le šest takšnih, ki so v prvih treh mesecih povečale proizvodnjo v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta. Več so naredili v elektrogospodarstvu, proizvodnji kamna, gramoza in peska, proizvodnji tekstilnih izdelkov, predelavi kavčuka, proizvodnji živil in v proizvodnji pijač.

Da bi preprečili nadaljnje slabšanje gospodarskih rezultatov v občini, bodo v ptujski občinski vladi sprejeli program ukrepov. Izdelali bodo v posameznih sekretariatih in bo skladen s pristojnostmi izvršnega sveta na gospodarskem področju in z razvojnimi usmeritvami ptujske občine.

Tudi s sredstvi proračuna bo treba skrajno racionalno ravnati. Dotok ni reden, sredstev je manj, kot bi se jih moralo nateči. Porabniki proračuna naj bi vsake tri mesece poročali o porabi denarja. MG

Nasvidenje, Ptuj — Dober dan, Strunjan

Na stadionu Drava v Ptuj je bilo v soboto četrto športno rekreativno tekmovanje otrok in mladine iz oddelkov in zavodov za usposabljanje Slovenije. Kot gostje pa so nastopili otroci iz hrvaškega zavoda Ozalj—Jaškovo. Sodelovalo je trinajst ekip od petnajstih. Zaradi znanih razmer se ptujskega srečanja nista udeležili ekipi iz Splita in z Reke. Sodelovali pa so tekmovalci iz Dornave, Črne na Koroškem, Maribora, Drage, Dobrne, Jarš, Kamne Gorice, Ptuja, Strunjana, Vipave, Nove Gorice in Ozalja—Jaškovega.

Organizator letošnjih iger je bil Zavod dr. Marijana Borštnarja v sodelovanju s ptujsko Športno zvezo. Pokroviteljstvo pa je prevzela SO Ptuj. Njen predsednik Vojteh Rajher je ob odprtju iger povedal: »Danes nam je naklonjen lep dan, sonce ogreva zemljo in dušo. Ta dan bo v Ptuj

izzid pa je naslednji: Dornava je osvojila 12 medalj in dve drugi mesti v štafeti, Črna 15, eno tretje mesto v štafeti ter po eno prvo in eno drugo mesto v hitri hoji, Maribor 10 in dve prvi mesti v štafeti, Draga 7 in eno tretje mesto, Dobrna 3, Jarše 5 in eno tretje mesto ter drugo mesto v hitri

tji pa Maribor. Sledijo ekipe Drage—Iga, Kamne Gorice, Strunjana, Jarš, Dobrne, Vipave, Ptuja, Ozalja, Domžal in Nove Gorice.

V soboto so tekmovalce na ptujskem stadionu spodbujali prijatelji, vzgojitelji in starši. Drugih gledalcev je bilo manj. Športno — rekreativna srečanja invalidnih otrok so ena od oblik njihovega vključevanja v svet normalnih. V Ptuj pa je v soboto bila dr. Dada Maglajič, pobudnica specialne olimpiade v Jugoslaviji.

Četrto športno rekreativno srečanje otrok in mladine iz oddelkov in zavodov za usposabljanje mladine Slovenije se je končalo s predajo olimpijske zastave. Prevzel jo je organizator petih — Strunjan.

V organizacijo in izvedbo letošnjih iger invalidnih otrok je vtkano veliko poštvalnega dela organizatorjev in drugih nevidnih sodelavcev. V imenu Ptuja in tistih, ki smo igre videli, hvala!

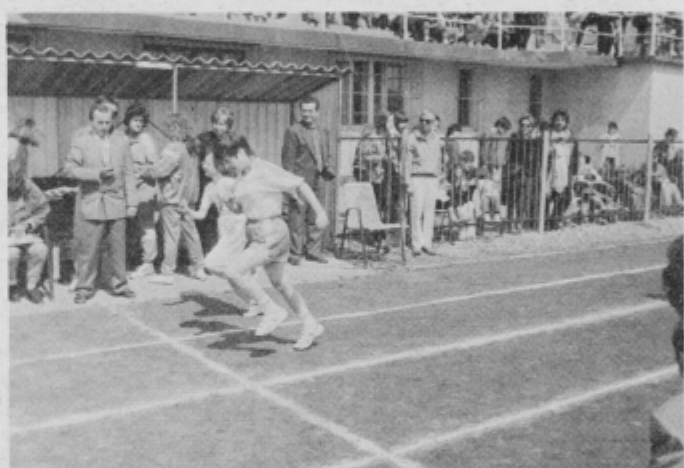
MG

Stadion Drava pred začetkom tekmovanja: učenci OŠ Dornava in Tone-ta Žnidariča spuščajo balone.

ju še lepši, ker bomo spremljali vaša tekmovanja, srečanja, veselje, radost zadoščenja za ves napor. Združimo se torej v našem svetu zmagovalcev... Ne želimo si sveta militantnih in s sovražstvom prepojenih ljudi. Tem pravimo, razdružimo se...»

Igre je odprl predsednik ptujske Športne zveze Branko Resnik. Tekmovalcem je zaželel veliko športnih uspehov. Pred tekmovanjem in med tekmovanjem je na stadionu Drava potekal zanimiv kulturni program. Nastopili so Pihalni orkester Ptuj, mažorete OŠ Ormož, učenci osnovnih šol Toneta Žnidariča iz Leskovca in Dornave ter drugi. Po doskoku ptujskih padalcev pa se je tekmovanje tudi v resnici začelo. Najprej so fantje tekli na 50 metrov, dekleta pa suvala kilogramsko kroglo. Zatem pa so se zvrstile druge atletske discipline. Plavalci so tekmovali v ptujskem zdravilišču. Tekmovalci so se srčno borili za čimboljše rezultate. Na koncu so sešeli rezultate,

Med tekmovanjem — tek na 50 metrov.

Posnetka: OM

hoji, Kamna Gorica 7 medalj in eno drugo mesto, Ptuj 2, Strunjan 6, Vipava 3 in Ozalj—Jaškovo 2 medalji. Po številu medalj in številu zlatih je na prvem mestu Črna, druga je Dornava, tre-

Farmaceuti na Rogli

V organizaciji slovenskega farmacevtskega društva sta bila 24. in 25. maja na Rogli 16. skupščina društva in simpozij o metabolizmu zdravlil. Že po tradiciji so srečanja slovenskih farmacevtov združena s strokovnim posvetovanjem. Doležljive so se jim redno pridruževali tudi tuji gostje, letos pa sta prišla le dva iz Italije, vsi drugi so se opravičili. Tudi Slovenija ni več mirna.

V imenu republiškega Sekretariata za zdravstvo in socialno varstvo je sodeloval dr. Tone Košir, namestnik republiške sekretarke za zdravstvo. Farmaceutom je razložil vsebino nove zdravstvene zakonodaje. Lekarški zakon pa je predstavil Ivan Remškar, strokovni tajnik Združenja lekarn Slovenije. Omenjeni zakoni so tik pred javno razpravo in naj bi bili sprejeti po hitrem postopku. Farmaceuti so v glavnem bili mnenja okrog oblikovanja lekarniške oziroma farmacevtske zbornice. V njihovih vrstah si namreč niso enotni glede nove zbornice.

V strokovnem delu letošnjega srečanja je sodelovalo okrog 150 slovenskih farmacevtov, glavni poudarek je bil na metabolizmu zdravlil oziroma biotransformaciji zdravlil. Ta opisuje usodo zdravila od prihoda v človeški organizem pa vse do izločanja.

Skupščina farmacevtskega društva, ki je bila drugi dan srečanja, se je udeležila okrog 200 lekarniških delavcev. Na njej so ocenili dosedanje delo, sprejeli program dela s finančnim načrtom za leto in srednjeročni program do leta 1995. Za novega predsednika društva so izvolili doc. dr. Miroslava Činča. Na skupščini so tudi podelili najvišje društveno priznanje — Minarikovo priznanje. Prejel ga je mag. Miloš Kovarčič, generalni direktor Tovarne zdravil Krka Novo mesto. MG

ORMOŽ

Odprt Renaultov salon

Minuli petek je Jeruzalem Ormož — podjetje Kmetijstvo v svojih mehaničnih delavnicah odprlo prodajni salon Renaultovih vozil. Med številnimi gosti je bil tudi komercialni direktor Revvoja iz Novega mesta Claude Tellier in med drugim omenil, da je vzrok za odprtje salona Renaultovih vozil v Ormožu, sedemnajstega koncesionarskega predstavništva tudi ormoško vrhunsko vino.

V mehaničnih delavnicah nekdanjega Slovina, današnjega Jeruzalema, ki so jih zgradili pred dobrima dvema in pol letoma na Hardeku, so v zadnjih mesecih prodali približno

Z odprtja avtomobilskega salona

100 Renaultovih vozil. To je bil tudi eden od razlogov, da je ta svetovno znani proizvajalec avtomobilov sklenil odpreti v Ormožu svoj prodajni salon. Na račun padca prodaje Zastavnih avtomobilov se zvišuje prodaja Renaultovih. Lani so jih na območju celotne države prodali 23.000, za letošnje načrtujejo prodajo 30.000 vozil.

Miran Topolovec, direktor podjetja Kmetijstvo, je povedal, da bodo v svojem salonu na Hardeku letos prodali okoli 150 vozil, računajo pa, da se bo to število dvignilo na 300 letno. Preureditev večje pisarne in dela dvorišča je podjetje veljalo nekaj nad 600.000 dinarjev.

Vida Topolovec
Foto: Štefan Hozyan

SVET V STOLPCU

INDIJA — V tej versko in nacionalno mešani državi je, kot kaže, vse težje voditi razumno in pametno politiko, ki bi vsaj delno omilila gospodarske in socialne stiske Indijcev. Usoda družine Gandhi je tesno odvisna od tega, kako močne so ekstremne politične skupine. Ko je že kazalo, da bi lahko Kongresna stranka ponovno prišla na oblast, je podobno, kot Indira Gandhi, tudi njen sin Radživ postal žrtev političnega terorizma. Njegova žena Sonia je odklonila vodenje stranke tik pred volitvami, v njej pa vneta iščejo liderja, ki bi vsaj delno lahko nadomestil Gandhijevo karizmo.

ETIOPIJA — Po tridesetletnem boju z vsemi sredstvi so se Eritrejci odločili za zasedbo Adis Abebe in zrušitev etiopske vlade. Poznavalci etiopskih razmer napovedujejo, da uporniki ne bodo dosegli neodvisnosti za Eritrejo. Avtonomni status, ki so ga leta imeli znotraj Etiopije, jim je namreč leta 1962 vzel tedanji cesar Haile Selasie. Od tedaj je Eritreja nemirna in uporniška. Njen sedanji upor vodi Demokratična revolucionarna fronta etiopskega naroda.

SOVJETSKE ZVEZE — V akcijah enot specialcev so konec minulega tedna uničili okoli 20 carinskih postaj med baltskimi državami. Predstavniki pribaltskih parlamentov so na mednarodno skupnost naslovili več protestov, v katerih ocenjujejo, da bodo Litva, Latvija in Estonija še naprej izpostavljene pritiskom in nasilju. Jelcin je v zvezi s tem izjavil, da je prepričan o tem, da Mihail Gorbačov teh ukrepov ni sprožil in da so to bolj avanture lokalnih oblastnih organov.

Mihail Gorbačov je na sestanku predsednikov zveznih in avtonomnih republik napovedal podpis novega zveznega sporazuma. Kratica ZSSR naj bi po tem sporazumu pomenila Zveza Sovjetskih Suverenih Republik, kar pomeni, da bi iz te kratice izpadla beseda socialističnih in bi jo nadomestila beseda suverenih. Ta sporazum naj bi podpisali do konca junija.

V nedeljo, na obletnico sprejema deklaracije o neodvisnosti Gruzije (leta 1918), so v tej republiki imeli prve neposredne narodne volitve predsednika republike.

PARIZ — Potem ko so zahodnoevropske upnice pred mesecem odpisale polovico javnih dolgov Poljski, so po tridnevni pogajanji to storile še Egiptu. Upniki so pristali na odpis polovice dolgov, kar znaša okoli 18 milijonov dolarjev. Pariški klub je ob tej odločitvi upošteval močno pozitivno mnenje ameriških političnih in finančnih krogov.

ALBANIJA — Okoli 160 rudarjev je minuli teden pričelo gladovno stavko in se tako pridružilo splošni stavki, ki traja že od 16. maja. Ocenjujejo, da stavka okoli 300 tisoč delavcev ali skoraj polovica vseh zaposlenih. Rudarji, ki so pričeli z gladovno stavko 200 m pod zemljo, naj bi tam vztrajali, dokler albanske oblasti ne bodo ugodile zahtevam neodvisnih sindikatov.

KUVAJT — Tam so ustanovili naglo sodišče, ki na hitro izreka obsodbe vsem, ki so kakorkoli sodelovali z Iranci. Tako je na primer neki Kuvajčan obsojen na 15 let zapor, ker je na dan osvoboditve Kuvajta nosil majico s podobo Sadama Huseina. Naglo sodišče naj bi obsodilo okoli tisoč Kuvajčtanov.

BRUSELJ — Kmetijski ministri Evropske skupnosti so tam konec tedna potrdili sveženj kmetijskih ukrepov. Predvsem so se odločali, da bodo raven cen večine kmetijskih pridelkov ohranili na lanski ravni. Hkrati bodo, zaradi nevarno naraščajočih zalog govedine, žit in mleka v prahu, okrepili ukrepe za zmanjšanje kmetijske proizvodnje. Pripravila: d. l.

NE PREZRITE kreditna banka maribor
POSLOVNA ENOTA Ptuj
Vaš svetovalec
v denarnih zadevah

PREMIJSKO VARČEVANJE — SAMO PRI KREDITNI BANKI MARIBOR

Ta oblika varčevanja je idealna za vse, ki bi radi svoje želje in cilje uresničili z varčevanjem v daljšem časovnem obdobju. Odločite se lahko za 12- ali 24-mesečno varčevanje na posebni hranilni knjižici za PREMIJSKO varčevanje. Varčevati morate redno, vsak mesec. Najnižji znesek je 300 din. Varčujete lahko tudi več in večkrat na mesec. Varčujete lahko z mesečnim pologom gotovine na knjižico za PREMIJSKO varčevanje ali s trajnikom s tekočega računa.

PREDNOSTI PREMIJSKEGA VARČEVANJA

- **premijske obresti** za vsak polog, če ste redno varčevali vseh 12 ali 24 mesecev. Banka obrestuje sredstva premijskega varčevanja po obrestni meri, ki velja za vloge na vpogled, povečane za premijske obresti. Obresti za vloge na vpogled in premijske obresti so letne in se spreminjajo z vsakletnim sklepom banke o višini obrestnih mer.
- **kredit po ugodni obrestni meri** po poteku 12- ali 24-mesečnega varčevanja. Pri 12-mesečnem varčevanju vam bomo odobrili kredit v višini v devetih mesecih privarčevanih sredstev, povečanih za celotne obresti v dvanajstih mesecih. Pri 24-mesečnem varčevanju so osnova za kredit v enaindvajsetih mesecih privarčevana sredstva ter celotne obresti za štirindvajset mesecev. Doba odplačila kredita je enaka dobi varčevanja.

Povprašajte v Kreditni banki Maribor, poslovni enoti Ptuj.

PTUJSKI IZVRŠNI SVET O KMETIJSTVU

Da ne bomo lačni

Kmetijstvo v občini Ptuj je bila tema na razširjeni seji izvršnega sveta v ponedeljek. Seje so se udeležili tudi predstavniki kmetijskih delovnih organizacij, javne svetovalne službe, Kmečke zveze in kmetijske šole.

Osnovo za razpravo je ponudil Sekretariat za kmetijstvo občine Ptuj, ki je v obširnem gradivu strnil podatke o kmetovanju v zadnjem desetletju, na osnovi programov kmetijskih organizacij pa napovedal razvoj kmetijstva v prihodnje.

Občina Ptuj je po deležu kmetijstva druga v Sloveniji. Ima dobrih 39 tisoč hektarov plodne zemlje, trideset odstotkov aktivnega prebivalstva se preživlja s kmetovanjem. Delež kmetijstva v družbenem proizvodu občine je zadnje desetletje nenehno rasel, leta 1989 je dosegel skoraj 19 odstotkov, v lanskem letu pa je bil še za kak odstotek višji.

Tudi kmetijstvo je ta hip v pričakovanju pomembnih sistemskih sprememb in od teh je odvisna njegova prihodnost. Ker pričakovane spremembe še niso povsem definirane, je prihodnost kmetijstva precej nejasna.

Sekretariat za kmetijstvo je za prihodnji razvoj kmetijstva določil temelje v naslednjih usmeritvah:

- nadaljevati uvajanje tehnologij za povečanje pridelkov poljedelskih kultur, izpopolniti načine gnojenja, zatiranje bolezni in plevelov ter uvajati primerne sorte,
- razvijati tržno vrtnarstvo, ki zaradi intenzivnosti zaposluje veliko število ljudi,
- skrbeti za selekciji napredek v živinoreji, razširiti osemenjevanje s kvalitetnimi plemenjaki ter poskrbeti za preventivno zdravstveno varstvo živali,
- v prasičereji posvetiti skrb dobremu plemenskem materialu ter nadaljevati začete priprave za selekcijo in razmnoževalno delo v zasebni prasičereji,
- spodbuditi kozjerejo in ovčerejo v Halozah in Slovenskih goricah,
- razvijati intenzivno sadjarstvo in vinogradništvo v okviru specializiranih sadjarskih in vinogradniških kmetij,
- pospeševati višje oblike kmetijske dejavnosti ter povezati prirajo, pridelavo, predelavo in trženje,
- posvetiti več pozornosti organizaciji proizvodnje, kvaliteti in ekonomiki,
- razvijati dopolnilne dejavnosti na kmetijah,
- izobraževati kmetovalce za kakovost-

nejšo, okolju sprejemljivo rastlinsko pridelavo in živinorejo ter trženje proizvodov,

- sodelovati pri reševanju kmetijstva na vodnih zaščitnih pasovih,
- izboljševati kmetijska zemljišča s predvidenimi melioracijami in komasacijami,
- kupovati kmetijska zemljišča v kmetijski zemljiški sklad.

Za obdobje do leta 1995 je predvideno osuševanje 4225 hektarov, namakanje 1580 hektarov, agromelioracije v hribovitih območjih bodo zajele 1291 hektarov, v nižinskem delu občine pa kar 5511 hektarov. V tem obdobju naj bi opravili tudi komasacije na 8883 hektarih.

Razpravljalci na razširjeni seji izvršnega sveta so pozitivno ocenili pripravljeno gradivo in tudi usmeritve v njem. K ugotovitvam o izredno težkem finančnem položaju kmetijstva pa so dodali še nove podatke. Dejstvo je, da so kmetijski pridelki podcenjeni, da se reprodukciji material na drugi strani zelo draži. Pred leti je dobil kmet za kilogram kornu tri kilograme umetnega gnojila, danes le še pol kilograma. Takih primerjav je bilo še več.

Kmetijstvo je zaradi tega nelikvidno in predstavniki se sprašujejo, ali bo v prihodnje še mogoče tako intenzivno obdelovati zemljo. Krediti so silno dragi, regresiranje obrestne mere zamuja. Sicer pa kmetijstvo kreditira predelovalno industrijo, ta trgovino, vse skupaj pa na koncu plačuje potrošnik.

Pripombe razpravljalcev so se nanašale na slovensko in občinsko politiko do kmetijstva. V času razprave še niso bili znani pogoji za letošnje intervencije v kmetijstvu, občinski proračun za te namene tudi še ni našel denarja. Slovenija mora sama določiti zaščitne cene kmetijskih pridelkov, in to na osnovi stroškov na povprečno uspešnih kmetijah. Zaščitna cena pšenice bi morala biti znana v

kratkem, sicer z letošnjim odkupom ne bo nič. Vsi po vrsti so opozarjali, da je ogrožena 85-odstotna samooskrba s hrano, brez tega pa tudi ne bo samostojnosti Slovenije.

S strani Kmečke zveze smo slišali več konkretnih pobud: z odloki je potrebno opredeliti kmetijski prostor, da ne bo novih zapletov pri gradnji hlevov in siceršnji širitvi kmetijske dejavnosti; nadaljevati je potrebno melioracije in komasacije, oživiti živilsko industrijo Petovia in nadaljevati širitev pridelovanja vrtnin, pospešiti priprave na regulacijo Dravinje v Majšperku in Rogoznici, Obdravski zavod naj pripravi program razselitve velikih farm, manjše kmetije je potrebno preusmeriti v rejo prasičev.

Predstavnika Perutnine in Mlekarnice sta govorila o razvojnih načrtih, ki temeljijo na višji obliki predelave. Oba sta izrazila bojazn zaradi morebitnega zoževanja tržišča ob osamosvojitvi Slovenije, rešitve pa obe organizaciji iščeta v osvajanju novih, svetovnih trgov.

Precej pozornosti so namenili tudi izobraževanju. Pri tem so znova izpostavili problem šolskega posestva, predstavnik kmetijske šole pa je povedal, da se o tem že pogovarjajo s Kmetijskim kombinatom. V novem šolskem letu bo kmetijska šola sprejela učence v dvo-, tri- in štiriletno izobraževanje, skupaj za štiri razrede. Zaenkrat šola izobražuje poljedelce in živinorejce, predstavniki kmetijstva pa so menili, da bo potrebno v izobraževanju več pozornosti nameniti tudi vinogradnikom, sadjarjem in gospodarjenju z gozdovi. Sicer pa je izobraževanje kmetovalcev tudi pomembna naloga javne svetovalne službe. Leta je bila ustanovljena v Ptuju lanskega septembra, deluje na območju občin Ptuj, Ormož, Lenart, Slovenska Bistrica in Radlje ob Dravi in se po besedah predstavnika že uspešno vključuje v dogajanje na kmetijskem področju.

Stališča razširjene seje IS SO Ptuj so služila tudi kot izhodišče razprave na zasedanju skupščine, ki je bilo v torek. O tem pa pišemo v posebnem sestavku.

J. Bračič

FRANC FIDERŠEK

10.

Iz kapitulacije v upor

Ob tem je treba poudariti, da je bila gestapovska varnostna služba ena najboljših in najbolj organiziranih služb te vrste v svetu. Za uspešen spopad s to službo je bila vsaj delno usposobljena le KP s svojimi dolgoletnimi izkušnjami v najtežjih razmerah ilegalnega dela, pa tudi izkušnjami v mednarodni ilegalni dejavnosti, zlasti še iz sodelovanja v španski državljanski vojni. Kljub temu so gestapu v prvih letih uspevali veliki vdori v organizacijo KP in OF, zaradi česar je padla večina prvih organizatorjev odpora in veliko drugih žrtev.

NAPAD NA SOVJETSKO ZVEZO

Novica, da je Hitlerjeva nemčija s svojimi fašističnimi zaveznički 22. junija 1941 napadla Sovjetsko zvezo, se je še isti dan bliskovito razširila tudi po našem ozemlju. »Nemci so napadli Rusijo,« so se medsebojno obveščali ljudje tudi v najbolj zakasnih krajih. Tisti, ki jih je nacistična demagogija pridobila na svojo stran, so glasno govorili, da bo Hitler na kratko obračunal z boljševizmom, saj je Sovjetska zveza »orjak na lončenih nogah« in podobno. Začeli so tudi govoriti o strahotah, ki jih je počel brezbojni boljševizem, čeprav prej tega sploh niso omenjali.

Nasprotno pa večina globoko vernih ljudi, ki so pred vojno trepetali pred »brezbožnim komunizmom«, sedaj naenkrat niso več občutili tega strahu. Verjetli so v »božjo voljo«, ki bo Sovjetsko Rusijo izbrala kot »orodje v svojih rokah, da bo kaznovala brezbožne nacistične, ki zapirajo in preganjajo duhovnike«. Največ ljudi je modrovalo, da se bo Hitlerju v Sovjetski zvezi zgodilo enako, kot se je Napoleonu. Levičarji pa so napovedovali hiter poraz Hitlerjevih armad, saj je Rdeča armada najmočnejša na svetu. Seveda so oboji svoja modrovanja in napovedi le šepetali med ljudmi, ki so jim zaupali. Znova je oživel še pred vojno razširjeno reklo: »Dvajseto stoletje je slovansko stoletje,« torej je zmaga Slovanov z Rusijo na čelu nekaj, kar bo zagotovo prišlo.

Dnevna poročila, ki so prihajala iz nemškega vrhovnega poveljstva o globokih prodorih, dnevnem napredovanju in stotisočih vojnih ujetnikov so podžigala navdušenje za Hitlerja, vzbujala zaskrbljenost pri zavednih ljudeh, čeprav so se tolažili s tem, da »nemška propaganda laže«. Tisti, ki so verjeli v »božjo voljo«, med njimi je bilo največ kmečkih ljudi, zlasti srednjih in večjih kmetov, pa so trdili, da je tak razvoj bilo možno pričakovati, saj »božji mlini meljejo počasi«. Tedaj sem tudi prvič slišal rek: »Visoko je bog in daleč je car!«

Nekoliko drugače pa so v tistih dneh razmišljali v vrhovih desničarskih strank in v vodstvih že prej omenjenih odporniških legij na območju Ljubljanske pokrajine. Že prej so nekateri zbirali orožje in se skrivaj urili z njim, po pozivu KPS na oboroženo odpor pa so s tem prenehali. Enako kot je OF imela svoje glasilo Slovenski poročevalci, so tudi druge skupine imele svoja ilegalna glasila, kot: Svobodna Slovenija, Naprej zastava slave, Pobratim, Zarja in podobno. Ta glasila so sicer še okupacije odklonili stališča do okupacije, vendar so vse bolj začele nastopati proti narodnoosvobodilnemu gibanju. Po drugi strani pa so v teh glasilih začeli vse bolj širiti idejo »pasivne resistance« (neudejavnega odpora). To so utemeljevali s tem, da smo Slovenci premajhen narod, da bi se lahko uspešno upirali premočnemu sovražniku, da bi po nepotrebnem tvegali življenje, da bodo na koncu itak o vsem odločali zmagovalci in tako naprej. Vse to ni dosegalo ljudi na podeželju okupirane Stajerske. Tu je bil prisoten le strah pred nemško silo in nasiljem.

KORENINE PROTIKOMUNIZMA

Nasprotja med komunizmom in protikomunizmom so bila močna že pred vojno. Naj ponovim znane resnice, da je leta 1920 bila komunistična stranka v kraljevini SHS prepovedana, leto za

tem pa so z zakonom o zaščiti države bile komunistom odvzete vse državljanske in politične pravice, prepuščeni so bili policijskemu preganjanju. Partijsko delo je bilo strogo ilegalno, kogar je policija odkrila, je bil obsojen na visoko zaporno kazen in v zaporih izpostavljen telesnemu nasilju. Podobno je bilo tudi v večini drugih evropskih držav, zlasti še tam, kjer je bil na oblasti fašizem. Proti komunizmu kot brezbožni in nevarni organizaciji je odločno nastopala tudi rimska katoliška cerkev, zlasti še v času španske državljanske vojne.

Na pobudo komunistične internacionale se je začelo v svetu veliko ljudskofrontno gibanje, ki naj bi združilo vse demokratične politične sile in stranke proti nevarnosti fašizma. Tedaj, točno na dan 19. marca 1937, je papež Pij XI. izdal encikliko Divini Redemptoris (Odrešenje po božji volji). V njej je papež z verskega gledišča odločno zavrnil sodelovanje s komunisti v ljudskofrontnem gibanju, čeprav je bilo to v nekaterih državah, zlasti v Franciji, že močno razširjeno.

Ljudskofrontno gibanje je bilo tudi pri nas, zato se je v desničarskem časopisu začela ostra gonja proti komunistični nevarnosti. Temu je sledila tudi Cerkev na Slovenskem s pogostim poučarjanjem: »Komunizem je nekaj bistveno slabega, zato prav v nobeni reči ne bo z njim sodeloval, komur je mar krščanske kulture.« Celó v nova besedila cerkvenih pesmi je silil protikomunizem. Naj po spominu navedem samo eno takih:

Rod slovenski se za križ vojskuje, nov sovražnik se mu približuje, o, Marija, na braniku stoj, brani, mati, brani narod svoj!

Po okupaciji so na Stajerskem povsod v cerkvah s to pesmijo utihnil, saj bi jo nacisti lahko razumeli, kot da je naperjena proti njim. Drugače so v cerkvah še nekaj časa prepevali slovenske pesmi.

Nacistična okupacija, prepoved slovenske besede, zapiranje in izseljevanje ljudi, zlasti duhovnikov, je tudi pri globoko vernih ljudeh, ne le pri narodno zavednih Slovencih, nekako razblinilo tisti strah pred komunizmom in boljševizmom, ki so se ga navzeli pred vojno. Sedaj je bila boljševiška Rusija naenkrat na strani Angležev, »sovražnik mojega sovražnika, zato ne more biti tudi moj sovražnik«, zato so začeli z nekimi simpatijami gledati na Rusijo.

Podobno je bilo tudi drugje v svetu, zlasti v okupiranih evropskih državah, kjer so se verni, narodno zavedni ljudje vključevali v odporniška gibanja. Vernikov v glavnem ni motilo sodelovanje s komunisti in s tem posredna pomoč Sovjetski zvezi, več pomislekov glede na omenjeno papežovo encikliko so imeli cerkveni dostojanstveniki in voditelji klerikalnih političnih strank. Hitlerjeva propaganda je začela veliko kampanjo v prikazovanju pohoda proti Sovjetski zvezi kot »križarskega pohoda proti brezbožnemu komunizmu« in prikazovanja Hitlerja kot »branilca krščanske Evrope«. Večina cerkvenih dostojanstvenikov se do tega ni javno opredelila, temveč je čakala na navodila iz Vatikana. Bili pa so tudi taki, ki so takoj podprli Hitlerja in njegove zaveznike v boju proti boljševizmu.

Angleška diplomacija in propaganda se je trudila razkrinkati hinavščino nacistične propagande. To je bilo razumljivo, saj je bila Velika Britanija skoraj eno leto sama v vojni proti nacistični sili, zato je Churchill takoj ponudil pomoč napadeni Sovjetski zvezi, saj je bil vesel vsakega zaveznika.

Veliko Britanijo so v njenem osamljenem boju krepko materialno podpirale ZDA, zlasti še po zaslugi osebnega prizadevanja predsednika Roosevelta. Pričakovati je bilo, da bo ameriški predsednik poskušal pomagati tudi Sovjetski zvezi. Vendar so pri ameriških katoličanih glede tega nastajali resni pomisleki, nanje pa je moral Roosevelt resno računati. Zato je po diplomatski poti poskušal čimprej dobiti uradno stališče papeža Pija XII. glede enciklike njegovega predhodnika.

OBRTNA ZBORNICA PTUJ

Jubilej septembra

Ptujsko Obrtno združenje (po novem Občinska obrtna zbornica) je jubilej — 20-letnico stanovalske organizacije — nameralno proslaviti v dneh od 20. do 23. junija. Zaradi sedanjih razmer je izvršilni odbor na ponedeljkovi seji skupaj s predsedniški sekciji sklenil, da bodo svečanosti ob dvajsetletnici septembra. Praznovanje bodo pričeli 5. in ga končali 8. septembra. Organizirali bodo razstavo obrtnih izdelkov, obrtnikom bodo za 10., 15., 20., 25. in 35-letno delo v obrti podelili plakete, nekaterim priznanja in na okrogli mizi »Obrt in podjetništvo« opozorili na zagate obeh dejavnosti.

Priprave na jubilejne slovesnosti tečejo že nekaj časa in bodo potekale nemoteno naprej. Ob dvajsetletnici bodo obrtniki izdali tudi bilten, v katerem bodo v sliki in besedi opisali razvoj obrti v tem obdobju. MG

Kulturni križemkrazem

TOMAŽ PRI ORMOŽU ● 1. in 2. junija bo po enoletnem premoru potekala kolonija likovnikov amaterjev iz Ormoža, Ptuja in Ljutomer. Končali jo bodo 14. junija z literarnim večerom in odprtjem likovne razstave.

SLOVENSKA BISTRICA ● 1. junija ob 17. uri bo lutkovna sekcija DPD Svoboda iz Slovenske Bistrice razveselila najmlajše z lutkovno igrco Hudobni graščak.

SLOVENSKA BISTRICA ● V petek, 31. maja, bo ob 20. uri v viteški dvorani slovenjebistriškega gradu celovečerni koncert baročne glasbe. Izvajalci bodo Klemen Ramovš, Tomaž Lorenz, Aci Bertonec in drugi.

ŠMARTNO NA POHORJU ● V nedeljo, 2. junija, bo v avli tamkajšnje osnovne šole tradicionalna območna prireditev VI. srečanja ljudskih pevcev in godcev.

PTUJ ● Danes ob 18. uri bo v organizaciji Pokrajinskega muzeja v Razstavišču ob Dravi otvoritev razstave slikarja Dušana Kirbiša.

PTUJSKA GORA ● V galeriji Paleta Veronike Rakuša razstavlja do 21. junija svoje slike Erna Ferjanič-Fric.

JURŠINCI ● Jutri ob 10. uri bo slovesna otvoritev prizidka k osnovni šoli.

STOPERCE ● V ponedeljek je bil na tamkajšnji podružnični šoli dan šole. Ob tej priložnosti so pripravili tudi okroglo mizo na temo Podružnična šola.

CELJE ● Mednarodnega tekmovanja mladinskih zborov ne bo, saj je večina udeležencev iz tujine odpovedala sodelovanje zaradi znanih razmer pri nas.

PTUJ ● V Zgodovinskem arhivu je na ogled razstava sv. Jurij (mestni grb — simbol). Razstava je poskus ponovno ovrednotiti tradicionalni simbol Ptuja in vrniti mestu njegov stoletja prepoznavni znak.

Novo vodstvo rezervnih častnikov

V soboto dopoldan je bila programska in volilna konferenca občinske organizacije ZRVS v Ptuju. Ob ocenjevanju opravljenega so vsi razpravljalci ugotavljali, da je slabša udeležba na usposabljanju in drugih aktivnostih zlasti posledica razmer v družbi, predvsem pa še vedno neopredeljenega statusa organizacije in članstva. O tem se bo v družbi potrebno dogovoriti čimprej. Novi predsednik organizacije je Aleksander Solovjev.

I.k.

pismo »od daleč«

(Beograd — torek, 28. maja) ● Tudi »pisma od daleč« pravzaprav niso po dogodkih prejšnjega tedna na Stajerskem več tako daleč, temveč jih je mogoče pisati že z vsakega konca države. Medtem ko v Ljubljani »papirnati tiger« demonstrira svoje železne kremplje, se v Beogradu pričena »seja predsedstva« oziroma srbskega lobbyja, saj tako Mesić kot Drnovšek ter Tupurkovski, menda pa tudi Bogičević ne bodo prišli v Beograd. Sejdo Bajramović, ki je do nedavnega organiziral tombole po Kosovu, je povzdignjen v koordinatorja predsedstva, sicer pa to ni nikakršno presenečenje na Balkanu, kjer bo tako kot v najboljših rimskih časi tudi konj lahko postal minister ali konzul.

Kaj se je pravzaprav zgodilo od zadnjega »pisma od daleč«? Po blokadi rotacije v predsedstvu je prazen politični prostor takoj zapolnil Marković, predvsem pa generalštab z Velikom Kadjićem in Blagojem Adićem, ki formira nekakšno »koordinacijo« in prevzema vodenje države. Gre za mehko ali civilno varianto državnega udara z namenom oziroma mandatom tujine, da s »civiliziranimi sredstvi« v doglednem času v državo vrne minimum ustavnega stanja. Prve akcije »koordinacije« so bile vidne v Mariboru, in kolikor sem obveščen, danes v celotni Sloveniji, poleg tega pa je Marković včeraj zagrozil tudi predstavnikom republiških vlad, če ne bodo zvezne enote pošiljale carin direktno v proračun.

Gremo naprej: srbska koalicija je poštno naplahtala Američane, saj so še dan pred rotacijo na državnem vrhu obljubili Zimmermannu, amerišnemu ambasadorju v Beogradu, da Mesiću ne bodo »težili« pri izvolitvi. No, čez noč si premislilo in si seveda priložilo rdeči karton ameriške administracije, ki ukinja investicije v Srbiji ter ji za nameček vrže pod nos še nespoštovanje človekovih pravic na Kosovu, problematične volitve in še nekaj resnic. Vsako civilizirano državo in predvsem njen vrh bi takšna stališča ZDA resno zaskrbeli, v Srbiji pa je ravno obratno. Srbija je vedno bila neugodna za velike sile, posebno problematična pa bi seveda postati, če ji uspe nekakšen mini imperij Velika Srbija, kar tevedaj ni niti najmanj nemogoče. Američani imajo po besedah Zimmermanna posebne interese, po katerih preprečujejo tudi vsak separatizem in se zavzemajo za enotno državo v nespremenljivih mejah, saj bi sicer balkanski vzgled sprožil val nacionalizma in secesionizma v Evropi — in od Evrope 92 ne bi ali pa ne bo nič. Po nekaterih informacijah svetovni policaj ZDA pripravlja združene sile za morebitno intervencijo, če Markoviću in »koordinaciji« ne bi uspelo.

Sicer pa so v Beogradu te dni zelo pogosti taktični scenariji, po katerih naj bi vojska obračunala oziroma zamenjala slovenski republiški vrh, predvsem vladni, medtem ko računajo, da bi Miloševića in Tudmana likvidirali kar s socialnimi nemiri. Omenjeno razmišljanje je podobno laičnim vzklikom, da je potrebno v Jugoslaviji zamenjati ali likvidirati okoli 60 ljudi, predvsem vodilnih politikov, in narodi bodo srečno živeli. ... Osebo sem prepričan, da bo nasilna varianta nove, četrte Jugoslavije v sebi zopet zadržala osnovne konflikte, ki se bodo generirali in ponovno eskalirali, zato je maksimalna samostojnost republik oziroma držav pogoj za funkcionalno državno skupnost, kakršno si vroče želijo na Zahodu.

Vladimir Vodušek

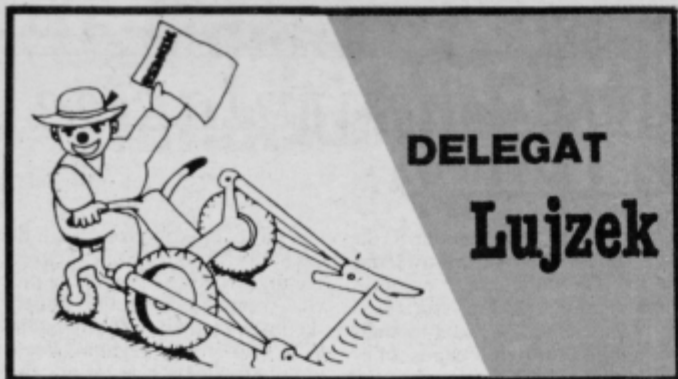
MESTNI KINO PTUJ

predvaja v soboto, 1. junija, in v nedeljo, 2. junija, ob 10. uri DO-POLDAN ameriški barvni film

PLEŠE Z VOLKOVI!

Film je bil nagrajen s sedmimi OSKARJI

DELEGAT Lujzek

Dober den! Resen vam to iz srca želin, vsaki den! A ste vidli, kon smo prišli? Strelamo na nedužne lide, povozimo nič krive, pretepemo nedužne... To dela zdaj ne več naša vojska, ki se je čista posrbila in bi rada mela vse pod komando... Lidje, vzamte v roke pamet in ne orožja...

Vremen je tudi dale naprej tak kak lidje. Skregano samo s seboj. Majnik, mesec cvetja in lubezni, se je spremena v mesec deža in mednarodnega sovražstva. Pa saj nemre drgačik biti, če je celi svet zmešani in obrjeni narobe. Tudi moja Mica je nekšna agresivna grotala: grize, brca, škrompe in se nasploh obnoša kak provi agresor. To ovo večer me je vun iz šampeta vrgla in me htela poslati v spopad s sosidovin Južon, ki je v našo kuro kamen vrga in ji eno perut strja. Mica mu je zagrozila, da bo una jemi zato vrgla vejki kamen v glavo. V glavo pa zato, da mu ne bi trebalo šajtrati. Deloma pa si je izbrala glavo za cilj tudi zato, saj ma pre toti telesni organ boj trdi kak kere druge telesne dele.

Tejko te o našen medsoskesken in družinsken kregaji. Saj bomo mi to že spravili vred, saj vete, kak smo nekda pravli, da je dober sosid stokrat več vreden kak najboj oddaljena ali pa včasik tudi ta najbližja žloh-ta — raztrgana plohta.

Tak, kak vidite in čujete, bi tote dni že mogli začeti fejest trovo kositi in seno sišiti. Jaz in moja kosilnica sma že nabrušena, samo sunce še nima fali, ki bi trovo sišilo. Moja kosilnica BCS (butln čupaj seno) je že tak boj v letih kak jaz, vseeno pa mi še dobro služi. Una pije mešančo, jaz pa čen meti za južino vinski in svinjsko, zvečer pa še gazdarico, da seno na štali pokločima. Toto ta zodio sen vam tak boj potihen poveda in napisa, da ne bi toga Mica zvedla, saj bi me nagnala od hiše s kosilnico vred. Pa srečno. Vaš pokošeni LUJZEK.

V vrtu

V SADNEM VRTU je sedaj rast sadnih rastlin, zlasti še mladih, v polnem razmahu. Rast podkrepimo z rahljanjem zemlje, okopavanjem, da ostane čim bolj zračna in rahla; v njej se bodo korenine nemoteno razvijale in rastle ter opravljale osnovno nalogo: vsrkavanje rudninskih snovi, raztopljenih v vodi, sočasno pa bomo z okopavanjem preprečevali rast plevela in čezmerno izhlapevanje vlage iz tal.

Vsa nega sadnih rastlin — od prehrane in obdelave do varstva pred boleznimi in škodljivci — je poleg rasti drevesa in razvoja plodov v bistvu namenjena čim večji diferenciaciji cvetnega na-

jem, ki so bile skoraj pol leta v senčnem prostoru, so kljub dobri negi postale neodporne, ker se je v njihovem listju občutno zmanjšalo listno zelenilo, ki jim zagotavlja odpornost.

Majnik ali španski bezeg, znana okrasna grmovnica (imenovana tudi flider) svoje očarljivo, mikavno in žlahtno cvetenje počasi končuje. Kmalu po odcvetu opravimo redčenje vej, da se sokovi porabijo le za rast in razvoj mladice. Majnik naj bo gojen kot drevesce z nizkim deblom, čeprav se naravno rad oblikuje v grm, ki pa nikoli ne tvori tako lepega cvetja kot v drevesni obliki. Krošnja naj bo skrbno negovana,

Danes vam ponujam tale meni:
MIŠKE IZ PREKAJENE PO-
STRVI
ZELIŠČNA KREMNA JUHA
NADEVANE PIŠČANČJE PR-
SI
KUHANJA MLADA ZELENJA-
VA
MEDENA ZMRZLINA S SAD-
NIM MOZAIKOM

NASVETI ZA VSAK DAN

lo, primešamo želatino in stepeno smetano. Solimo, popramo, dobro premešamo in napolnimo modelčke ali večji model. Postavimo za 2 uri v hladilnik in ponudimo za predjed.

ZELIŠČNA KREMNA JUHA

Juho, rumenjaka in nasekljana zelišča med nenehnim mešanjem oz. stepanjem z električnim mešalcem segrevamo do vrelišča

NADEVANE PIŠČANČJE PRSI

Prsim odstranimo kosti in kožo. Glavno kost pri perutnički pustimo. Nato odlučimo meso od kosti, ga v električnem mešalcu zmeljemo (zmiksamo), prilijemo smetano in premešamo.

Na maslu prepražimo na pramene (po dolgem) narezan por, zalijemo z vinom, prevremo in ohladimo. Mesni masi primešamo dušen por, sol, poper in nariiban muškati orešek.

Prsi do tričetrt prerežemo, razpnejo ter rahlo solimo in popramo. Obložimo jih s tanko rezino prekajene slanine, premešamo z mesno maso, pokrijemo s slanino in zvijemo. Zavijemo jih v alufolijo in jih pečemo v ponvi okrog 8 minut. Odstranimo folijo, zalijemo z juho, prevremo, dodamo maslo in ponudimo z na hitro kuhano mlado zelenjavo (korenčkom, krompirjem, grahom...)

Za pripravo potrebujemo: 4 piščančje prsi (po 25 dag), 2 cl sladke smetane, 8 dag na pramene narezanega pora, 1 dag masla, 2 cl suhega belega vina, sol, beli poper, muškati orešek, 8 rezin prekajene slanine, 1 1/2 dl kokesje juhe in svežo mlado zelenjavo po želji in okusu.

MEDENA ZMRZLINA S SADNIM MOZAIKOM

Jajce, rumenjaki in med stepemo najprej nad toplo vodno kopeljo (nad soparo), nato pa nad mrzlo kopeljo (v vodo damo nekaj kock ledu). Primešamo brinjevo žganje in stepeno sladko smetano. Maso napolnimo v modelčke in postavimo za 3 ure v zamrzovalnik.

Sadni mozaik pripravimo iz različnega sadja. Vzamemo sadje izrazitih, močnih barv (marelice, jagode, borovnice, maline in podobno), ga prepiramo, dodamo limonin sok, sladkor po potrebi ter rum.

Modelčke kratek čas potopimo v toplo vodo in zmrzlo stresmo na desertni krožnik. Dekorativno jo oblijemo s sadnimi pireji lepih barv.

Zmrzlimo smo naredili iz: 1 jajca, 1 rumenjaka, 6 dag medu (cvetličnega), 3 cl brinjevega žganja (ali katerega drugega žganja) in 2 dl stepene sladke smetane.

Za sadni mozaik vzamemo po 10 dag sadja, sladkor v prahu, limonin sok in rum.

Želim vam dober tek ter veliko veselja in uspeha s kuhanjem.

Dušan Bombek,
tehnolog iz Kmetijskega kombinata

— Turizem in gostinstvo Ptuj

Nedeljsko kosilo.

MIŠKE IZ PREKAJENE PO- STRVI

Želatino namočimo v hladni vodi in odcedimo. V malo vode jo med počasnim segrevanjem raztalimo.

Postrvi pretlačimo skozi cedi-

MIŠKE lahko pripravimo tudi iz drugih rib, npr. prekajenega lososa, skušinih filejev, tunine in podobno.

Naredili smo jih iz: 30 dag prekajenih postrvi, 1 1/2 dl sladke smetane, 1 1/2 lista želatine, soli in popra.

(juha ne sme vreti). Dodamo koščke masla, zgostimo s stepeno smetano, solimo, popramo, izboljšamo okus z belim vinom in takoj ponudimo.

Za pripravo smo porabili: 1/2 l hladne goveje juhe, 2 rumenjaka, 3 jedilne žlice nasekljanih svežih vrtnih zelišč (petersilj, vrtna kresa, bazilika...), 4 dag masla, 1 1/2 dl sladke smetane, sol, poper in 1 jedilno žlico suhega belega vina.

Naredimo si kakovosten sendvič

Najpogostejša prehrana v današnjem času je sendvič, pa ga običajno ne znamo pripraviti tako, da bi iz skupke sicer kvalitetnih živil nastal dober obrok.

Dober obrok je lahko sendvič iz več razlogov:

— pripravimo ga zelo hitro, kar je v današnjem času velika prednost

— držimo ga v eni roki in ga prenašamo kamorkoli

— v njem so tri ali več osnovnih vrst živil.

Da si bomo naredili tudi hranilno dober sendvič, v katerem bodo ogljikovi hidrati, beljakovine in malo maščobe, je treba uporabiti dve rezini kruha (ne eno!). Najprimernejši je kruh iz celozrnske moke, v katerem so zelo pomembne vlaknine z otrobi. Tak kruh je nizkokalorično živilo in skoraj ne vsebuje maščob. Med kruhi izbiramo predvsem črne kruhe (rženi, polnozrnat, trajni, graham...). Najpogostejše si naredimo sendvič z žemljami ali kajzerico, vendar vedimo, da ti dve živila spadata k belim kruhom.

Med krušni rezini damo beljakovine, ne maščob, pa tudi zelenjavo ali sadje. Vse to je lahko v obliki nadeva ali namaza.

Najbolje je, če izberemo piščančje ali puranje meso ali izdelke, ki vsebujejo manj kot 6% maščob v 10 dag živila. Ne zanesimo se na razne oznake, da je pusto meso ali izdelek brez maščob ali z malo maščob. Purnja salama, ki »oznanja«, da je 80-odstotkov brez maščob, »pinese« v enem sendviču 400 kilodžulov, od tega kar 300 iz maščob.

Med izdelke, ki nimajo več kot 6 g maščob v 10 dag, spadajo tudi:

- ribi tunj in losos v soku (ne v olju)
- konzervirano ali zamrznje-

no piščančje meso in puranje meso

- nemastna skuta
- pusti delikatesni izdelki (kuhana šunka, telečja pečenka)
- meso bele ribe, pripravljeno na način, ki daje videz rakov ali jastogov (surimi)

Okusa in sočnosti sendviču ne smemo povečevati z maslom, margarino ali majonezo, ker so to visokokalorična živila. Manj kalorična so razne gorčice, ajvarji, kečap, hren in jih zato lahko uporabljamo v večji meri. Pri uporabi francoske ali ruske solate uporabimo za pripravo namaza ali jogurt iz posnetega mleka.

Brez pomislekov obogatimo sendvič še z zelenjavo, lahko pa tudi s sadjem, ki vsebuje veliko vitaminov in oligoelementov pa zelo malo maščob. Več bomo uporabili kumaric, paradižnika, špinac ali redkvice, čebule, paprike, nastrganega korenčka, manj bo potrebno mastnih namazov in nadevov. V teh je poleg maščob tudi več ali manj natrija in nitratov, ki ohranjajo mesnim živilom rožnato barvo in poudarjajo okus. So pa lahko tudi škodljivi, zato upoštevajmo zmernost in vedimo, da dober okus ni tudi »zdravo« živilo.

Pomembno je tudi, da sendviča ne pojemo mimogrede (morda celo ob delu). Servirajmo ga, se usedimo, umirimo in spoštujemo kulturo uživanja hrane.

Dober sendvič pa lahko naredimo tudi z rezinami jabolka, hrušk in banan. Spomnimo se samo, kolikokrat smo ali še radi pojemo košček kruha — domaćega iz krušne peči in jabolko ali košček kruha z orehi.

Edini omejitvi pri pripravi ne le dobrega, temveč tudi kvalitetnega sendviča sta naš okus in domišljija.

Verica TURK

Majnik je bolje vzgojiti kot drevo, ne grm.

stavka za prihodnje leto. Ta se bo oblikoval v avgustu.

Če nam drevje močno zaostaja v rasti, je med drugimi vzrok slaba in nepravilna prehranjenost. Nekoliko to lahko še popravimo z gnojenjem s hitro topimi in delujočimi rudninskimi gnojili, vendar le v izjemnih primerih in še to najkasneje do konca maja. Z dušičnimi gnojili praviloma ne gnojimo več, razen če so v kompleksnih gnojilih mešana v majhni količini. Z letnim gnojenjem podaljšamo vegetacijo v jeseni, takšnem drevju pa les dovolj ne dozori in pozimi zmrzne. Poleti je bolj priporočljivo, če je že prišlo do prehranjenosti, uporabljati foliarna gnojila, ki jih je rastlina sposobna usvajati prek lista, in jih uporabimo sočasno, ko rastlino škropimo proti boleznim in škodljivcem.

V OKRASNEM VRTU je kasnitev pomladi po dolgotrajnem hladnem in deževnem vremenu vzrok, da nekatere najboljše okrasne rastline posodovke šele sedaj, ko je ozračje toplejše, prenašamo iz prezimovališča na sončna mesta. Tega nikoli ne smemo opraviti na sončen dan, celo kakteje lahko na cvetlično okno namestimo le v oblačnem vremenu. Tudi z oleandri in drugimi posodovkami ravnamo tako, da jim sonce ne povzroči ožigov na listih, zato jih v največji možni meri postopoma prilagajamo na zunanje razmere. Rastline posodovke z zimzelenim list-

pru čemer moramo upoštevati, da cveti le iz končnih popkov, zato pogankov ne smemo krajšati temveč pregoste in poškodovane le redčimo.

V ZELENJAVNEM VRTU postaja iz dneva v dan živahnejše. Vse večkrat že nabiramo zgodnje pridelke vrtnin, sejemo in sadimo rastline, ki so občutljivejšje na pomladansko mrazovje, vsak dan pa je potrebno tudi poprijeti za motiko in vrtninam neprenehoma ustvarjati razmere za dobro in hitro rast. Okopavanje opravimo v obliki plitvega rahljanja, da koreninam omogočimo neovirano rast in dihanje, preprečimo izhlapevanje vlage, predvsem pa uničujemo plevel, da vrtninam ne bi odvzemal hrane. V zapleveljenem vrtu pa je tudi mnogo več bolezni in škodljivcev kot v skrbno negovanem, saj se v plevelu zadržuje vlaga, ki je pogoj za razvoj rastlinskih bolezni.

Če se pri setvi in sejanju vrtnin ravnamo po biokolektarju, potem je v naslednjih dveh tednih priporočljivo to opraviti za rastline, ki jih pridelujemo zaradi lista, kot so solate in kapusnice, 27. in 30. maja ter od 6. do 8. junija, rastline za nadzemni plod 26. in od 28. do 31. maja ter 1. junija, rastline, ki jih pridelujemo zaradi korenine ali gomoljev, 28. maja ter od 1. do 4. junija, rastline pa, ki jih pridelujemo zaradi cveta, ter zdravilne 26. in 27. maja ter 4. in 5. junija.

Miran Glušič, ing. agr.

Ekspres čevljarstvo Balazič

Od 1. februarja dalje visi na Kerenčičevem trgu 4 v Ormožu na dvoriščni strani nekdanje poslovne zgradbe Mercatorja Zarje zanimiv izvesek — škorenj, ki pove, da je v tej zgradbi ekspres čevljar. Ima ga Jože Balazič iz Ptuja, Cesta Olge Meglič, sicer pa domačin iz Jeruzalema.

Po poklicu je čevljarski tehnik, 12 let je bil zaposlen v Liletu, od tega 8 let kot tehnični modelar. Pred dvema letoma je iz Lileta odšel h Konusu v Konjice, kjer je bil tehnični prodajalec vseh njihovih čevljarskih materialov. Zaradi oddaljenosti od delovnega mesta, nekaj pa tudi zaradi tega, ker je bil veliko časa na terenu in manj z družino, se je odločil, da bo poskusil na svojem.

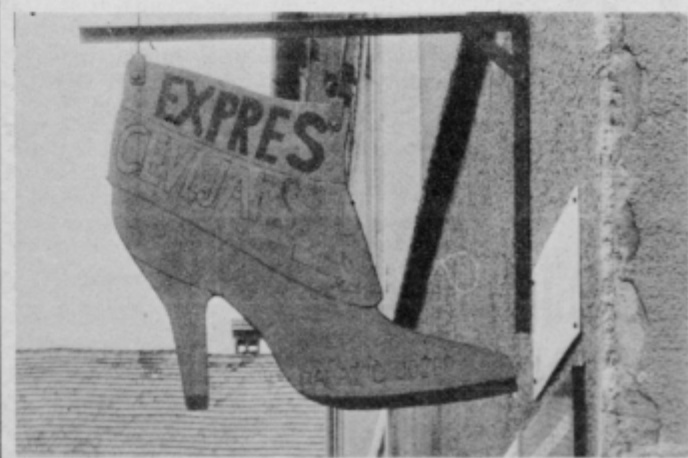
Zakaj se je odločil ravno za Ormož? Povedal je, da se je pozanimal, kako je s čevljarji v Ormožu. Izvedel je, da je tu že čevljar, vendar so stranke morale na popravilo čakati preveč dolgo, pri njem pa so čevlji v 10 minutah popravljani.

Izdeluje tudi cokle in jih prodaja po enotni ceni 130 dinarjev ter popravlja vso usnjeno galanterijo.

Kljub temu da ima dela dovolj, trenutno dela še vse sam, kako bo v prihodnje, pa še ne ve, saj je dodatna zaposlitev odvisna od prometa. Kako je nastal izvesek? Pove, da denarja za drago tablo ni imel, pa je sam izrezal škorenj.

Med tednom ga stranke lahko najdejo v prostorih nekdanjega Zarjinega računovodstva med 8. in 16., v soboto pa med 8. in 13. uro.

Vida Topolovec

Izvesek pove, da je v tej stavbi čevljar.

Sivi panterji odločno v boj za pravične pokojnine

Stranka upokojencev Slovenije Sivi panterji, ki jo vodi mag. Dragan ČERNETIČ iz Maribora, je imela 1. kongres 21. maja v Cankarjevem domu v Ljubljani. Udeležilo se ga je 252 delegatov, skupaj z drugimi člani pa 583.

V Ptuj je v stranki nekaj nad 150 članov, število pa je vsak dan večje. V Sloveniji je bilo v času kongresa že 3005 članov. Na kongres so bili vabljeni tudi predstavniki oblasti, vendar pa se ga razen Jožeta Školca, predsednika Liberalnodemokratske stranke, niso udeležili.

Kaže, da imajo vsi, ki odločajo o pokojninah, očitno slabo vest zavedajo se, da so pred volitvami obljubljali pravične in poštene pokojnine, ko pa so tudi s pomočjo volilnih glasov upokojencev zasedli svoje vladne fotelje, so nanje pozabili. Posledica tega je, da so Sivi panterji že marca letos izstopili iz DEMOSA. Pokojnine so zamrzili, torej upokojenci več ne dobivamo poračunov oziroma jih ne usklajujejo z rastjo osebnih dohodkov. Vlada svojih dohodkov ni zamrznila, pa v številnih občinah in delovnih organizacijah delijo nadnormalne regrese za letni dopust — tudi po 20 tisočakov in več, spiz pa je lahko odobril izplačilo le v sramotnem znesku 1000 oziroma 1200 dinarjev.

Od delegatov smo lahko slišali ostre besede, med drugim zakaj moramo gospodarsko recesijo trpeti tudi upokojenci, kajti resnica je, da jih mora najmanj 35 odstotkov živeti pod eksistenčnim minimumom. Pokojnina je individualna pravica vsakega zaposlenega in v pokojninski sistem se ne bi smela vmešavati država. Zahtevali

so takojšnjo razveljavitev 30. člena zveznega zakona o pokojninskem zavarovanju. Postavili so vprašanje slovenski vladi, zakaj tega člena ne razveljavi, vse druge zvezne zakone pa tako rada razveljavi oziroma jih ne upošteva.

Eden izmed delegatov kongresa je dejal, da je sedanji pokojninski sistem alarmanten, zato se ne smemo več pustiti sprovcirati z lažno vladno statistiko o previsokih pokojninah. Zavzeli so se, da je potrebna koordinacija z Demokratično stranko upokojencev Slovenije, kajti le tako bodo postali močna organizacija, ki bo sposobna zrušiti sedanji sistem pokojninske zakonodaje. Sedanja vlada garnitura naj si ne misli več, da bi upokojenci — teh je že 410 tisoč — na naslednjih volitvah zanje oddali en sam glas.

Delegat Cene MATIČIČ je v svojem obširnem in zelo natančnem referatu s številkami in primerjavami opisal ekonomski položaj slovenskih upokojencev, ki se zdalec ni takšen, kot ga hoče in želi prikazati vlada, zlasti Lojze PETERLE, ki je tudi v upokojenskem glasilu VZAJEM-NOST želel upokojencem nasipati peska v oči, kako visoke so naše pokojnine, ki da presegajo pri polni pokojnini 85-odstotni znesek povprečne plače na zaposlenega. Sivi panterji so pripravili svoj model novega pokojninskega zakona.

Prav tako so se delegati zavzeli za to, da je končno treba narediti revizijo pokojnin borcev NOV, kajti premnogi prejemanju prav iz naslova delovanja v uporu — udeležbi v NOV — visoke pokojnine, pa do teh niso

upravičeni, ker so se takoj po vojni znašli ter s pričami — največ iz vrst sorodstva — uspeli, da še danes prejemajo borčevske pokojnine. Zavzeli pa so se, da bi se v pokojninsko dobo moral šteti tudi čas, ko mladi ljudje služijo svoji domovini, se pravi, ko so v oboroženih formacijah ljudske armade, v teritorialni obrambi ali policiji.

Vodstvo Sivih panterjev je podalo na republiškem ustavnem sodišču pobudo za uvedbo postopka za oceno zakona o dohodnini, ker je vlada uvedla dvojno obdavčenje upokojencev z učinkom za nazaj. Prav tako upokojenci zahtevajo, da se pokojnine takoj povišajo za najmanj 8,2 odstotka. Do tega povišanja so upravičeni že od novega leta dalje. Življenjski stroški pa nenehno rastejo.

Zapišimo še samo, da je bil mag. Dragan ČERNETIČ ponovno izvoljen za predsednika.

FRANJO HOVNIK

Zborovanje izgnancev v Brestanici

Devetega junija zborovanje izgnancev na brestaniškem (rajbenburšem) gradu • Govoril bo Milan Kučan • Pred tem ustanovna skupščina Društva slovenskih izgnancev

Svet posavskih občin prireja v nedeljo, 9. junija 1991, ob 11. uri na brestaniškem gradu ljudsko zborovanje pod geslom Dan izgnancev, posvečeno tudi 50-letnici praznovanja ustanovitve OF slovenskega naroda. Na njem bo govoril Milan Kučan, predsednik predsedstva Republike Slovenije.

Pozivamo nekdanje izgnance ter njihove vnuke in druge sorodnike, da se množično udeležijo tega zborovanja. Na njem bomo obudili spomin na tiste strašne dni pred 50 leti, ko so nas Slovence začeli izganjati na tuje. Nacionalne in socialne izkušnje, nastale v izgnanstvu in v odporu proti njemu, so lahko še vedno močna in živa prva zavesti in ravnanja pripadnikov slovenske

ga naroda v sedanosti in prihodnosti. Izgnanstvo kot spomin in opomin v zavesti slovenskega naroda naj krepi našo sposobnost spoprijemanja z novimi izzivi časa, navdaja naj nas s samozaupanjem in s pripravljenostjo, da z drugimi narodi sooblikujemo svet, ki ne bo poznal ne vojne ne izgnanstva, temveč bo na podlagi enakopravnosti malih in velikih narodov gradil in utrjeval mostove sodelovanja med narodi in ljudmi.

Vabljeni so tudi nekdanji borci NOV in aktivisti OF, da skupaj z nami počastijo spomin na ustanovitev Osvobodilne fronte slovenskega naroda in začetek množične vstaje proti okupatorju. Ne smemo pozabiti, da gre predvsem našemu narodnoosvo-

bodilnemu boju, vključenemu v svetovno protihitlerjevo koalicijo, zasluga, da se nacistični peklenški načrti o uničenju slovenskega naroda niso uresničili.

Ob desetih dopoldne, se pravi dve uri pred pričetkom zborovanja, se bo v prostorih muzeja začela ustanovna skupščina Društva slovenskih izgnancev nadstrankarskega značaja, na kateri bodo sprejeli program in pravila ter izvolili upravni odbor in druge organe društva. Udeležence zborovanja prosimo, da že pred tem po vaseh določijo tiste posameznike, ki naj se udeležijo skupščine.

Na zborovanju bo prebrano kratko poročilo o delu skupščine. Udeleženci bodo imeli možnost izpolniti prijavo za članstvo v društvu, po posameznih krajih pa bodo kasneje ustanavljali podružnice društva.

Odlok o davkih občanov v občini Ptuj in Zakon o davkih občanov

(1. nadaljevanje)

Kdo ne plača davka na dediščine in darila

Tega davka ne plača:

1. dedič ali obdarjenec prvega dednega reda. Po Zakonu o dedovanju spadajo v prvi dedni red zakonci in otroci. Po Zakonu o davkih občanov pa so pri plačevanju tega davka izenačeni z davčnimi zavezanec prvga dednega reda še: zeti, snah, pastorki in dedič, ki je z zapustnikom živel v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti v smislu Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (Ur. l. SRS, št. 15/76)

2. dedič katerega koli dednega reda, ki podeduje stanovanje, če nima drugega stanovanja in je ob smrti zapustnika živel z njim v skupnem gospodinjstvu

3. dedič ali obdarjenec, ki se po določbah Zakona o kmetijskih zemljiščih šteje za kme-

PIŠE: MIRKO KOSTANJEVEC

jati se s kmetijsko dejavnostjo ali ne obdelovati zemljišče v skladu z Zakonom o kmetijskih zemljiščih, sicer se mu, če to stori, davek naknadno odmeri tako, kot bi se mu odmeril, če ob prejemu dediščine oz. darila ne bi izpolnjeval pogojev za oprostitve. Mnenje o tem, ali je zemljišče obdelano v skladu z Zakonom o kmetijskih zemljiščih, izda za kmetijske zadeve pristojni občinski upravni organ.

Omejitev odtujitve oz. njene posledice pa ne veljajo, če so odtujitve na podlagi sporazuma o izročitvi in razdelitvi premoženja po Zakonu o dedovanju (glej čl. 106—116 cit. zakona) in oddaje po Zakonu o preživninskem varstvu kmetov (glej cit. zakon v Ur. listu SRS, št. 1/79)

6. zavezanec ne plača davka od podedovanega ali podarjenega premoženja, ki ga brez povračila odstopi družbenopolitični skupnosti (občini itd.), samoupravni skupnosti (krajevni skupnosti itd.) ali humanitarnim društvom oz. njihovim zvezam (Rdečemu križu itd.). Davek, plačan pred odstopom dediščine ali darila, se vrne, če je bil odstop izvršen v šestih mesecih po sprejetju zapuščine.

II.

Davek od premoženja

Po 14. čl. ZDO je zavezanec davka od premoženja lastnik oziroma upravitelj, ki poseduje:

1. stavbe, dele stavb, stanovanja in garaže (zakon v nadaljevanju uporablja skupen izraz stavbe)

2. prostore za počitek oziroma rekreacijo

3. plovne objekte dolžine najmanj 8 m pod pogojem, da plovni objekt ne uporablja za opravljanje dejavnosti.

Davek se plačuje ne glede na to, ali lastnik oziroma upravitelj uporablja premoženje sam ali ga daje v najem. Med stavbe oziroma dele stavb šteje ZDO tudi poslovne prostore, kar sledi iz 2. odst. 17. čl., ki določa, da so stopnje davka za prostore, ki jih lastnik oziroma

upravitelj ne uporablja za opravljanje gospodarske oz. poklicne dejavnosti in jih tudi ne oddaja v najem za navedene namene, višje, in iz 19. čl., kjer je določeno, da se davek od premoženja ne plača od poslovnih prostorov, ki jih lastnik oziroma upravitelj uporablja za opravljanje gospodarske oz. poklicne dejavnosti.

Ptujski odlok pa med premoženje, od katerega občani plačujejo davek, našteva:

1. stanovanjske stavbe, stanovanja, garaže

2. prostore za počitek oz. rekreacijo

3. poslovne prostore

4. plovne objekte najmanj 8 metrov

Kaj je osnova za davek od v ptujskem odloku naštetega premoženja

Po ZDO je to vrednost omenjenega premoženja, ugotovljena po merilih republiškega upravnega organa, pristojnega za stanovanjske zadeve, in na način, ki ga določa občinska skupščina. Ptujska občina je to storila in leta 1973 izdala še sedaj veljavni Odlok o ugotovitvi vrednosti stanovanjskih hiš in stanovanj (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 6/73 in 2/79). V tem odloku so za ugotovitev vrednosti stanovanjskih hiš in stanovanj določena tale merila:

— vrsta in kakovost konstrukcije zgradbe

— funkcionalnost stanovanja

— opremljenost stanovanja

— položaj stanovanja v zgradbi

— starost in obrablenost zgradbe

— drugi elementi, ki vplivajo na uporabo vrednost stanovanja

Ob uporabi omenjenih meril se ugotovi vrednost stanovanja na podlagi točkovanja, ki se opravi na podlagi tabel za ugotavljanje vrednosti stanovanj in v skladu s pojasnili k tem tabelam, ki so sestavni del cit. odloka. Vrednost stanovanjske hiše se po cit. odloku ugotovi tako, da se seštejejo po navedenih merilih ugotovljene vrednosti stanovanj, ki so v zgradbi. Če so v isti zgradbi tudi poslovni prostori, ki se oddajajo v najem, se ugotavlja njihova vrednost po enakih merilih in na isti način, kakor je določen za najemna stanovanja. Vrednost ene točke poslovnega prostora je enaka vrednosti ene točke za stanovanje, povečane za 30 %.

Nadaljevanje prihodnjic

Danes ustanovni zbor Demokratične stranke upokojencev Slovenije

Predsednik iniciativnega odbora za ustanovitev Demokratične stranke upokojencev Slovenije Ivo Sisinger je za danes ob 10. uri sklical ustanovno skupščino stranke. Udeležili se je bodo predsedniki območnih in občinskih odborov.

Demokratična stranka upokojencev Slovenije je samostojna in neodvisna stranka, ki ima cilj zaščititi in uveljaviti življenjske interese in pravice iz minulega dela za vse slovenske upokojence.

V svojem programu stranka zlasti poudarja, da se bo zavzemala za dosledno izvajanje polne enakopravnosti vseh državljanov Slovenije ne glede na spol, narodnost in vero. V parlamentu si bo prizadevala za takšno pravno ureditev, ki bo zagotavljala sodelovanje delavcev in delavskih organizacij pri sprejemanju zakonodaje, ki ureja pravice delavcev do delovnega mesta in vseh drugih pravic iz delovnega razmerja, udeležbo delavcev pri soupravljanju v podjetjih in za usklajeno nagajanje delavcev v proizvodnji in družbenih dejavnostih. Podprli bodo takšno zakonodajo, ki bo zagotavljala brezplačno zdravstveno zavarovanje vseh socialno ogroženih kategorij prebivalstva, zlasti nezaposlenih občanov in upokojencev.

Demokratična stranka upokojencev Slovenije bo tudi v bodoče nasprotovala vsem oblikam reševanja gospodarskih težav republike Slovenije v breme upokojencev in njihovih pravic in se zavzemala, da se vse krivice, ki so bile upokojencem storjene, popravijo. Njen cilj je tudi, da zagotovi vključevanje upokojencev v vse oblike družbenega in političnega življenja. Stranka nima svoje ideološke opredelitve. Vsak član se zunaj nje samostojno odloča in deluje v okviru svojih pogledov na življenje. Člani so lahko upokojenci in drugi občani, ki sprejemajo program in statut stranke.

MG

PROF. MARJAN GOJKOVIČ

ZGODOVINA GIMNAZIJE PTUJ

(2. nadaljevanje)

Ko je ptujska gimnazija začela s poukom, je ta trajal od 1. oktobra do 31. julija. Avgust in september sta bila določena za velike počitnice. Leta 1875 pa se je šolsko leto začelo 16. septembra in končalo 15. julija in je ta uredeval veljala polnih 30 let. Gimnazija je imela prostore na Vrazovem trgu samo 2 leti, 9. okt. 1871 pa se je preselila v prostore v Prešernovi ulici 29, ki jih je občina kupila za 29000 goldinarjev. V tej zgradbi je bila gimnazija

ves čas, dokler se ni razširila v višjo gimnazijo.

Peti in šesti razred višje gimnazije sta bila še v stari zgradbi, 12. jun. 1899 pa so začeli ob njej zidati novo poslopje. Junija 1900 je že bilo dograjeno in so začeli pouk v šol. letu 1900/01 v novem poslopju. Prostorov je bilo za okoli 200 dijakov oz. 8 razredov. Vendar se je hitro pokazalo, da je tudi to premalo. Število dijakov je namreč z višjo gimnazijo hitro raslo, menjala pa se je tudi struktura učencev.

li iztebiti slovenske dijake. Leta 1898/99 so napr. od 44 slovenskih dijakov na prejemnem izpitu vrgli kar 26. Po popisu iz leta 1910 je bilo v okraju 82005 prebivalcev, od tega 76937 Slovencev in le 3178 Nemcev. Mesto Ptuj pa je imelo leta 1900 3456 prebivalcev, od tega 2916 Nemcev in 540 Slovencev. Zaradi tega razmerja so bili v skrbih tudi nekateri nemški voditelji, zato so ustanovili posebno pripravljalnico (leta 1905/06), ki pa tudi ni pripomogla k pomembnemu dvigu slovenskih dijakov.

Da pa bi ptujska gimnazija imela potrebno število učencev tudi brez Slovencev, so ustanovili v Ptujzu nemški dijaški dom s prostorom do 100 dijakov, ki je sprejemal tudi dijake druge narodnosti (italijanske, madžarske, srbske), edino za Slovence je ostal zaprt. Dijaški dom jim ni dajal samo hrane in strehe, ampak je dijake tudi nadzoroval in vodil pri učenju. Z domom je naraslo tudi število dijakov evangelijske veroizpovedi, tako da so v šol. letu 1912/13 nastavili evangelijskega učitelja; vsi drugi dijaki so bili rimsko-katoliške veroizpovedi.

Ko je leta 1899/90 odšel ravnatelj Hans Tschanet v pokoj, je bil za ravnatelja postavljen Andrej Gubo, prof. I. drž. gimnazije v Gradcu, in je vodil gimnazijo do leta 1909. Za njim je ravnateljske posle prevzel dotedanji profesor te gimnazije dr. Karel Schöbinger in jo vodil do 28/11-1918. leta, ko je bil po odloku Narodne vlade iz Ljubljane odstavljen.

1. svetovna vojna je prizadela tudi ptujsko gimnazijo. Takoj v začetku je bilo vpoklicanih v vojaško službo pet profesorjev. Pouk se je kljub temu 1914/15 redno pričel brez risanja, ker je učitelj risanja bil vpoklican, in pouka v slovensčini, ker ni bilo mnogo slovenskih dijakov in je profesor slovensčine prevzel latinski in grški pouk. Ko pa je 15. maja leta 1915 napovedala Avstrija vojno tudi Italiji, je vojaška oblast zasegla gimnazijsko poslopje in dijaški dom. Pouk se je moral predačasno končati 14. junija 1915.

V tistih burnih časih, ko so imeli Slovence za državne nasprotnike in so tudi mnogi Slovenci in Slovenke v Ptujju in ptujskem okraju morali po nedolžnem na lastni koži in na lastnem premoženju čutiti trdo pest svojih narodnih nasprotnikov, se je zgodilo, da je prvič zaplapolala na gimnazijskem poslopju slovenska zastava. Izobesili so jo 16. maja 1915 vojaški kranjskega pešpolka št. 17, ki so prišli iz Ljubljane in se nastanili v gimnaziji.

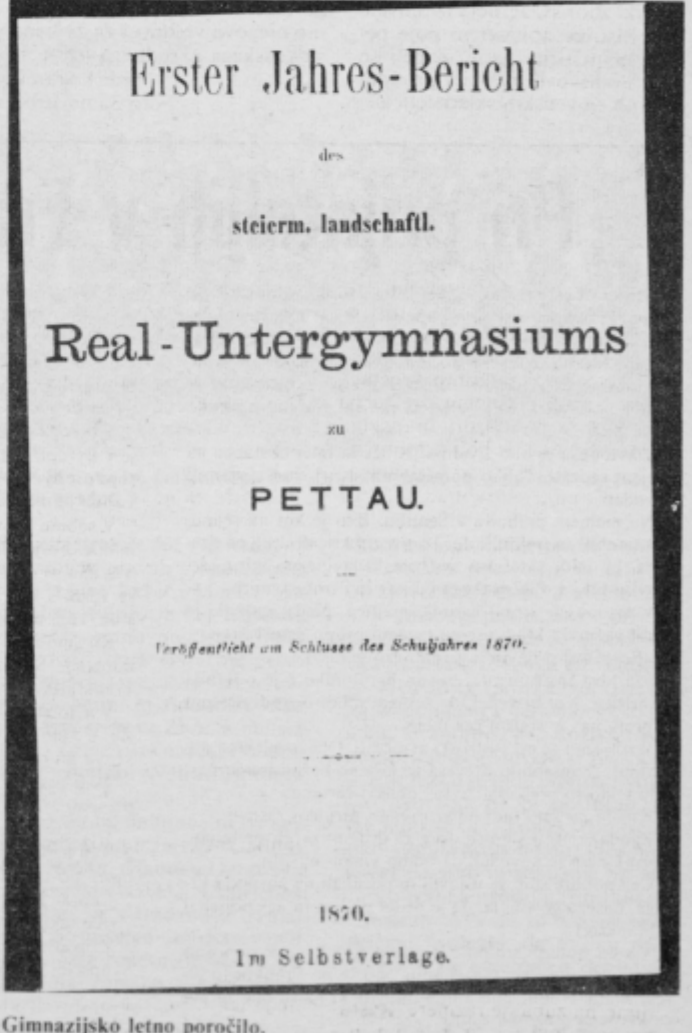
Starejši dijaki so morali oditi k vojakom. Dovolili so jim zatem, da so delali tako imenovano vojno maturo. Bila je precej olajšana, ker ni bilo treba dokončati vseh študijev v šoli, pa tudi pri pisni in ustni maturi jih je bilo mogoče oprostiti manjšega ali večjega dela izpitov po sodbi izpitne komisije, priznali pa so lahko zrelost dobrim učencem celo brez vsakega izpita.

Nadaljevanje prihodnjic

LETO	VSEH	SLOV.	NEM.	LETO	VSEH	SLOV.	NEM.
1899	138	72	66	1909	198	42	153
1900	144	60	81	1910	200	41	157
1901	169	57	108	1911	185	28	157
1902	167	37	129	1912	180	26	151
1903	186	29	155	1913	193	26	165
1904	184	24	160	1914	180	31	148
1905	176	26	148	1915	189	30	156
1906	201	36	163	1916	155	25	128
1907	209	39	167	1917	159	25	128
1908	208	41	161	1918	184	28	149

Iz tabele se lepo vidi, da je število slovenskih učencev radikalno padlo. Od petega razreda leta 1899 do osmega 1902 je število Slovencev padlo z 72 na 37, v na-

sednjih letih pa še nazadovalo do 24. Vzrok je treba iskati v tem, da so bili profesorji Nemci, razen za verouk in slovensčino, in da so Nemci načrtno poskušali

Gimnazijsko letno poročilo.

Slomškov večer je bila lepa kulturna prireditev.

Slovenjebistriški Slomškov večer

V soboto, 25. maja, ob 20. uri, so v Kulturnem domu v Slov. Bistrici, nekdanjem SLOMSKO-VEM DOMU, Slovenjebistričani pripravili slavnostni večer, posvečen spominu mariborskega slovenskega škofa Antona Martina Slomška. Večer je režisersko pripravil prof. dr. Janko Čar. Poudaril je, da smo Slovenci v zadnjem času le preveč pozabljali na versko, učiteljsko in budi-teljsko delo škofa Slomška, še posebej takrat, ko je prenesel se-dež lavantinske škofije iz Št. An-draža v Maribor ter s tem rešil ves severovzhodni del slovenskega narodnega ozemlja z Maribo-rom vred. Prav tako smo pozabili na daljnosežnost ustanovitve Mohorjeve družbe leta 1851, za katero je dal Slomšek pobudo že leta 1845 in ki je z milijoni knjig izobrazila slovenski narod.

Slomšek je neizmerno ljubil svoj slovenski rod, saj je znano njegovo narečilo: »Ljubite svoj slovenski rod, spoštujte svoj slovenski jezik!«

Dr. Janko Čar je iz Slomško-vih del izbral odlomke in pesmi, da bi Slovenjebistričanom vsa delna prikazal imenitnega Slove-nca. Izbral je nesterkneve odlomke, ker so ti najbolj nezna-ni, saj smo jih sramežljivo skriva-li.

Najprej je zapel mladinski pevski zbor sv. Jerneja iz Slove-nske Bistrice, v katerem poje pet deklet in štiri fantje. Zapeli so več Slomškovih pesmi v priredbi znanih slovenskih skladateljev.

Sledil je recital Slomškovih odlomkov in pesmi v izvedbi dr. Janka Čara, Zore Cvahte, Justine Vorša, Danice Godec in Ladislava Cvahteta ter pianista Pedagoške fakultete iz Maribora.

Poslušalci so dobili res lep vpogled v necerkveno gledanje škofa Slomška na življenje. Pose-bej je izstopala Slomškova misel, da Slovenci novih stvari v ideo-loških stvareh ne smemo slepo povzemati, ker jih nekdo vedno širi z namenom, da bi on zavla-dal in zagospodoval. Vsako stvar je treba prilagoditi slovenski stvarnosti in biti previden. Slom-šek je tudi šolnikom naročal, da morajo biti dobri in naklonjeni našemu otroku ter se truditi, da bomo postali Slovenci omikan narod, saj naroča, kako naj se ve-demo.

Profesorju dr. Janku Čaru je bila dodeljena tudi čast, da je Slovenjebistričanom predstavil faksimile Slomškove knjige »Blaže in Nežica v nedeljski šo-li« po izvirniku iz leta 1857. Ta-ko bodo Slovenci lahko po dol-gem času zopet videli neko Slomškovo delo in sami sodili o njem.

Slovenjebistričani so zadovolj-ni odšli iz dvorane v mrzlo in de-ževno majsko noč ter s spomi-nom na pomembnega slovenske-ga moža, ki mu zopet priznava-mo njegovo vrednost za življenje slovenskega narodnega telesa.

Edi Pogorevc
Foto Samo Brbre

Prva nagrada na zveznem tekmovanju

Med 169 učenci glasbene šole, ki je v ormoški občini prisotna že 32 let, je tudi sedaj že 13-letni Andrej Rakuša, ki glasbeno šolo obiskuje že peto leto; peto leto se uči klavir, tretje pa saksofon. Ob vsem tem je odlične učence ormoške osnovne šole, kjer obiskuje šesti razred.

Na 20., jubilejnim tekmovanju učencev in študentov glasbe Slovenije, ki je potekalo od 14. do 17. marca letos na Vrhniki, je Andrej dosegel v igranju na saksofon v prvi kategoriji (najmlajši po letih) 90,00 točk in s tem prvo nagrado. To je bila hkrati tudi vozovnica za Hercegnovi v Črni gori, kjer je bilo od 17. do 21. aprila zvezno tekmovanje, prav tako ju-bilejno. Andrej je z 91,4 točke dobil prvo nagrado.

Kdo bi si mislil, da je v než-nem modrookem svetlolascu, ki je v ponedeljek dopolnil 13 let, toliko energije in volje za vse, če-sar se loti. Sodeluje pri številnih izvenšolskih dejavnostih, ob vsem pa obiskuje ormoško glas-beno šolo, kjer se enakovredno uči dva instrumenta. Ob vsem tem je tudi član Pihalnega orke-stra Ormož. Nekaj te energije in volje do dela je opaziti v vsej Ra-kuševi družini. Starejši sestri Si-mona in Irena, ki obiskujeta lju-tomersko gimnazijo, sodelujeta pri pihalnem orkestru, dekliškem komornem zboru, baletu in izraz-nem plesu, pa še kej.

Kako pa je potem z njegovim prostim časom, z igro, srečanjem s sošolci po pouku in podobno? Njegova mama pravi, da si zna vse lepo razporediti, tako da še vedno ob vseh obveznostih najde dovolj časa za Mestno grabo, kjer rad igra nogomet, pa za ko-lo, s katerim se rad vozi, in še za kakšen klepet s sošolci.

Najin zmenek je bil določen za 14. uro, in ker sem malo za-mudila, nama je ostalo bolj malo časa, saj je moral biti petnajst minut pred petnajsto že v glasbe-ni šoli.

Pogovor je teklo o sodelovanju na obeh tekmovanjih, republiškem in zveznem. »Bilo je pač ta-ko kot na vseh podobnih tekmo-vanjih. Ni me bilo preveč strah,« je v začetku povedal Andrej. Na

Andrej Rakuša s svojim saksofonom. (Foto V.T.)

Vida Topolovec

TOMŠIČEVA ZLATA ODLIČJA IN NAGRADE

Novinar ni apolitično bitje

Prejšnji teden je bila v Ljubljani slovesnost slovenskih novinar-jev, na kateri so podelili zlata odličja in nagrade Toneta Tomšiča kot najvišje priznanje Republike Slovenije za dosežke na področju novi-narstva.

Zlata odličja Toneta Tomšiča sta prejela Rado Cilenšek in Zvone Zorko. Nagrado Toneta Tomšiča za življenjsko delo je dobil kritik, kulturni urednik Naših razgledov Vasja Predan, nagrado Toneta Tomšiča za vrhunske dosežke na področju novinarstva pa novinar — komentator Radia Slovenija Gojko Bervar. Isto nagrado je prejela tu-di Lidija Hren, novinarka v informativnopolitičnem programu TV Slovenija. Nagrado iz sklada Toneta Tomšiča so dobili: Damjan Sla-be, komentator zunanjepolitične redakcije Dela; Vladimir Vodušek, dopisnik TV Slovenija v Beogradu, in Marko Zorko, novinar v infor-mativnem programu Radia Slovenija.

Slavnostni govor je imel novinar Janez Stanič. Poudaril je, da slovensko novinarstvo še nikoli ni bilo tako diferencirano, kot je da-nes, da novinar ni in ne more biti apolitično bitje, je sopotnik politike. Jasno je, da politika hoče imeti svoje novinarstvo, le-to pa hoče bi-ti samostojno. Res je, je menil Stanič, da novinar ne more biti politi-čni evnuh, ne more pa biti neopredeljen, brez idealov. Njegova nalo-ga pa je, da je pošten, da ima znanje, je sposoben in odgovoren pri svojem delu.

Udeležence slovesnosti je pozdravil tudi predsednik mednarod-ne novinarske federacije Aiden White: napovedal je, da bo čez nekaj

tednov tudi Društvo novinarjev Slovenije postalo pridružen član te mednarodne novinarske federacije.

NaV

Nagrado iz sklada Toneta Tomšiča je prejel tudi naš dopisnik iz Beo-grada Vladimir Vodušek.

POMLADANSKI KROS PTUJSKEGA VRTCA

Za najboljše medalje in pokali

Za »navijače« ni bilo prav nič treba ozvočenja, ko so se pognali v dir najmlajši iz Vzgojnovarstve-ne organizacije Mirana Sagadina v Ptuj na že 12. krosu, ki ga pri-pravijo vsako leto v maju.

Tokrat je bil, 24. maja, in vre-me jim je bilo naklonjeno, če-prav ni od muh ujeti sončen dan

v tem letošnjem maju. V polfina-lu je teklo 900 otrok, v finalu pa 70 iz 14 skupin, enajst iz vrteških enot in tri iz priprave na šolo. Tekli so 350 metrov na travniku, za enoto v Raičevi 2. To je bilo navijanja in vzpodbudnih kli-cev? Kot predtekmovalka je te-kla ptujška atletinja Vanja Ko-

tar. Kros je pripravila Tinka Ko-stanjevec, priznanja pa je podeli-l skupaj z Ivom Klaričem, ki je tudi vodil tekmovanje.

Med posamezniki si je obesil medaljo okrog vratu kot prvi Gregor Horvat iz enote Potrčeva 9, na drugo stopničko je stopil Damjan Kovačič iz enote Majšperk in tretjo Aleš Ojsteršek iz enote Kidričevo. Od četrtega do desetega mesta so se uvrstili: Al-do Šostarič, Raičeva, Andreja Brumen, Med Vrti 11, Jure Šmi-goc, tudi iz enote Med vrti 11, Joži Hlovšek, Hajdina, Dejan Emeršič, Breg, Danilo Bračič, Hajdina, in Matjaž Novak, Rai-čeva.

Ekipno je zmagala enota Potr-čeva 9, druga je bila enota Hajdi-na in tretja enota Raičeva 12. Druge enote so se uvrstile po na-slednjem vrstnem redu: Med Vrti 11, Kidričevo, priprava na šolo Hajdina, Breg, Majšperk, pripra-va na šolo Sela, Jožefa Lacko, Med Vrti 2, priprava na šolo Cir-kulane, Gorišnica in Budina.

NaV

Pri prijateljih v Frankfurtu

Otroci in starši smo se zbrali na avtobusni postaji. Še trenutek, dva pa se bomo odpeljali. Stiski rok, nekaj be-sed, ki jih ne poslušamo. Nestrpnost raste. Na avtobus stopita sešerjan, eden brkat, temnolas, strog, drugi prija-zen, nasmejan. Zadnji pozdravi, mahanje in besede, ki se izgubljajo v vetru. Še pogled na ptujski grad, ki ponosno čuva Ptuj.

V avtobusu je bilo živahno. Nihče ni imel obstan-ka na svojem sedežu. Toliko pomembnih stvari smo si morali povedati.

Na mejnem prehodu v Sentilju. Bilo je kot na sejmu. Avtomobili so trobili, šoferji nervozni kričali drug na dru-gega. Le mi v avtobusu smo ostali navidezno mirni, če-prav ni bilo v duši vsakega od nas niti trohice miru.

V avtobus je stopil carinik, majhen, plečat mož, ki je hodil važno in kljub vsemu tistemu hrupu ostal miren.

»Boste kaj prijaviili?« je na hitro vprašal.

»Ja, dva instrumenta, bas in harmoniko,« je odvrnila tovarišica. Kot bi vedel, da se nam mudi dogovodivšinam naproti, nas je spustil čez mejo.

Vozili smo se po avstrijski avtocesti. Opazovali smo po-krajino. Avtomobili, drevesa in hiše so bežali mimo nas, trdo temo so prebadali avtomobilski žarometi.

Kmalu pa smo tudi najvztrajnejši utrujeni zaspati.

Zgodaj zjutraj smo se drug za drugim začeli prebujati. Voznik nam je povedal, da bomo kmalu na cilju.

Cez pol ure smo se ustavili in počakali na gospoda Er-cega, našega gostitelja, da je prišel po nas in nas odpeljal v Frankfurt.

V srcu stoterih stolpnic in starih zgradb se je ponosno vzpenjala katedrala. Sprehodili smo se po Frankfurtu ob reki Main. Hodili smo mimo trgovin, ki pa so bile zaradi cerkvenega praznika zaprte.

V klubu Sava so nas pričakali gostitelji. Pozdravi, tople besede, rokovanje in seveda polno stvari, ki smo si jih morali izpovedati.

Povabili so nas na kulturni program, ki smo ga skupaj pripravili. Prisluhnili smo VENCKU DOMAČIH, ki sta ga na harmoniko in bas zaigrala naša Igor in Bogdan.

V petek smo si ogledali frankfurtsko letališče — največ-je v Evropi, popoldne pa smo obiskali živalski vrt. Večer smo preživeli pri prijateljih, nekateri so obiskali muzeje, večina pa nas je odhitela po nakupih.

V soboto smo se zabavali v zabaviščnem parku Losch-mühle. To je bilo doživljeno, ki ga privoščimo prav vsem. Ves dan smo se smejali, vozili po toboganih, jahali konje, se vozili s kočijami, a v marsikaterem srcu je bilo žalo-stno, kajti bližala se je ura slovesa.

Ko smo se razšli, so po licih polzele solze. Avtobus je odpeljal. Še zadnjikrat smo domahali prijateljem iz Frankfurtu.

V avtobusu smo se še dolgo pogovarjali o neštetihi vtisih. S Tino sva sedli skupaj in se pogovarjali o trenutkih, ki sva jih preživeli pri najinih gostiteljih.

Tudi nazaj domov smo se vozili ponoči in večino poti prespali.

Pripeljemo se na Ptuj in glej ga, ponosneža, kako stro-go bdi nad Ptujem in mu daje lesk starih časov. Na avto-busni postaji so nas že čakali nestrpni starši.

Ceprav je bil obisk kratek, ga bomo pravo gotovo nosili v srcu tako mi kot naši prijatelji iz Frankfurtu.

Zahvaljujemo se svojim gostiteljem iz Frankfurtu in Skupščini občine Ptuj, da so nam omogočili potovanje.

Bernarda Kozel, 7. a.

Osnovna šola Toneta Znidariča Ptuj

V uredništvu upamo, da ste v prejšnji številki Tednika ob prebiranju Domačih novic ugotovili, da nam jo je v naslovu Bodo odgovori izvršnega sveta pomorili krajanje Volčine pošteno zagodel tiskarski škrat in da lenarska vlada ne bo nikogar pomorila, pač pa želi ljudi pomiriti. Opravičujemo se, če smo koga prizadeli, škodoželjniji pa so spet enkrat prišli na svoj račun...

Uredništvo

Domače novice

Trideset let motokrosa v Jugoslaviji

Avto-moto društvo Lenart je bilo zelo počaščeno, ko ga je AMZJ izvolila za organizatorja prireditve ob tridesetletnici motokrosa v Jugoslaviji. Ta veliki

dogodek bo, 18. junija, ob 14. uri na parkirišču motela Vindiš.

Pa da ne bo pomote! V ta namen ne bo nobenega motokros tekmovanja, saj je to za tekmo-

valce praznik in naj ga praznično tudi preživijo. Po Lenartu bo potovala parada tekmovalcev z motorji in v opremi iz časov tja od daljnega leta 1961 pa vse do danes. Sledili bodo pozdravni govori vodilnih osebnosti AMZJ, kulturni program, ki bo popestren s plesnimi in folklornimi skupinami, modna revija, vrhunec vsega pa bo podelitev priznanj, nagrad in pohval vsem tekmovalcem, ki so dosegli vidne rezultate v tem športu vse od leta 1961.

V ta namen je bila tiskovna konferenca, ki je potekala v sredo, 22. maja, v motelu Vindiš, kjer so predstavniki AMD Mototurist in drugih društev predstavili program prireditve novinarjem radia in časopisnih hiš.

Prireditve, ki se bo z zabavnim programom zavlekla do poznih ur, saj bo za zabavo poskrbel Alf s svojimi muzikanti, program pa bosta povezovala Saša Lovrenčič in Janez Voglar.

Saša Lovrenčič

Predsednik AMD Mototurist Lenart Stanko Vindiš je na tiskovni konferenci gostom iz AMD širom Slovenije (iz drugih republik ni bilo nikogar!) predstavil prireditev ob zboru šampionov motokrosa.

Rezultati ocenjevanja vin pri Lenartu

Pred štirinajstimi dnevi smo vam poročali o prvem ocenjevanju vin pri Lenartu. Prireditve je organizirala Kmetijska svetovna služba Lenart v gostilni Eder v Zg. Ščavnici.

Lenarški vinogradniki so na to srečanje prinesli devet vzorcev sortnega vina in štirinajst vzorcev mešanih vin.

Pri sortnih vinih so najvišje ocene dobili štirje vzorci Milana Ederja od Sv. Ane (renski rizling — 18,5 točk, rumeni muškati — 18,5, traminec — 18,5 in zeleni silvanec 18,0). Tem vzorcem so sledili beli pinot (17,9) vinogradnika Jožeta Škrgeta iz Sp. Senafske, muškati otonel (17,3) Mihaela Slačka iz Zg. Ščavnice in drugi.

Pri mešanih vinih sta vodila vzorca Franca Kurija iz Cogetinc (renski rizling, beli pinot, muškati otonel in rulanec z oceno 18,4

ter renski rizling, beli pinot in muškati otonel s 17,8 točkami). Enako število točk (17,8) je za vzorec mešanega vina (laški ri-

zling, in šipon) dobil Franc Škof od Sv. Ane. Pri drugih vzorcih so se ocene gibale med 14,8 in 17,4 točkami.

Prisotnost lenarških vinogradnikov (bilo jih je več kot 30) daje upanje, da se bodo v bodoče še večkrat srečali.

Lokalna skupnost — občina (IV.)

Prispevek je nadaljevanje pisanja o problematiki lokalnih skupnosti — prikaz delovanja mestne občine, o kateri govori tudi osnutek nove slovenske ustave.

Irena Lačen
Zgodovinski arhiv

Poleg mest spada med avtonomne skupnosti občina. Krajevno občino pozna že marčna ustava iz leta 1848. 17. marca 1849 je izšel začasni občinski zakon, ki pozna uniformirano občinsko upravo. Zakon je predpisoval vsem občinam enake pravice.

V dobi obnavljanja absolutizma dobimo 1858. leta nov občinski zakon, ki dopušča diferenciacijo občinske uprave. Bivša fevdalna posest se lahko oblikuje kot samostojna občina. Zaradi tendence o večjih občinah pa je bil zakon le malo časa v veljavi.

Nov državni občinski zakon iz leta 1862 določa, da naj večino vprašanj uredijo deželni občinski sveti samostojno.

Deželni občinski odbor sklepa ali voli občinsko predstojništvo, ki ima občinsko oblast. Ta zakon je vpeljal virilne glasove, kar pomeni, da volitev ni bilo. Tako plemstvo ni glasovalo, upoštevalo pa se je načelo interesnega zastopstva. To interesno zastopstvo je pomenilo, da so lahko industrialci imeli več glasov kot kmetje, kar je po načelu stanov določal okrožni zakon. XXII. artikel državnega občinskega zakona določa, da lahko imajo vsa mesta lastne statute (Ptuj ga dobi leta 1887).

Leta 1864 je bil za Štajersko izdan občinski volilni red, kjer je med drugim določeno, da mora župan prisegati na ustavo. Vlada je zahteval, da poleg ustave prisega tudi vladarju. Župan svobodno upravlja občinsko premoženje. Občine so prevzele premoženje, ki ga je imelo mesto, trgi in skupna vaška premoženja. Poleg tega je v avtonomno oblastvo občine sodilo vse, kar je zadevalo interes občine. Občine so imele poleg tega še prenešen delokrog za državne pristojnosti, ki so bile z zakonom prenešene na občino. Občine pa so bile podrejene okrajnemu glavarstvu.

Značilnosti upravnega sistema v obdobju 1849—1918 je skoraj ves čas njegova dvotir-

nost. Poleg državnega aparata so se pojavljala tudi samoupravna oblastva, njihovo delovanje pa je povsem ločeno. Občina je pri tem posebnost, ker se združujeta samouprava in drugi tir sistema, državna uprava. V samoupravi se delno kaže avtonomija, na področju državne uprave pa je občina izvrševalka nekaterih državnih funkcij.

Posvetovalni oziroma sklepajoči organ občine je občinski odbor, imenovan tudi starešinstvo ali svet.

Občinski odbor voli izmed sebe izvršilni organ — občinsko predstojništvo ali glavarstvo, najpogosteje pa županstvo ter župana.

Župan predstavlja občino navzven in vodi izvrševanje sklepov.

Občinskemu redu za vojvodino Štajersko, ki ga hrani Zgodovinski arhiv na Ptuj, je pripisan tudi volilni red za Štajersko. Izdaj je bil 2. maja leta 1864, ko je bil cesar Franc Jožef, predsednik vlade pa Schmerling. Občinski red ima sedem poglavij, ki jih bom na kratko opisala.

Prvo poglavje so določila o občini na splošno, kot je združevanje in razdruževanje občin, sprememba meja občine in nepremičnine občine. Vsaka nepremičnina mora pripadati družbi krajevne občine. Izjema so stanovanja ali prehodno bivanje cesarja, dvoru pripadajoče rezidence in gradovi ter ostale stavbe s pripadajočimi vrtovi in parki.

V drugem poglavju so zapisane pravice in dolžnosti občanov, kdo so občani, domovinska pravica občanov in pristojnost v občino.

Tretje poglavje je namenjeno občinskemu zastopstvu. Občino zastopa občinski svet, ki se izoblikuje na volitvah enako kot občinski odbor. Preciziran je razpis in priprave na volitve, zaprisege, plačila in podobno. Zanimivo je, da so odborniki in namestniki brez plač, o plačilu župana iz občinskega dohodka pa sklepa občinski svet.

V četrtem poglavju je zarisani delokrog občine. Poleg obsega delokroga je opisan delokrog občinskega odbora na splošno in v posebnem oziru na občinsko lastnino. O občinskem gospodarstvu se posvetuje in sklepa občinski odbor.

1. o razpolaganju z imetjem in posestjo občine

2. določa o uporabi imetja (nepremičnin)

3. o proračunu dohodkov in stroškov ter kako naj se založi občinski primanjkljaj

4. o potrjevanju letnega računa

5. o vseh stvareh, ki ne spadajo k upravljanju s premičninami.

Preciziran je delokrog uradnikov in slug, občinskih nastavljenec, krajevnih policajev, ubožnic, o straženju ter o poteku obtožb in pritožb. V nadaljevanju pa tudi o sejah občinskega odbora, sklepčnosti, glasovanju, predsedstvu, javnosti sej in protokolov.

V zadnjem razdelku tega poglavja pa je opisan delokrog občinskega predstojništva. Opis navaja delovanje predstojništva na splošno, poslovanje, disciplinsko oblast, pomožne organe predstojništva, o listinah, dopolnilnih sklepih, upravi, krajevnih policajih, oskrbi prenešenega delokroga, kazenskih pravicah in o odgovornosti občinskega predstojništva.

Peto poglavje je rezervirano za občinsko gospodarstvo in občinske naklade. Sem spada problematika inventarjev, razdelitev občinskih naklad (davčne naklade ali prispevki občini), uprava, uporaba in proračuni, premoženjsko poslovanje ter občinski prispevki:

a) službe

b) davki in naklade

Na vse to pa še morebitne pritožbe.

V šestem poglavju je na kratko opisana možnost skupnega poslovanja, sedmo poglavje pa je posvečeno nadzorstvu občine. Poleg splošnega nadziranja so naštetje še potrditve važnejših zadev, poklicne odločitve, suspendiranje in odpravnina, državne pravice nadzora, razveljavitev sklepov, pritožbe na okrajno oblast, nastopi zoper okrajno oblast ter razrešitev občinskega zastopstva.

S sedmim poglavjem se občinski zakon iz leta 1864 tudi končuje, priložen pa mu je občinski volilni red za vojvodino Štajersko. V dveh poglavjih in treh razdelkih pojasnjuje določila o volilni pravici in izvoljivosti, o pripravi na volitve, izvršitvi volitev in o volitvah občinskega namestništva (predstojništva).

Nadaljevanje prihodnjici

Sta v Sloveniji le še dva lajnarja?

Med udeleženci festivala mladih liberalnih demokratov Slovenije, ki je pred kratkim potekal v Ptuj, je bil tudi Rastko Tepina iz Kranja. Pozornost je pritegnil predvsem po uradnem delu, ko se je nenadoma prelevil v šarmantnega gospoda s frakom in polcilindrom ter z lajno okrog ramen. Ta stari instrument je s svojimi piščalci privabil med udeležence festivala nostalgijo po starih časih. Rastko pravi, da ga je našel nekje na podstrešju in ga popolnoma prenovil, njegove melodije pa so mu že prirasle k srcu.

»Kolikor vem, je poleg mene v Sloveniji še en lajnar nekje na škofjeloškem koncu, a ima popolnoma drugačno lajno kot jaz. Moja je, kot vidite, na piščali, njegova pa je mehanična — na valje z iglicami. Pojavljam se povsod, kjer se dogaja kaj zanimivega in kjer je veliko ljudi. Radi me sprejmejo medse in prislusnejo starih melodijam moje lajne...«

Fotozapis: M. Ozmec

Lekcije daje zgodovina

Zanimiva tema O SLOVENSKIH NARODNIH ODLOČITVAH, ugleden predavatelj profesor zgodovine dr. Janko Pleterski, poslušalcev pa le nekaj nad štirideset. Tako bi se dalo v enem stavku povedati o predavanju, ki ga je v ponedeljek ob 18. uri v SSC v Ptuj organiziralo Zgodovinsko društvo Ptuj pod vodstvom prof. Bojana Terbuca.

Predavanje je bilo namenjeno članom Zgodovinskega društva, učiteljem zgodovine na osnovnih in srednjih šolah in drugim ljubiteljem zgodovine. Ljubitelji so se še kar lepo odzvali, tega pa ne bi mogli trditi za učitelje iz osnovnih šol.

Dr. Janko Pleterski je prikazal križpotja v zgodovini slovenskega naroda, zlasti od takrat, ko je France Prešeren rekel NE ilirizmu, in do prve svetovne vojne, potem usodne odločitve v letih 1918 in 1941 ter vlogo posameznih strank ob tem. Narodnoosvobodilni boj, ki je bil podlaga sedanji slovenski državnosti, je vodila OF, saj drugega — druge stranke ni bilo. To je dejstvo, ki mu mora pritrđiti vsak pošten zgodovinar.

Potem je dajal odgovore na vprašanja navzočih, ki so se nanašala predvsem na dogajanja zadnjih let. Ob tem je dr. Pleterski poudaril, da zgodovinar preučuje dogajanja, ugotavlja dej-

stva in jih poskuša kar najbolj nepristransko predstaviti, ne daje pa nikomur lekcij. Narodom in njihovim politikom daje lekcije sama zgodovina, ti pa imajo ob tem možnost dokazati, kaj se iz teh lekcij naučijo. Tudi sprava je naloga ljudi, ne zgodovinarjev.

Prav v zvezi s temi vprašanji je dr. Pleterski dejal, da se je NOB že detabulizirala, saj ni več zaprtih arhivov in prepovedanih tem, zato je lahko predmet zgodovinskega preučevanja. Druga stran pa se še ni detabulizirala: ima politike, nima pa zgodovinarjev, zato dialog zaenkrat ni možen, prizadevajo pa si, da bo tudi druga stran objektivno predstavljena in

še takrat bo možna celovita zgodovinska ocena.

V skladu s svojim delovnim programom Zgodovinsko društvo Ptuj organizira tudi poučni izlet, ki bo 7. in 8. junija. Obiskali bodo Doberdob, Oglej, Gonars, Videm in Čedad v Italiji, prenočili v Kobaridu in si naslednji dan ogledali severno Primorsko in njene znamenitosti v Kobaridu, Tolminu, Mostu na Soči, se povzpeli na Gregorčičovo Vrsno, med vožnjo proti domu pa se bodo ustavili še v Cerknem in Idriji... Še to: Za izlet se je prijavilo več članov, kot jih je prišlo poslušat uglednega zgodovinarja. To je dejstvo, ne lekcija!

FF

Celovečerni koncert APZ Toneta Tomšiča iz Ljubljane

Slovenjebistričani so v petek, 24. maja, zvečer, v okviru političnih kulturnih prireditev ZKO zopet doživeli enkratno kulturno doživetje. Mednje je prišel gostovat APZ Toneta Tomšiča iz Ljubljane pod vodstvom dirigenta Jožeta Fürsta ter v viteški dvorani slovenjebistriškega gradu zapel 13 čudovitih pesmi, ki so tako ogrele srca in roke Slovenjebistričanov, da so morali dodati še dve.

APZ ima dolgo tradicijo. Leta 1929 je bil ustanovljen moški zbor Univerze v Ljubljani, ki je predhodnik današnjega mešanega APZ Tone Tomšič, ustanov-

bljnjega časa. V naš čas nas je postavila Istrska suita Alda Kuma in Kukavica Janka Žirovnika, da so se poslušalci ob pesmi Sonce ljubo Pavla Mernika in pri pesmi Pojdam u Rute Sama Vremšaka naenkrat znašli v našem Mariboru, kjer so se slovenski fantje znašli pred tanki. Mnoge je prijelo, da bi tako kot davnega leta v Ljubljani tudi danes odšli v partizane v boj za svobodno in neodvisno Slovenijo.

Potolažile in potišale so jih nato pesmi Dekle, ti mi povej, Rezijska in Igraj kolce. Srca poslušalcev bi še kar pila lepo sloven-

APZ je s svojim petjem lepo dopolnjeval viteško dvorano slovenjebistriškega gradu.

vljenega leta 1946. Od tedaj so ga vodili Radovan Gobec, Janez Bole, Lojze Lebič, Marko Munih, Jože Fürst, Jernej Habjančič in danes ponovno Jože Fürst. Repertoar zbora vključuje pesmi iz obdobja renesanse, slovenske ljudske pesmi in skladbe sodobnih skladateljev. Zbor je že nastopal doma, v Avstriji, Franciji, Italiji, Poljski, Veliki Britaniji, Španiji.

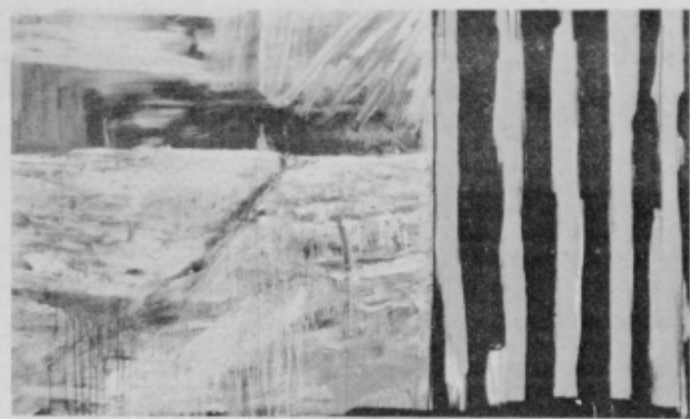
V prvem delu koncerta so pevc zapeli pesmi Jacoba Gallusa, Huga Wolfa, Claudea Debussyja in Mauricea Ravela. Umirjenost melodije in virtuoznost izvajalcev je poslušalce umirila in zazibala v čase renesanse, da so pozabili na vojaško razgrajanje v Mariboru.

V drugem delu koncerta je APZ predstavil devet pesmi nam

sko pesem in dlani se niso ohladile, dokler pevc niso dodali lepe slovenske pesmi o zvonovih, ki je zazibala poslušalce v prijetno valovanje ter jim dala podživljanje nekdanjega slovenskega klenkanja (potrkavanja) zvona iz domačega cerkvenega zvornika, ki zadnje čase doživlja renesanso tudi v Slovenski Bistrici.

Kar težko je bilo zapustiti viteško dvorano. Še bi poslušali, a vse lepo se tudi konča. Umirjeni smo stopili proti domu, kjer nas je čakala skrb in stiskanje pri srcu v skrbi za usodo naših fantov v Pekrah. APZ-ju so Slovenjebistričani hvaležni, da so jim pravili lepo umetniško doživljanje glasbe in si jih še želijo medse.

Edi Pogorevc
Foto: Samo Brbre

SIMULACRA AND SIMULATION 1980, akril na platnu.

Razstava Dušana Kirbiša — začetek likovne sezone '91

Minilo je točno leto dni od prvotno napovedane otvoritve razstave del Dušana Kirbiša na Ptuj. Medtem so se možni datumi otvoritve nekajkrat spremenili. Končno pa je le prišlo do otvoritve; ta bo danes ob 18. uri v Razstavišču ob Dravi. S Kirbišev razstavo v muzeju nadaljujemo z načrtovanim predstavljanjem ptujskih likovnih ustvarjalcev na Ptuj.

Dušan Kirbiš je med 1986 in 1990 študijski bival v zahodnem Berlinu. V tem času je tudi potoval po Evropi in ZDA in se študijsko spoznaval s sodobno likovno umetnostjo. Štiriletno bivanje izven domovine v drugačnem kulturnem okolju z lastno bogato likovno tradicijo in živo moderno ustvarjalnostjo je vsekakor vplivalo na slike Dušana Kirbiša, nastale v njegovem berlinskem ateljeju. Dva kulturna kroga sta sooblikovala Kirbiševo likovno senzibilnost in njegovo likovno interpretacijo sveta, časa, človeka in njegove usode.

Slike, nastale med 1988. in 1990. letom v Berlinu, večinoma velikega formata, bodo na ogled ptujski likovni publiki do konca

junija. Dušan Kirbiš se je zadnjič predstavil Ptujčanom pred petimi leti. Tudi takrat smo s Kirbiševo razstavo začeli razstavno sezono.

Prepričani smo, da bo nova Kirbiševa razstava tako kot tista leta 1986 s svojo kakovostjo zaznamovala celo letošnje razstavno sezono. Prav tako upamo, da bo njegova naslednja razstava na Ptuj prejšnjo v petih letih. To upamo tudi zaradi tega, ker bo odslej na Ptuj s pomočjo Pokrajinskega muzeja Ptuj Dušan Kirbiš dobil atelje. Njegova večja prisotnost na Ptuj bo vsekakor nova inspiracija, nova priložnost za novo kvaliteto.

Boris Miočinović

Kaj je zanesljivost

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Danes, ko razvijajo proizvajalci neprenehoma nove, popolnejše različice izdelkov, tehnični izdelek že po nekaj letih funkcionalno zastari, tudi če ga ne uporabljamo. Zato je pogosto neumestno zlasti za široko porabo izdelovati izdelke, ki naj bi zdržali dvajset ali več let. S tem namreč po nepotrebnem zvišamo ceno izdelka, ki ga po nekaj letih, zaradi zastarelosti, zavržemo. Če pa proizvajamo izdelke, ki so premalo zanesljivi, omajamo zaupanje tehnično osveščenih kupcev, ki so nezadovoljni s pogostimi okvarami izdelka. Pogosta popravila so namreč povezana z izgubo časa, stroški za popravila in stroški, ki jih ima kupec zaradi izpada tehničnega izdelka. Kako naj tedaj ravna proizvajalec? Tukaj nam zanesljivost kot veda odgovarja na vprašanje, kako zanesljive sestavne dele naj izberemo in na kateri način naj jih sestavimo v izdelek, da njegova življenjska doba ne bo prekratka, niti da ne bo predolga v primerih, ko to ni potrebno.

Zanesljivost nam daje odgovor tudi na vprašanje, koliko nadomestnih delov in s kolikšno hitrostjo je potrebno izdelovati za posamezni izdelek na tržišču, da nadomestnih delov na tržišču ne bo zmanjkovalo, niti da jih ne bo preveč, saj po skladiščih ležeči nadomestni deli po nepotrebnem vežejo obratna sredstva.

Če poznamo področje zanesljivosti, lahko odgovorimo tudi na vprašanje, kako skladiščiti nadomestne dele, ali v enem, osrednjem skladišču ali v več manjših, raztresenih po področju, kjer obratujejo izdelki ter koliko nadomestnih delov naj bo v vsakem od skladišč, da nadomestnih delov ne bo zmanjkovalo, niti da ne bodo ležali na zalogi predolgo, kar spet veže obratna sredstva.

Zanesljivost nam lahko pomaga tudi pri načrtovanju vzdrževanja (servisiranja) tehničnih izdelkov, saj odgovarja tudi na vprašanje, kot so: koliko servisnih mest naj bo v servisu, v katerih primerih se naj vzdrževalci specializirajo za poplavljanje posameznih vrst izdelkov in v katerih primerih za vzdrževanje dveh ali več vrst izdelkov, da bo srednji čas popraviljanja najkrajši.

Ko se pri tistem, ki uporablja izdelek, le-ta pokvari, ga ni mogoče uporabljati, vse dokler okvara ni odpravljena. Čas, ko izdelek ni uporaben, je vsota časa, ko izdelek čaka na popravilo, in časa popraviljanja. Če odpove, na primer, stroj v proizvodnji, je ta izpad povezan s stroški zaradi zastojne proizvodnje. Te stroške lahko zmanjšamo tako, da skrajšamo poprečni čas izpada stroja. K temu lahko pripomore izdelovalec stroja s tem, da poveča zanesljivost stroja (in s tem, na žalost, tudi ceno) in vzdrževalci stroja s tem, da okvaro dovolj hitro odpravijo in stroj pravilno vzdržujejo med obratovanjem. To pa je odvisno od dobre urejenosti vzdrževalne službe, strokovne usposobljenosti vzdrževalcev in rednega zagotavljanja nadomestnih delov. Kot vidimo na tem primeru obstajajo v praksi sklopi vprašanj, kako zmanjšati nepotrebne stroške, pri katerih nam lahko uspešno pomaga obvladovanje področja zanesljivosti.

V prejšnjih stoletjih, ko graditelji mostov še niso obvladali področij statike in trdnosti, so načrtovali in gradili mostove trdnjše, kot je bilo potrebno, iz strahu, da se ne bi zrušili pod tovorom. To je bilo razumljivo, saj je bil načrtovalec mostu, ki se je pod težo prometa zrušil, pogosto ob življenju. Zato so mostove močno predimenzionirali, kar je seveda podražilo gradnjo. Današnji načrtovalci mostov, ki dobro obvladajo statiko in trdnost, načrtujejo mostove ravno prav trdne, da vzdrže vse predvidene običajne in izredne obremenitve. Zato so sodobni mostovi na videz vitki in elegantni, predvsem pa cenejši od predimenzioniranih.

Na področju zanesljivosti smo v praksi pogosto na razvojni stopnji nekdanjih načrtovalcev mostov. Ko želimo izdelati zanesljivejši izdelek, ga sestavimo iz samih najzanesljivejših sestavnih delov, ki so na žalost tudi najdražji. S tem s stališča zanesljivosti izdelek ponavadi predimenzioniramo in mu pretirano dvignemo ceno. Tudi tukaj obstaja rešitev v dobrem obvladovanju zanesljivosti, ki nam ponuja, ob uporabi računalnikov, najugodnejše rešitve pri načrtovanju in tehniki izdelkov in sistemov.

Dr. Adolf Žižek, dipl. ing.

Odkritje Slomškovega spomenika

SLOVENSKA BISTRICA

Vsi prisotni, še bolj pa prireditelji so se s skrbjo ozirali v živo nebo in čakali, kako bo z nestanovitnim aprilsko-majskim vremenom. Nekaj kapljic je padlo že med promenadnim koncertom, vendar ni motilo obiskovalcev, še manj pa nastopajočih.

Na slovesnosti, s katero so obudili spomin na predvojne ljudske shode v stilu kmečkih taborov je ob udeležbi več kot 2000 obiskovalcev od blizu in daleč profesor dr. Janko Čar podal kratko razmišljanje o Slomšku in kulturni njegovega časa. »Stojimo pred domom kulture oziroma pred bivšim Slomškovi domom, ki se je dvignil iz tal na žuljih in znoj ter žrtvah naših dedov, očetov in mater, dom, ki je ob nepozabni otvoritvi 1939. leta nosil na svojem pročelju kip Antona Martina Slomška. Ta kip so Nemci 1941. vrgli s stene, po zaslugi domačinov pa se ni razbil. Slomšek je nato moral pod zvornikom čakati štiri leta, nato pa še 46 let, da je lahko spet stopil pred sinove tistih, ki so ga prvič povzdignili. Človek težko verjame, da za tega velikega Slovenca v mestu pod Pohorjem ni bilo prostora, da ni bilo niti trohice hvaležnosti, ki si jo je ta velikani zaslužil. Pokazala se je stara resnica, da je mogoče desetletja prezirati velike moze, ker beseda nima tiste barve, ki jo edino vidi in zahteva posvetna oblast. Kot je resnica, da slovenska lipa ni bila zasajena 1945., temveč korenini v tisočletni preteklosti,« je povedal dr. Janko Čar, predsednik slovenjebistriškega odbora stranke SKD. V nadaljevanju je dejal, da je praznino, ki je v

V organizaciji Zveze kulturnih organizacij, stranke Slovenskih krščanskih demokratov in župnije ter dekanije Slovenska Bistrica je bila minulo nedeljo osrednja prireditev ob odkritju Slomškovega spomenika pri župni cerkvi sv. Jerneja. Slovesnosti so se ob prisotnosti številnih obiskovalcev od blizu in daleč udeležili slovenski kulturni minister dr. Andrej Capuder, mariborski škof dr. Franc Kramberger, podpredsednik SKZ—LS Ivan Pučnik, ki je obenem tudi bistriški župan, predsednik bistriške občinske vlade ter številni drugi pomembni gostje.

Prireditve, ki se je začela ob 11. uri za mašo v župni cerkvi, vodil jo je mariborski (lavantinski) škof dr. Franc Kramberger, se je nadaljevala s povorko po mestu, promenadnim koncertom petih godb na pihala (iz Impola, Poljčan, Polskave, Frajhajma in Ljutomera) in odgrnitvijo spomenika, zaokrožili pa so jo z vseljudskim srečanjem na travniku za cerkvijo, ki so ga popestrile razne skupine ljudskih pevcev in godcev ter folklornih skupin.

naši povojni zgodovini zevala v priznavanju velikih moč, občutil najbolj starejši rod, srednjemu in najmlajšemu je bil Slomšek prikrit ali pa mogoče komajda omalovažujoče prikazan, zato ga sedaj po petdesetih letih ponovno odkrivamo.

Slomšek je v želji, da se njegov rod izobrazil, pisal, prirejal in prevedel vrsto knjig; še posebej izveden je bil na področju šolstva. »Slomšek uči narod pisanja in branja, piše pesmi — le kdo jih ne pozna — in zgodbe, uči svoje ljudi računstva, higijene, zdravstva, zgodovine, zemljepisa, kmetijstva, zlasti sadjarstva. Pri tem je vseskozi vzgojitelj, verski in prosvetni, in neustrašen buditelj slovenstva. Slomšek je bil verski in narodni učitelj. Slovenstvo mu je bilo ena najvišjih narodnih vrednot in prav nič se ni pomišljal grajati nemčurstva,« je dejal dr. Čar.

Slomšek se je zapisal v slovensko zgodovino predvsem z dvema

enkratnima dejanjema. Prenesel je sedež lavantinske škofije iz Sentandraža v Maribor in s tem rešil vso severovzhodno Slovenijo pred usodnim ponemčevanjem. Dal pa je tudi vzpodbudo za usta-

novitev knjižne družbe — Mohorjeve družbe (1851) v Celovcu, ki ima za slovenski narod neprecenljiv pomen.

In kakšno je Slomškovo sporočilo za današnji čas? To, da je zdravje družbe odvisno od moralnega in etičnega zdravja posameznika.

Ob svečanem trenutku odkritja spomenika je govoril tudi slovenski kulturni minister dr. Andrej Capuder. Dogodek je označil kot enega največjih kulturnih dogodkov v zadnjih dneh. »Lejte, slovenska zemlja je rodila dva sina, ki sta se vsak po svoje izkazala ravno tu, na štajerskem obrobju slovenske domovine. To sta bila škof A. M. Slomšek in general Maister. Eden je bil mož knjige, drugi mož orožja. Oba pa sta imela daljnovidno vizijo o prihodnosti slovenskega naroda, ki mu je treba zaokrožiti meje in v

Med gosti ob odkritju Slomškovega spomenika je bil tudi slovenski kulturni minister. (Foto VT)

»Po petdesetih letih ponovno odkrivamo Slomška ...« je povedal profesor dr. Janko Čar. »Naj s Slomškovim kipom pride med nas Slovence tudi njegov duh ...« so bile besede mariborskega škofa dr. Franca Krambergerja ob odgrnitvi kipa. (Foto: VT)

Vzoren prikaz dela v LD Velika Nedelja

V sklopu prireditev v počastitev 45-letnice Lovske družine Velika Nedelja so prizadevni člani družine pripravili vzorno in zanimivo razstavo v dvorani lovškega doma.

Odprta je bila od sobote, 18. maja, do četrтка, 23. maja. Razstavljene so bile trofeje srnjakov, uplenjenih v minulem letu v vseh osmih lovskih družinah s področja ormoškega lovskogojitvenega bazena.

Trofeje so bile razstavljene na lično narejenih panojih in so dokaz, da se lovci zelo kritično odločajo za odstrel. Zavedajo se škode, ki jo pri nas povzročata srnjad in divji prašič. Omembe vreden je tudi velik finančni dohodek, ki ga slovenski družbi prinaša lov, saj k nam prihaja veliko lovcev iz tujine.

Trud za pripravo razstave se je organizatorju poplačal, saj so razstavili vse eksponate divjadi, ki živijo v naših lovskih revirjih, in tudi tiste, ki so jih uplenili naši člani kot gostje v visokogorskih revirjih.

Lovci so z razstavo ponovno poudarili, da postavljajo na prvo mesto delo in skrb za polje in divjad, šele na koncu prideta na vrsto lov in odstrel.

Zanimiv je bil del razstave, na katerem so bili razstavljeni staro orožje in pripomočki za lov nekoč.

Razstavo so si ogledali učenci iz osnovne šole Velika Nedelja in Ormož ter predšolski otroci iz vrtca.

Omenimo še strokovni posvet o gojitvenih smernicah in odstrelu srnjadi. Ta je potekal prav tako v soboto in ga je vodil Vlado Klobučar, strokovni sodelavec iz ZLD Ptuj.

Lovska družina si je za to razstavo prislužila najvišjo možno oceno.

TONE KACE

Del razstavljenih trofej.

Na razstavi so lovci pokazali, kako so lovili nekoč. (Foto: Ema Žalar)

Moda

Moda je način oblačenja ljudi v družbi v nekem časovnem obdobju. V ožjem smislu pomeni nenehno spreminjanje podobe oblačil v duhu časa in prostora. Ne obdrži se dalj časa, je pa aktualna takrat, ko je prisotna. Njena naloga je usmerjanje designa in ohranjanje stila, ki prevladuje v nekem obdobju. Čim bolj vpadljivo in barvito je oblačilo, tem hitreje se pogled nanj zasiti. Zato so trajnejšega pomena oblačila enostavnih linij in umirjenih barv. Kak modni stil zamenjamo z drugim, novim, takrat, ko se novi izkaže z ustrežnejšimi estetskimi vrednotami, potem ko je zaznal spremenjen modni okus. Novi stil nastane kot posledica sprememb v življenju, nastaja spontano v duhu estetike. Moda vsebuje celotno psihološko razpoloženje in duhovno stanje trenutka, v katerem se poraja.

Človek je edino bitje, ki je sposobno dekorirati svoje telo. To lahko razumemo kot željo po samouveljavljanju in iskanju lastne identitete. Telo je najbližji objekt, ki spodbuja ustvarjalnost. Človek si nenehno izboljšuje življenjske razmere in si obenem prilagaja formo obleke telesu tako, da si ustvari čimbolj udobno in varno zaščito. Išče najprimernejše kombinacije barv in materialov ter kroji obleko, ki bo na najnaravnejši način sledila liniji telesa. V antični Grčiji so bile različne barve in struktura blaga na visokem estetskem nivoju, linija obleke pa tako dovršena, da lahko govorimo o resnični lepoti oblačenja. Ko opazujemo obliko grškega peplosa, način, po katerem sledi liniji telesa, prebujamo estetske emocije. Zgodovina nam kaže, da oblačilo ne pomeni samo zaščite, ampak je tudi izrazno sredstvo človekove osebnosti na relaciji posameznik—družba—okolje.

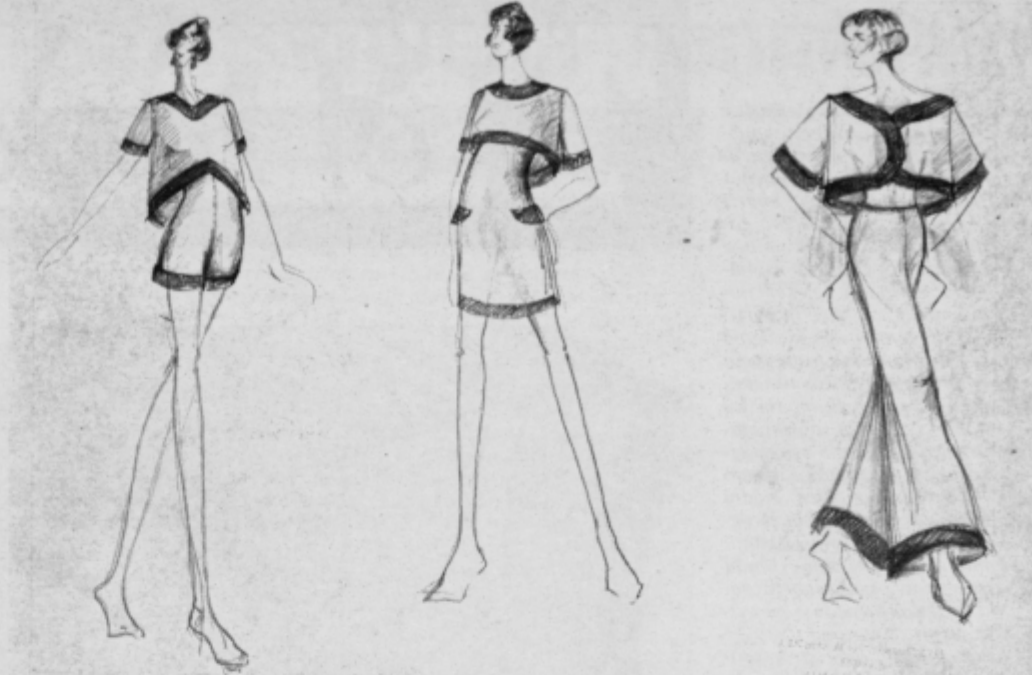
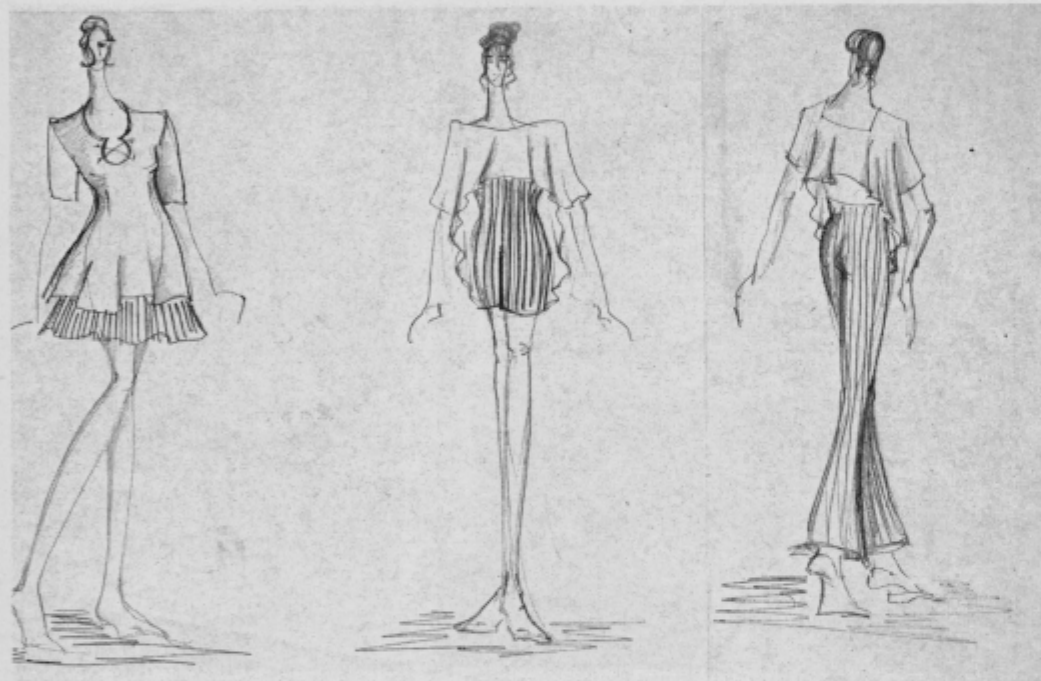
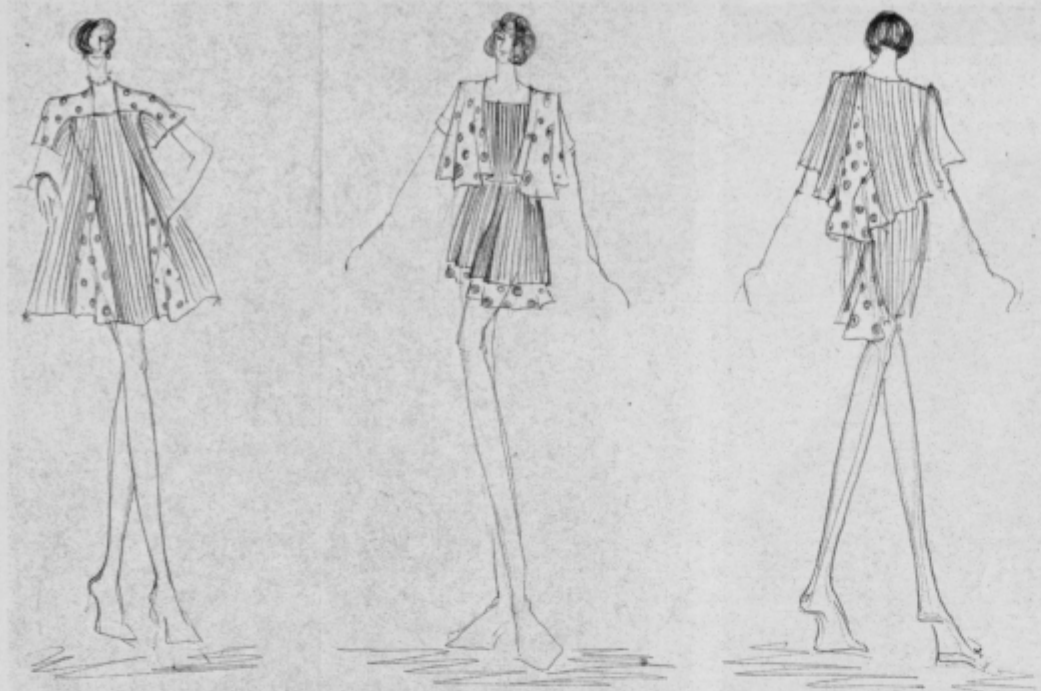
Villo Dorfles («MODE MODI»): »Moda bo danes, kot je tudi včeraj in bo jutri, mogoče pa tudi vedno, vladala človeštvu in ostala absolutna gospodarica ambicij med ljudmi.«

Modele je oblikovala
Stanka Vauda, sešili so jih
v butiku Sonja, nosi pa jih
»manekenka« Tanja.

TEDNIK
o modi

Za tiste, ki šivajo same

Stanka Vauda, študentka Fakultete za oblikovanje in tekstilij, vam za letošnje podeljevanje modele, ki jih najdete na tej in naslednji strani. Pa obilo uspeha pri šivanju.

Moda in njena funkcija

Moda in oblačenje ne pripovedujeta samo, kako se spreminjajo oblike in kroji, temveč sta tudi neposredni odsev sprememb v družbi. Pripovedujeta nam o njenih hotenjih in nasprotjih. Sleherni modni pojav je tudi odmev materialnih in duhovnih tokov svojega časa. Z modo se navezujejo sociološka, politična in kulturna vprašanja.

Moda, latinsko modus, je naziv za nove, prehodno sprejemljive oblike življenja, stile v oblačenju, nove linije, materiale, barve, vse to pa je tudi v funkciji zadovoljevanja nekaterih človekovih potreb.

Moda je pojav, ki je nič kolikokrat navdušil in razočaral, vzpodbudil strasti in zaviral duha. Človeka je vzradostil, a mu spet jemal veselje. Pojav, ki smelo sega prek enolične vsakdanjosti.

Za koga drugega je moda tudi pesem. Rimati bi se morala vedno in povsod. Ujemati se mora s časom, z okoljem, z življenjem tistega, ki jo nosi. Rima mora biti

skladna tudi z osebnostjo, s temperamentom in s telesom, z oblinami in krivinami, z barvo polti in oči.

Moda ima številne funkcije. **Z obleko človek ščiti telo.** Obleka oblačila in vrsta materiala, iz katerega je obleka narejena, morata ustrezati podnebnim razmeram in stopnji tehnološke dovršenosti. Tako obleka ljudem, ki žive v tropskih krajih, pokriva le del telesa in je narejena iz lažjih materialov, oblačilo ljudi na skrajnem severu pa je narejeno v glavnem iz toplega krzna.

V zgodovini se je spreminjala tudi tehnologija izdelave oblačil. Človek je izpopolnjeval materiale in oblike, da bi mu postalo oblačilo udobnejše in varnejše zavetje za telo.

V zgodovini se je z razvojem raznih vej umetnosti razvijal tudi čut v sferi estetskega. Človek je iskal usklajene odnose med barvo in materialom, iskal je linijo, ki bi na najboljši način sledila liniji telesa. O kulturi oblačenja lahko govorimo že v antični Grčiji. Iz oblačil je izžarevala dovršenost in resnična lepota.

Z oblačilom lahko odkrivamo in zakrivamo razne dele telesa, prvenstveno iz privlačnosti do partnerjev. To je tako imenovana **erotska funkcija** oblačila, ki ima svoj prostor v celotni ljudski zgodovini.

V zabavni funkciji srečujemo oblačenje na področju komike in na karnevalih z različnimi šemami in maskami. Po drugi strani pa je obleka tudi značilen izraz človekovega žalovanja. Prav tako je povezana s svečanimi prilikami in življenjskimi postajami, kot je med drugim poročna obleka. Podobno je tudi pri ljudskih običajih in sploh z narodno nošo. Z resnobno vzvišenostjo in onostranskim nadihom pa se še posebej kaže religiozni, duhovni oz. obredni značaj oblačenja.

Povsem jasno je tudi, da si je človek nabavljaval povsem določena oblačila, da bi si na ta način potrdil družbeni status; pripadniki imovitih slojev so s svojimi razkošnimi oblačili poudarjali razliko do socialno podrejenih. Tako je moda tudi v funkciji prestiža.

Z načinom oblačenja se lahko izražajo nekatere kulturne tradicije, vrednostni sistemi, ideologije, v odvisnosti od družbenoekonomskega sistema. Vendar naj oblačenje ne bo rezultat deformacije v zgradbi potreb. V družbeni skupnosti, kjer je človek največja dobrina, naj prispeva oblačenje k estetskemu vrednotam, ki ga bodo plemenitile.

Z večjo ponudbo raznovrstnih oblačil na eni in vplivi ideologije na drugi strani postaja oblačilo v življenju vse bolj namerni komunikacijski medij.

Po oblačilu prepoznamo med drugimi moškega ali žensko, otroka in odraslo osebo, ločimo bogataša od reveža, ljudi razvitega sveta, pa tudi pristaše tradicionalnih in alternativnih kultur itd.

Kot se da z načinom oblačenja vplivati na estetiko človekove biti in s tem na humanizacijo osebnosti, tako bi morala vsaka humano orientirana družba svojim članom zagotoviti in nuditi čim bolj estetsko vredno oblačilo.

Družba bi morala zagotoviti številne različne in kreativne rešitve oblačil, da bi si lahko vsak prisrbel tisto, kar si želi. S ponudbo je treba vlivati ljudem potrebo po lepem. Na ta način se človek duševno angažira, pa tudi do kraja oblikuje svoj videz in z izborom mnogo pove o sebi.

Na področju oblačilne industrije in tkanin dominirajo modne zahteve, pri čemer kvaliteta oblikovanja upošteva veljavne modne tokove ter poleg estetskega tudi likovni videz.

Socialnoekonomski karakter mode se kaže v neprestanem spreminjanju mode predvsem v okviru socialno močnejših družbenih slojev. Moda teh se obdrži nekaj časa, nato polagoma izgine in se prenaša na nižje sloje. Kmalu pa se proces začne znova. Višje skupine in privilegirani sloji ponovno lansirajo novo modo. Zato lahko ciklus sklenemo tako, da rečemo: moda je kolektivni pojav.

V razvoju mode je opazna vloga posameznika tako v ustvarjanju kot v prenašanju idej in zakonitosti. Najpomembnejšo vlogo pri tem imajo kreatorji mode. Kot ustvarjalci razvijajo modo tudi s pomočjo lastnega načina oblačenja in obnašanja. Glavni prenašalci idej so posamezniki v določenih okoljih.

Moda vpliva na izoblikovanje osebnosti. Razne vrste oblačil kažejo nianse družbenih razredov, politično orientiranost, poklic, religijo, umetnost, šport, seks. K temu teži človek zato, da se izrazi v danem sociokulturnem okolju. Želi se samopotrjevati s pomočjo določenih vrednostne orientacije in njenega uresničevanja z delom in drugimi aktivnostmi. Z obleko izraža svojo osebnost. Ta mu lahko služi kot »napad« in »obramba« v danem okolju in je sistem signalov, prek katerih posreduje svoje namene, gradi našo fantazijo. Je naša orožje, naš izziv.

Več sprememb kakor moški je modi prispevala ženska, še posebej z razvojem demokratizacije množic v dvajsetem stoletju. Ženska moda je sprejemljivejša, od tedu tudi pojem o modnih sezonah v teku leta. Hitreje se menja, ne le v obrobni detaljih, temveč tudi v osnovnih elementih. Iz zgodovine vidimo, da se je položaj ženske v ekonomskem življenju kazal v tem, daj skrbela za gospodinjstvo in sploh urejala dom, največji okras v njem pa je morala biti ona sama. To je bilo zlasti v interesu moža kot gospodarja hiše. Ta ji je v vsem omogočal, da je lahko v javnosti izstopala s svojim modnim videzom in tudi s te strani prispevala k njegovemu ugledu in prestižu.

Z ekonomskim razvojem pa igra ženska glede mode pomembno vlogo tudi v potrošnji. Izdatki za modo so včasih že blizu razpisništva. Pri oblačilu, ki naj bo prijetno in nujno po najnovejši modi, cena navadno ni odločilna. Tudi ne ob hitrih spremembah mode iz sezone v sezono.

Danes moda ni več privilegij žensk iz višjih slojev. Množični pojavi v modi pri ženskah in dekletih so rezultat družbenih sprememb industrijske družbe.

Nekaj modnih nasvetov!

Marsikatera ženska se sprašuje, kaj deti nase, kaj obleči, da bodo zakrite »napake« linije ali pa da bodo ravno te poudarjene. Barvno pri tem večkrat naredijo napake.

Ženske vidijo oblačila, ki so jim všeč, velikokrat najprej na manekenkah in vsem se zdi vse čudovito. Kakor hitro pa oblečejo katero od teh stvari, se pred njimi zrcali realnost. Razočarane in skremženega obraza, polne nezadovoljstva zapuščajo trgovine ali šivilje. Dosežejo le, da se jim krepijo koplekši, ki vodijo velikokrat do majhnih depresij. Zakaj?...

Vsak človek je osebnost zase, za vsakogar je nekaj, le poznati se je treba. Nikoli ne smemo pričakovati preveč, pa tudi premalo ne.

Gotovo si ne bo majhna močnejša ženska oblekla predolge ravne bluže in ravnega krila. To je naredi le še bolj okroglo. Takšnim ženskam vsaj po zunanosti najbolj pristajajo klasični kostimi (večni kostimi Chanel, Dior), ki so ravno pravi. Zanje so značilne jaknice, ki zakrivajo boke in delno zadnjico, zraven je ožje temno krilo, ne predolgo.

Učinek je čudovit — linija je zožena, problem je le počutje posameznika. Torej si lahko takšne ženske privoščijo še marsikaj drugega, paziti je treba le na pravilne proporce (razmerja). Nikakor ne preveč zvonastih stvari, kajti s tem je dosežen ravno nasproten učinek od pričakovanega.

Nekoliko večjo možnost izbire imajo velike, močnejše ženske.

Ker so velike, si lahko oblečejo dolge bluže, ravne ali zvonaste oblike. Tako je počutje veliko boljše — čimdalje od oprijete.

Tudi daljša širša krila so dobrodošla.

Za suhe ženske se problemi zmanjšajo. Ampak ker ljudje nismo nikoli zadovoljni, tudi takšne ženske najdejo malenkosti, ki naenkrat postanejo velike (preširoki boki, izbočena zadnjica, krive noge) ... in še in še — kar naenkrat je problemov veliko. To sploh ni takšen problem.

Kar želimo skriti, skrijemo, poudariti pa je treba, da nekatere pri

skrivanju oblin velikokrat pretiravajo.

Letošnja sezona je predvsem v znamenju 60. let. Vzorci so pike, črte, rože ...

Tudi pri teh je treba paziti!

Majhnim in močnejšim ženskam odsvetujemo velike pike in prečne, predvsem široke črte. Veliko bolj jim pristajajo manjši vzorci in vzdolžne črte, ki postavijo optično zožijo.

Spet imajo prosto izbiro pri

tem višja in suha dekleta in ženske. Kakor hočejo, samo da jim pristaja.

Paziti je potrebno na pravilno izbiro modelov in barv.

OBLEKA NAREDI ČLOVEKA. — Vendar to še ni vse!

To so samo grobi nasveti, zdaj ste na vrsti VE!

Pa veliko sreče pri pravilni izbiri!

Stanka

Po modi se lahko obleče sleherni ženska

Tudi pri pričeskah moda šestdesetih let

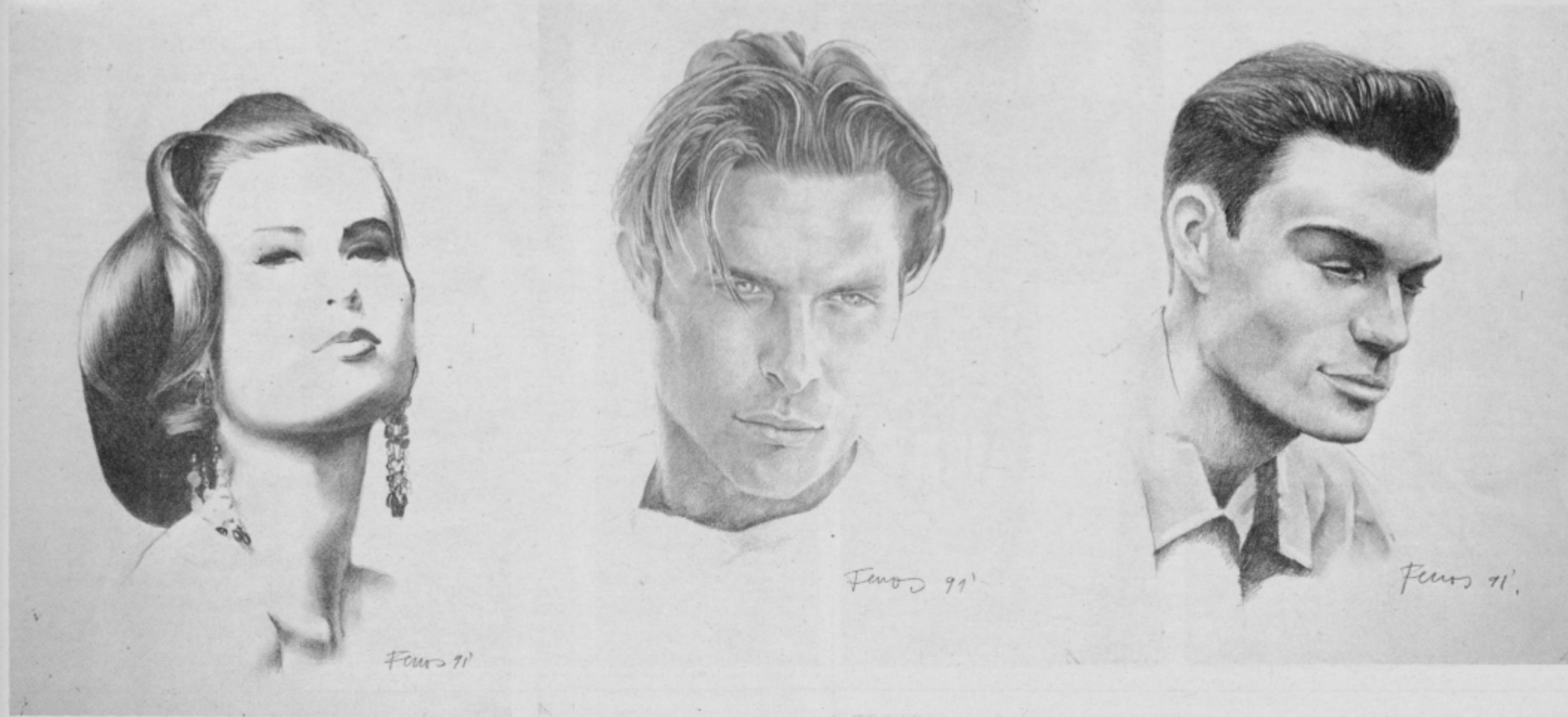
Za letošnje poletje sta značilna dva poudarka:

- naravne, športne in praktične pričeske, ki jih je lahko negovati
 - pričeske iz šestdesetih let, bodisi kratke ali srednje dolge.
- Poudarjen naj bi bil vrhnji del s tupiranjem, za kar bo potrebo veliko laka, modni so široki elastični trakovi

v laseh. Če se dolгим lasem ne boste mogli odpovedati, jih bo treba zvite počesati navzgor. Spet bodo moderne deške frizure.

Moški naj bi po modnih zapovedih letošnjega poletja nosili dolge zalisce, dolžina las pa naj ne bi bila pomembna.

Modne pričeske za našo prilogo je narisal SAŠO FENOS. Morda bo katera za vas?

S STANKO VAUDA O MODI IN ŠE ČEM

»Moda je družbeni pojav...«

Stanka Vauda

»To je zelo relativno. Težko govorimo o množici, ker vsak zase modo sprejema na svoj način. Danes je takšno stanje, da za to najdemo zelo malo časa.

Moda je v veliki meri odvisna od financ. Tako so mnogi prikrasani za oblikovanje določenega modnega stila. Obstajajo pa še drugi vzroki, ki onemogočajo izražanje identitete...«

Moda in naši ljudje — Ptujčani?

»Ptuj je majhno mesto. Ljudje se med seboj poznajo. Smo na takšno stopnjo, da ne odpravljamo ekstremizma. Pri nas so ljudje precej »zategnjeni«. Svoje osebnosti ne upajo »iztisniti« na oblačila, da drugi ne bi preveč govorili.

Tudi barve, za katere se odločajo, so precej puste, mrtve, blede, zatemnjene, brez živahnosti in sproščenosti...«

Tvoji načrti?

»Ja, načrtov je veliko, včasih celo preveč. Uspešno želim končati fakulteto, pridobiti čimveč znanj, ki jih bom pozneje lahko uporabljala. Želim svetovati ljudem,

poudarjati karakterje in njihove »jaze«. Veliko mi pomeni gledališče. Tam se lahko človek resnično sprosti in izživi na kostumih.«

Modna rubrika v Tedniku. Kaj meniš o njej?

Modele za Tednikovo prilogo o modi je narisala Stanka Vauda, sešili so jih v butik Sonja, nosi pa jih Tanja. V butik Sonja so pripravili tudi posebno presenečenje za bralce ali bralce Tednika, ki bo na uredništvo Tednika, Raičeva ulica 6, do 15. junija poslal(a) najzanimivejši odgovor na vprašanje: Kaj je moda?

»To se mi zdi zelo zanimivo. Ljudje potrebujejo tudi nekaj takega. Obleka je eden od izrazov človeka, nekakšno samopotrjevanje.«

Pogovarjala se je: MG

Moda 20. stoletja

50. in 60. leta so kot idol cenila »vamp« žensko, ki je z oblačili poudarjala svojo seksualnost v moškem svetu in je bila zato cenjena le kot objekt. V 70. letih pa so ponovna vprašanja volilne pravice, svobodnega dostopa do vseh poklicev in sorodni razlogi obudili feministična gibanja, ki so nekatera zašla v plitkost, marsikje pa v izrojenost.

V načinu ženskega oblačenja v 20. stoletju je večkrat opazno vračanje in poudarjanje izzivajočega stila z modrčki in pasovi, ki so v bistvu svobodnejše variante korseta. V modo se je ta simbolična gesta vračala kot posledica strahu, da bi bila izgubljena privlačna sila za nasprotni spol. Običajno je ob takem stilu oblačenja bila osebnost ženske potisnjena v ozadje.

Vsa ženska gibanja so skušala uvesti bolj sproščena oblačila. Feminizem 70. let je npr. razvil lastno modo, ki je bila let predstavljal alternativno tisti, ki jo je diktiral trg: to je šiljastim ovratnikom, čipkam, krznenim plaščem, oblačilom iz svetlečih svile, novo odkritim strastem starega nakita, šalom itd.

Alternativa je težila k spontanosti ter k neprisiljenemu in naravnemu obnašanju tudi v telesnem pogledu. Predstavljale so krila z drobnimi cvetličnimi vzorci, vezene, dolge, široke, udobne barvaste srajce, vpeljana je bila folklornost vsega sveta, povezana z bolj ali manj dobrim okusom, fantazijo, kreativnostjo in veseljem nad čutnostjo. Prek noči so bila spet cenjena in uporabljena oblačila starih mater, kar je potrdilo razvoj »second hand« trgovin. Tako oblečene ženske so včasih delovale zanemarljivo, v precejšnji meri je bila tudi odpravljena in pozabljena »ženskost«.

Vse to se je dogajalo v soglasju z »ideološkimi« fazami ženskega gibanja. Togost začetkov gibanja, povezana s strogostjo in brezkompromisnostjo, se je z leti sproščala, tudi zaradi potrebe po eleganci, ki jo je »prišepetavala«

moda. Tako je čas privedel fatalno odklonitev k ponovnemu soglasju.

Brez dvoma je odnos žensk do »lastne podobe«, ki jo predstavlja moda, mnogo globlji in kompleksnejši, da bi ga lahko odpravila enostavna ideološka prepoved.

Po drugi strani feminizem ni imel neposrednega vpliva na modo. Nekaj časa sta koeksistirali, ne da bi imela kaj stičnih točk. Nato je moda, ki jo je diktiral trg, navduševala, fascinirala, zapeljevala in se ni ustavila pred družbenimi gibanji 70. let. Tokrat se ni soočala s posameznimi elementi, npr. s kakim določenim obnašanjem ali življenjskim stilom, marveč je ponudila svobodo izbire, spreminjanje s trgov v zvezi s svobodo potrošnje.

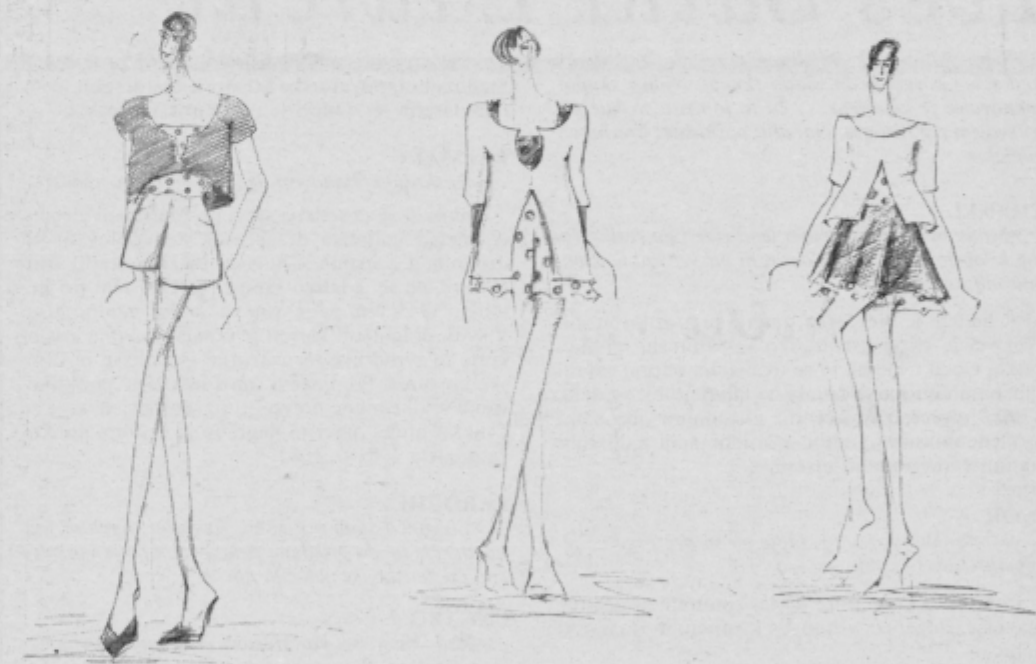
Tako moda 80. let ne pozna diktatov. Ženska je lahko zjutraj karieristka v kostumu, popoldan pa športnica, deklica ali klasična dama, zvečer pa perfektna in zapeljiva, lahko pa je tudi rock bomba.

Modeli so na razpolago, treba jih je le izbrati in plačati. V začetku druge polovice 80. let je bilo več priljubljenih tipov ženskega ideala, s katerimi naj bi se moderna ženska enačila. Srečujemo jih v filmih, televizijskih nadaljevanjih, v literaturi, na koncertih, videoprojekcijah, revijah ali v kvazi elitni družbi.

Prvi tip je mlada, športna, provokativna in izzivajoča ženska, ki privlači in želi biti opažena kot osebnost. Svojo zunanost poudarja na seksualen in eksibicionističen način z razgaljanjem, ličenjem, okrasjem in oprijeto obleko. Ta obleka je iz različnih, po tedanjih estetskih normah nezdružljivih materialov in kosov, kar vse deluje z zunanjimi učinki. Tak primer predstavljajo mlade popevkarske zvezdnice z Madonno na čelu.

Temu vzporeden svetovni pojav je idealizacija zrele ženske, stare od 30 do 50 let, dobro ohranjene in izredno elegantne. To je agresivna, perfidna in brezkompromisna ženska, ki usodno vpliva na svojo okolico z nasilnostjo

Za tiste, ki šivajo same

kakšne Carmen, ko izgoreva v svojih čutnih in čustvenih nagnjenjih ali pa za dosego svojih ciljev, kot je to primer filmske zvezdnice Joan Collins. Variacija na to temo predstavlja npr. politično aktivna izobraženka, kakršni ustreza tip Margaret Thatcher, ki je bila od 1979. predsednica angleške vlade.

Moški svet pa je v strahu pred izgubljanjem svoje vodilne vloge uvedel v nasprotju z zgoraj opisanima likoma prefinjeno, ljubko, nežno in anonimno žensko, lahkomiselno lutko brez lastne sposobnosti odločanja, ki naj bi postala idol, s katerim naj bi se ženske identificirale.

Moda je s svojimi smernicami ponudila ženski tipe oblačil, ki bi ji pomagale pri uveljavljanju določene vloge v družbi. Predlagala je uniformo s kontinuirano silhueto strogega videza, s poudarkom na intelektualni strogosti in duhovitosti ob prisotnosti asketske ostrine in zanemarjanju telesnih oblik.

Za ustaljeno, mirno žensko, individualistko je priporočala skrajno enostavnost z novo maniro nošenja anonimnih oblačil, ki skoraj ne velja več za modo. V načelu je šlo torej za tip ženske, ki obstaja, a ne želi biti opažena (d'être et non pas de paraître).

Priporočena je tudi izbira dragocenejših oblačil za meščanstvo, ki želi izstopati ter je večje v poznavanju mode in hoče to tudi pokazati z diskretnim šarmom, z ne ravno bahavim razkošjem, s tradicijo, z elegantnim bontonom in z nekaj pikantne vsebine.

Za eleganco, ki je že na meji med dekoracijo in obleko, je odprta bahava modna tendenca, optimistično uporna in spektakularna, pri čemer so obleke kot dragulji, ženske v njih pa kot skulpture.

Za mladino je odprta tema neokiča, ki je odraz današnje dobe, z nostalgичnim pogledom nazaj in obnovitvijo šol iz 70. let, ekshibicionizma, plastičnega fetišizma in pretiravanja, s poudarkom na spolnosti, ki je stalno prisotna, pri čemer je ženska objekt, saj je poudarjen njen zunanji videz.

Moda? Kaj ti pomeni?

»Moda je način, naziv za nove prehodne spremenljive norme življenja. Najdemo jo povsod, na vsakem koraku. Povsod tam, kjer je prisoten človek, družba. Pomeni, da je moda družbeni pojav.

Meni pomeni zelo veliko. Pomeni iskanje nečesa novega, nove ideje, spremembe, nenehni izživ.

Seveda so te ideje, ki jih oblikujemo, včasih večini nesprejemljive za vsakodnevno rabo, vendar je ravno v tem ves čas...«

Prvo srečanje?

»Odkar pomnim, sem zelo rada držala svinčnik v rokah. Rada sem risala različne princeske. Rada sem prebirala revije, opazovala ljudi, oblačila. V osnovni šoli sem svojo željo gojila naprej. Za to sem zelo hvaležna učitelju risanja gospe Trafelovi, ki me je vzpodbujala. Tudi v srednji šoli sem ves prosti časi posvetila risanju.«

Fakulteta?

»Na fakulteti se predvsem ukvarjamo z modo, z različnimi vajami, barvami. Pred nami so zmeraj določene linije, forme, ki jih na novo odkrivamo. Včasih ideje niso za »navadne ljudi« in ravno v tem uživamo. Uživamo, ko se lahko sprostimo...«

Koliko ljudi razmislijo o modi?

Poletje s pikami in črtami...

Letošnja moda za poletje se znova spogleduje s pikami in črtami. Možne so neštete kombinacije. Z dvema, tremi kosi pikastih in črtastih oblačil smo lahko lepe celo poletje.

Nekaj namigov ponujajo tudi naslednje fotografije. V salonu Sonja je Martinu Ozmecu pozirala Tanja.

MODNI KREATORJI RAZMIŠLJAJO

Yves Saint Laurent

»Sem čisti estetik. Mislim, da so vse lepe stvari med seboj povezane in sodijo skupaj. Njihov skupni imenovalec je kvaliteta... In to je tisto, za kar mi pri svojem poklicu gre. Narediti poskušam brezhiben izdelek.«

CHANEL

»Moda ne obstaja, dokler je ni videti na cesti. Moda, ki obstaja znotraj salonov, ni nič več kot le zabavna maškerada.«

»Chanel« je brezčasen, zmeraj prepoznaven stil. Preživel je svojo ustvarjalno — vrhunsko oblikovalko, Coco Chanel, in se uveljavlja naprej zaradi sposobnih oblikovalcev, ki nadaljujejo njeno delo. Kratke jopice, zaključene z značilnimi obrobo in medenastimi gumbi, v kombinaciji z dolgimi zlatimi verižicami ali biseri.

DIOR

»Moda izhaja iz sanj, sanje pa so beg pred resničnostjo...«

Ime firme Dior je že 40 let sinonim za prestiž, razkošje, eleganco, vrhunsko kvaliteto in francoski »chic«.

Cristian Dior je začel svojo kariero kot risar, jo nadaljeval kot asistent pri Piquetu in Lelongu, tik po vojni pa je odprl smaostojno modno hišo. Leta 1947 je naredil v modi pravi bum in se tako močno zapisal v zgodovino mode. Njegov revolucionarni »new look«, ki je terjal ogromno materiala, mu je prinesel priznanje kupcev, pa tudi vzbudil hude kritike mednarodnega tiska.

Njegovo »vladanje« v modi je trajalo kar nekaj časa, saj je napolnil s svojimi linijami in modeli celotna 50. leta, ki veljajo za sanjski čas na vseh področjih mode.

GIVENCHY

»Resnična lepota izhaja iz spoštovanja tradicije in iz občudovanja klasičnega. Želim kreirati nekaj, kar ne bo izginilo z menoj vred, temveč me bo preživelo za petdeset, morda sto let.«

Givenchyjeva oblačila so elegantna, posebna, preprostih oblik, v svežih svetlih barvah. Dnevna oblačila so zelo ženska in zapeljiva, medtem ko so večerna veličastna in se zgledujejo v preteklosti.

Ker je bil med vrhunskimi kreatorji petdesetih in šestdesetih let, so njegovi modeli v ospredju tudi danes, kajti moda se tako kot zmeraj vrača.

CARDIN

»Šokirati pogled pomeni odpreti oči.«

V petdesetih letih je bilo njegovo ime sinonim za preprosto, mladostno modo, v šestdesetih pa so ga povezovali z avantgardo ženskega oblačenja in ga slavili kot izumitelja »uniseksa«. Po študiju arhitekture je sprva asistiral pri Paguinu, Schiaparelli in Diorju, kasneje pa je sam oblikoval kostume in maske za gledališče. Leta 1953 je prikazal svojo prvo modno kolekcijo in odprl najprej ženski, nato pa še moški butik. Njegove popart tunicke, sintetične obleke ter stalno eksperimentiranje z

vzorci, barvami, oblikami in materiali ga uvrščajo med najbolj novatorske kreatorje šestdesetih in sedemdesetih let. Odprl je tudi butik v Moskvi.

BALMAIN

»Razkošje ni bahavost, je le zavrnitev površnosti.«

Balmain že desetletja slovi po prefinjeni eleganci, mehki voljnosti dragocenih materialov in po drobnih, gracioznih silhuetah. Pustil je študij arhitekture, da se je lahko zaposlil kot asistent pri Lelongu. 1945. leta pa je osnoval lastno modno hišo. V svoji dolgoletni karieri je oblačil številne aristokrate in zvezdnike ter ustvarjal gledališke in filmske kostume. Po njegovi smrti leta 1982 je oblikovanje visoke mode prevzel Eric Mortensen, ki je že dvakrat prejel najvišjo nagrado za modno oblikovanje, leta 1983 in 1987.

LAROCHE

»Eleganca sloni na lastni osebnosti. Kreator lahko stori le to, da predlaga delo, potem pa je vse odvisno od ženske, ki oblačila nosi.«

UNGARO

»Rad imam vse, kar prepeva. Rad imam Debussyja in free jazz, Prousta in Petra Handkeja, barve, kolorizem in impresionizem. Rad imam toploto juga in strogost severa.«

Modno okno v svet: London in Pariz

Modi, ki se skuša ustaliti v določenem obdobju in ji vsaj nekaj časa ustreza serijska tekstilna proizvodnja, se vedno znova upira cel spekter »alternativ«, ki so lahko zgolj estetske ali samo komercialne narave, medtem ko druge odražajo družbenoekonomske probleme ter filozofska in etična stališča današnje družbe. Radikalne spremembe v odnosu do oblačenja, ki presegajo raven likovne estetike, so v zadnjem desetletju prinesli Japonci in Angleži. Po veliki »revoluciji« Japoncev, ki so konec sedemdesetih in v začetku osemdesetih let uveljavljali bistveno drugačno gledanje na oblačenje, osvobodeno telesnosti in »zahodnjaškega« pojma lepote in spolne privlačnosti, je modno zanimanje danes spet obrnjeno v London in Pariz.

V Angliji je moda odraz ulice, odraz nezadovoljne uporne mladine, ki se ne podreja splošno veljavni zakonem lepote, temveč goji kult individualne identitete in je tako v stalni opoziciji z modo. Nezadovoljna mladina, prepričana, da jo moda izkorišča, razoseblja in zaradi stalnih sprememb tudi bega, išče svoja oblačila na boljših trgih, v skrinjah starih staršev in potrošni modi, luksuzu, proti ženski kot objektu...

Subkultura gibanja mladih, vezana v precejšnji meri na glasbo, predstavljajo gibalno spremembo. Beat generacija, hipiji, rokerji, punkerji in novovalenci so bili tisti, ki so že od konca 50. let danes izražali svoje ideje, potrebe in želje tudi z oblačenjem. Takšna mladinska subkultura nudi kolekti-

vno identiteto, ki poleg oblačenja vključuje tudi obnašanje, način razmišljanja in življenja, zgled, po katerem lahko posameznik razvija svojo osebnost.

Moda... Le kaj prikriva guba tkanine? Kaj nam hoče razkriti prosojni vzorec? Prevzame nas njegova lepota. Premami nas — moramo ga kupiti!

Današnja moda in moda, ki trka na vrata, sta odsev zdajšnjih razmer, ki jih določajo različna področja življenja. Privlači nas nostalgija preteklega časa in tako so pred nami modeli 50., 60., 70. let. Pojavljajo se na vsakem koraku, zato blagor ženski, ki je hranila svojo garderobo oziroma srečne hčere mamic, ki se jim je zdelo škoda zavreči modele oblačil, ki so jih spominjali na marsikatero vesele trenutke. Torej ženske, le pridno prebrskajte omare, gotovo se bo kaj našlo, kar vas bo pripeljalo med modele zdajšnje visoke mode.

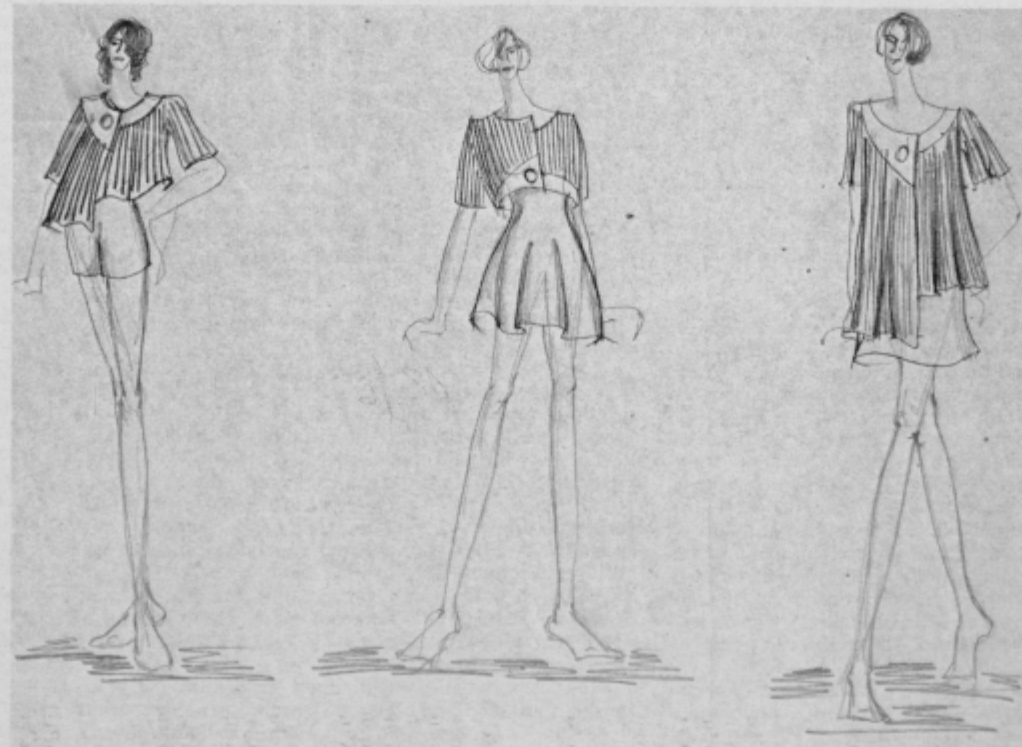
Spet so zaživel modeli sicer zelo klasične modne znamke »chanel« in »dior«, ki so vladali v 50. in 60. letih. Močno v ospredju je oblika trapeza, pa naj se pojavlja na jopi, balonarju, bluzi ali obleki. Zaradi turobnosti in »zateženosti« se pojavljajo živi vzorci najrazličnejših oblik in velikosti. Velik razmah so povzročile tudi črte in pike, ki so močno posipale pomladansko in poletno modo, seveda pa ne smemo zanemariti cvetic, ki so še zmeraj na tleh, pa naj smo še tako pričakovali, da bodo izginile; seveda se pojavljajo v različnih velikostih. Značilne za to obdobje so predvsem rože velikih dimenzij, od velikosti roke naprej, tako da se nekako skrivajo vse skrbi, ki nas tarejo.

Seveda so za to obdobje značilni predvsem mehki, padajoči materiali, kot je viskoza ali različne mešanice z viskozo, vse, kar je s telesom v prijetnem sožitju.

Ne manjka pa tudi strecha, ki bo še v prihodnje bogatil našo garderobo, kar je pokazal predvsem sejem v Parizu, kjer se vse kar tare od tega oprijete materiala. Kajti med drugim je vodilo današnje mode prikazovanje ženske »lepote«. Zato, dekleta z lepo linijo, zdaj je vaš čas. Pa tudi ženske z malce slabšo linijo, nikar ne obupajte, kajti trapez linija je na vaši strani.

Barve... Te so v modi zelo subjektivna stvar. Ljudje smo različne osebnosti, zato si vsak človek ustvari nanje svoj pogled. A kot so merila in določila povsod, so tudi te določene. Prevladujejo predvsem barve oceana, barve medu, barve lubnice, to je od pastelnih do zatemnjenih barv. Skratka, zajet je ves barvni krog. Izbira torej ne bo težka, paziti bo treba le na kombinacije barv, kjer so lahko manjši problemi.

Za tiste, ki šivajo same

Prilogo je s sodelavci Stanko Vauda, butikom Sonja in Sašom Fenosom urenila Majda Gozvik. Fotografije: M. Ozmec

ZBOR DELEGATOV ZVEZE KULTURNIH ORGANIZACIJ OBČINE PTUJ

Brez ljubiteljske bi bila kultura invalid

29 kulturnoprosvetnih društev, 12 šolskih kulturnih društev, 114 sekcij, 559 nastopov • Volje veliko — denarja mnogo manj • Deset odstotkov več mladih v ljubiteljski kulturi

Kljub temu da je delo v ljubiteljski kulturi v lanskem letu vsaj na nekaterih področjih stagniralo, ni razloga za preplah. Splošne gospodarske in politične razmere niso zaobšle teh dejavnosti. Res pa je, da je trenutek, ko je vedno manj ljudi pripravljenih delati v ljubiteljski kulturi, kar se pozna še posebej pri strokovnih kadrih — mentorjih. Ker je to dejavnost, za katero so značilna nihanja, je upati, da bodo nekatera področja spet »oživel« v stabilnejših družbenih in ekonomskih razmerah. Temu v prid govori tu-

di vedno večje število mladih, ki so vključeni v vse številnejše sekcije tako v kulturnoprosvetnih kot v šolskih kulturnih društvih. Obstoje slednjih je sicer vprašljiv, ker je od obveznih kulturnih dejavnosti ostal na šoli le pevski zbor. Na srečo pa se po šolah še najdejo učitelji, ki jim ni žal svojega časa za dramski, likovni, recitacijski krožek. Lahko pa šola seveda pomembno prispeva k boljšim razmeram za delo ljubiteljskih dejavnosti v nekelem kraju, če je pripravljena odstopiti za njihovo delo prostor. Ker denar-

ja za vzdrževanje, ogrevanje kulturnih domov tako rekoč ni, je za mnoga društva to edina možnost, da še živijo, in mnogim šolam v ptujski občini gre priznanje za razumevanje. Upati je, da bo ostalo tako tudi v prihodnje.

Vsaka skupina — pa naj je to gledališka, tamburaška ali pevski zbor, plesna skupina, likovna, folklorna... — prihaja na vaje in pripravlja program zato, da bi ga predstavila tudi drugim, ne samo domačemu občinstvu. In če za dejavnost in opremo skupin še dobijo denar od Zveze kulturnih organizacij, pa denarja za gostovanja ni. V sosednjo vas še, kam dlje pa ne več. Še posebej imajo težave gledališke skupine, ki morajo poleg igralcev poskrbeti še tudi za prevoz kulisa. To pa danes ni več poceni. Tako mnogokje upada motiv za priha-

janje na vaje. Ze res, da občinska Zveza kulturnih organizacij pripravi vsako leto revije za zboro, tamburaše, gledališke skupine in še nekatere druge, vendar je to le en nastop v letu, kar je premajhen motiv za delo, še posebej pri mladih. Obetov, da bo kmalu boljše tudi za to delo ljubiteljske kulture, jim nihče ne more dati.

Da je dobra volja temelj sleherne človekove dejavnosti, govori podatek, da so društva v lanskem letu pripravila 559 nastopov, ki si jih je ogledalo 86.000 ljudi. Podatek je občudovanja vreden, saj je vsak občan ptujske občine obiskal več kot en nastop ljubiteljskih kulturnih društev (občina ima po zadnjem popisu 86.591 stalnih prebivalcev). Podatek bi moral dati misliti tudi poslancem, ko odločajo o denarju za to dejavnost, zgovorno pa priča o nenadomestljivosti tega dela v kulturnem življenju občine.

Seveda se ob množičnosti nujno postavi vprašanje kakovosti. Strokovnih seminarjev, ki jih za različna področja organizira Zveza kulturnih organizacij Slovenije, se je iz ptujske občine udeležilo kar 45 strokovnih vodij ali članov skupin. Letos sta dva iz ZKO dobila najvišja priznanja: Franc Lačen odličje Svobo-

de z zlatim listom in Marija Vau-potič Linhartovo listino. Na območnem srečanju otroških gledaliških skupin (potem ko so si selektorji ogledali občinska srečanja) sta lani nastopili gledališki skupini Stopinje DPD Svoboda Ptuj in Pionirskega kulturnometniškega društva osnovne šole Videm. Na območno srečanje gledaliških skupin v Gornji Radgoni se je uvrstil Teater III DPD Svoboda Ptuj. Gledališka skupina Stopinje je sodelovala tudi na skupnem republiškem srečanju otroških gledaliških skupin v Gornji Radgoni. Na območnem srečanju plesnih skupin v Slovenj Gradcu je sodelovala skupina Plesnega studia DPD Svoboda Ptuj. Mladinski par Plesne sekcije DPD Svoboda Ptuj je na državnem prvenstvu v kombinaciji latinskoameriških in standardnih plesov v Škofji Loki dosegel sedmo mesto. Na področnem srečanju folklornih skupin v Koreni je bila Folklorna skupina Vinka Koržeta iz Cirkovc. Festival Ljubljana je na 22. mladinske kulturne dneve povabil gledališki skupini Stopinje in Teater III ter Mešani mladinski pevski zbor Srednješolskega centra. Ljubiteljske skupine ptujske občine pa so dobrodošel gost številnih nastopov doma in v tujini. Dosežki, ki se jih še profesionalci ne bi sramovali.

Na zboru delegatov so menili, da bi morali kakovostnim skupinam nameniti posebno pozornost in kakovosti nasploh posve-

titi posebno skrb, dejavnost v posameznih sekcijah pa obogatiti in dopolniti s programi, ki bodo še bolj kot doslej atraktivni tudi za mlade. Člani društev naj poslej ne bi bili samo tisti, ki se aktivno ukvarjajo s kakšno ljubiteljsko kulturno dejavnostjo, ampak tudi tisti, ki imajo radi kakšno dejavnost, vendar se z njo ne želijo aktivno ukvarjati. Tako bi lahko imeli »prijatelje« zborovskega petja, kulturne dediščine, društva bi lahko imela sekcijo numizmatikov... Ideja, ki je ne gre zanemariti.

Ljubiteljska kulturna dejavnost je potrdila svoj obstoj, tako številčno kot kakovostno. Potrdila je, da se narodna identiteta izpolnjuje zgolj skozi kulturo ne glede na to, ali ta nastaja v profesionalnih institucijah ali v ljubiteljskih društvih. Slednja so temelj, ki ga je vredno negovati, če hočete tudi »povzdigovati«.

Tudi kurent je razgibal razpravo delegatov, saj je predsednik Folklornega društva predlagal, da bi zaščitili njegov lik, da se ne bi zgodilo, da se oblačilo v njegov kožuh tudi prebivalci iz drugih koncev Slovenije.

Prisotnost predsednika skupščine občine Vojteha Rajherja in sekretarke za vzgojo in izobraževanje ter kulturo in telesno kulturo Kristine Šamperl-Purg pa je za delegate pomenila še posebno priznanje za njihovo delo in vzpodbudo vztrajati tudi jutri.

NaV

(Foto: Langerholc)

Pričetek del na cerkvi pri Arehu

V sredo, 15. maja, so pričeli obnovitvena dela pri cerkvi na Arehu. Najprej bodo opravili delo v zvoniku, nato posege na njem, kasneje na ladji, prezbiteriju, zakristiji in na koncu še na kapeli. Pri obnovi gre za reševanje kulturnega sakralnega spomenika, ki bi ga sedanje stanje lahko v kratkem spremenilo v razvalino.

Sredstva za obnovo so do sedaj pritekala od izvršnih svetov

občine Ruše, Maribor in Slovenska Bistrica ter škofijskega ordinata Maribor. Domačini so svoj delež 180.000 dinarjev zbrali že v lanskem novembru.

Odbor za obnovo cerkve, ki je v zadnjih mesecih intenzivno pripravljaval vse za začetek del, je v zadnjih mesecih postoril izjemno veliko. Pripravljen je že ves les za ostrešje, prav tako 2000 m² skrla za streho, izdelano je tudi

vse stavbno pohištvo s kovaškimi izdelki vred.

Člani odbora so veseli, saj so vsa dela doslej potekala tako, kot so si zaželeli. Dela na cerkvi bodo potekala od maja do avgusta, ko naj bi jih s primerno svečanostjo sklenili. Kljub skrbnim izračunom pa člani odbora za obnovo menijo, da jim sredstva (okrog 1.900.000 dinarjev) ne bodo zadoščala.

Vida Topolovec

Občinski vestnik

občin Ormož in Ptuj

YU ISSN 0042-0778

LETO XXVIII

30. maj 1991

Številka: 13

VSEBINA:

IZVRŠNI SVET SO PTUJ

54. Odredba o spremembi odredbe o določitvi najvišjih cen

55. Sklep o povračilu za vodovodne in kanalizacijske priključke

IZVRŠNI SVET SO ORMOŽ

56. Odredba o ureditvi cestnega prometa v ožjem središču Ormoža

57. Sklep o javni razgrnitvi osnutka ureditvenega načrta za gramoznico in ostale površine med Pušenskim potokom in Dravo (Jurkovec) v občini Ormož

58. Sklep o potrditvi zaključnega računa davkov in prispevkov občanov občine Ormož za leto 1990

54

Na podlagi 5. člena Zakona o družbeni kontroli cen (Uradni list SRS, št. 9/85) in 2. člena Odloka o družbeni kontroli cen (Uradni vestnik Občine Ormož in Ptuj, št. 12/85) je Izvršni svet Skupščine občine Ptuj dne 16. maja 1991 sprejel

ODREDBO O SPREMEMBI ODREDBE O DOLOČITVI NAJVIŠJIH CEN

1. člen

V Odredbi o določitvi najvišjih cen (Uradni vestnik Občine Ormož in Ptuj, št. 33/90) se v 1. členu doda nov drugi odstavek, ki se glasi: »Ne glede na prvi odstavek tega člena smejo podjetja in druge pravne osebe stanarine, ki so po predpisih veljale in bile uporabljene na dan uveljavitve te odredbe povečati za 7 %.«

2. člen

Ta odredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem vestniku Občine Ormož in Ptuj, uporablja pa se od 1/6-1991 dalje.

Štev.: 38-27/78-2

Datum: 16/5-1991

Predsednik

Izvršnega sveta SO Ptuj

Branko BRUMEN, s.r.

OBČINA PTUJ

IZVRŠNI SVET

ODREDBO o ureditvi cestnega prometa v ožjem središču Ormoža

1. člen

S to odredbo se na območju ožjega središča mesta Ormoža določa cestno prometna ureditev na mestnih ulicah, cestah in trgih.

2. člen

Prednostna cesta oz. prometna smer na križišču regionalnih cest R-353 in R-354 v Ormožu je regionalna cesta R-353 Ormož—Pavlovci—Ljutomer.

3. člen

Enosmerne ceste so:
— Vrazova ulica od križišča s Kolodvorsko in Ljutomersko cesto do izvoza na magistralno cesto na Kerenčičevem trgu,
— Skolirova ulica z uvozom iz Vrazove ulice do križišča s Poštno ulico
— Poštna ulica na delu od križišča pri stanovanjskem bloku 1 a do izvoza na Vrazovo ulico.

4. člen

Slepe ulice so:
— Dobravska cesta od križišča z Vrazovo ulico mimo gasilskega doma do Ljutomerske ceste
— Cesta z uvozom iz Poštno ulice mimo tržnice do Kerenčičevega trga.

SKLEP

1. Dosedanja vrednost povračil za vodovodne in kanalizacijske priključke se poveča za 35,49 %.
2. Poveča se predračunska vrednost montažnih del 100 m vodovodnega priključka preseka 3/4 col in znaša po predračunu Komunalnega podjetja Ptuj na dan 30/4-1991 din 6.912,90.

11. člen

Ta odredba začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku Občine Ormož in Ptuj.

Številka: 343-2/91

Ormož, dne 16. 5. 1991

PRESESEDNIK
IZVRŠNEGA SVETA SO ORMOŽ
Vili TROFENIK, s. r.

Občinsko prvenstvo v semi kontaktu

Klub borilnih veščin iz Ptuja je v sredo, 22. maja, organiziral pionirsko občinsko prvenstvo v borilnih veščinah KUNG FU (semi kontakt).

Tekmovanja se je udeležilo 37 tekmovalcev vseh pionirskih kategorij. Boji so bili zelo napeti in kvalitetni, saj so kar štiri borbe bile končane šele po podaljških.

Gledalci, ki jih je bilo nekaj deset, so bili nad borbami nav-

Murat, 2. Mihec Zelenko, 3. Bojan Korpar; do 30 kg: 1. Barbara Murat, 2. Andrej Vindiš, 3. Matej Srdinšek; do 40 kg: 1. Boštjan Murat, 2. Jure Meško, 3. Maja Ozmeč; do 50 kg: 1. Boštjan Zajšek, 2. Aleš Gregorec, 3. Mihael Ličen; nad 50 kg: 1. Dejan Pevec, 2. Simon Fras, 3. Siniša Stojadinovič.

Vsi tekmovalci, ki so osvojili prva mesta, so dobili diplome,

dušeni, posebej pa so navdušili najmlajši tekmovalci, in sicer Matej MURAT, Mihec ZELENKO in Bojan KORPAR.

Rezultati: do 25 kg: 1. Matej

zmagovalci pa še lepe medalje. Sodili so: Vladimir Sitar, Zvone Zinreich, Dušan Pavlica in Alojz Vidovič.

Zvone Zinreich

Izpit za karate nazive

V četrtek, 9. maja, je v OŠ dr. Ljudevita Pivka potekalo doslej najštevilnejše izpitno polaganje za karate nazive v SKK Jože Lacko Ptuj. Pred strokovno komisijo kluba je 22 članov in članic prikazalo svoje borilne spretnosti. Od tega jih je 14 položilo zadnji beli pas (6. kyu), 6 pa jih je osvojilo oranžni pas (4. kyu): Branko Rodošek, Borut Tement, Sebastijan Strmšek, Gorazd Grula, Alenka Rižnar in Daniel Tašner. Zeleni pas (3. kyu) sta si pridobila Sonja Žumer in Drago Furek. Polaganje je potekalo v izredno prijetnem vzdušju, saj so mnogi obiskovalci prišli vzpodbujati svoje znance in prijatelje.

Andrej Cafuta, ki se zaradi bolezni ni udeležil uradnega dela polaganja, je v torek, 21. maja, na izrednem izpitu osvojil plavi pas (2. kyu).

Silvo Vogrinec

Uspela strelska prireditev

Lovska družina Velika Nedelja je tudi letos uspešno organizirala tradicionalno meddružinsko tekmovalstvo v streljanju na umetne golobe v počastitev 45-letnice delovanja.

Tekmovalstvo je bilo v soboto in nedeljo, 18. in 19. maja, na avtomatskem strelišču pri lovskem domu v Trgovišču. Kljub temu da nam je vreme nagajalo, je tekmovalstvo potekalo brezhibno in tudi vedrega razpoloženja ni manjkalo.

Ekipe je sestavljalo po pet strelcev. Vsak je v ekipni konkurenci streljal na deset golobov, v posamični pa na trikrat pet golobov. V kategoriji ekip je nastopilo 65 lovcev — strelcev iz Slovenije in Hrvaške. Med 13 družinami je zmagala LD Ormož, drugo mesto je dosegla LD Spodnje Ptujsko polje iz Sobetinec in tretje LD Libelice.

Med posamezniki je bil najboljši Franc Antolič iz zmagovalne ekipe LD Ormož, drugo mesto je zasedel Franc Praprotnik, prav tako iz LD Ormož, in tretje Viktor Cvetko iz Sobetinec.

Prve tri ekipe in prvi trije posamezniki so prejeli v trajno last lepe pokale, dar lovskega prijatelja iz Italije, zmagovalna ekipa pa še prehodni pokal firme Cvetko, d.o.o., iz Trgovišča.

V tekmovalstvu za posebno nagrado je v športnem slogu med 48 tekmovalcev dosegel prvo mesto Emil Sontor iz LD Zec Vratišinec, na drugo mesto se je uvrstil Danilo Kondeč iz LD Libelice in na tretje Predrag Kanišič iz LD Zec Vratišinec.

V lovskem slogu je med 42 tekmovalcev zmagal Miljenko Kos iz LD Šljuko G. Mihaljevec, drugo mesto je zasedel Josip Gregurec iz LD Zelendvor, tretjevrščen pa je bil Emil Sontor iz LD Zec Vratišinec.

Vsi nastopajoči v športnem in lovskem slogu so prejeli prakti-

čne nagrade, za katere že več let poskrbi referent za strelstvo v družini stanko Čurin.

Že v soboto, 18. maja, je bilo tekmovalstvo posameznih članov lovskih družin iz občine Ormož za pokal krajevnih skupnosti Velika Nedelja. Med 49 lovci je zmagal Dušan Cvetko, drugouvrščen je bil Milan Cvetko, oba člana družine organizatorice, in tretji Franc Tomažič iz LD Bresnica-Podgorci.

Proti večeru je prireditev sklenil starešina Lovske družine Velika Nedelja Dušan Cvetko. Vsem tekmovalcem se je zahvalil za sodelovanje, najboljšim ekipam in posameznikom čestital k

Največ zanimanja je bilo za tablo z rezultati.

(Foto: T. Kace)

uspehu ter jim obenem podelil pokale, spominske medalje, diplome in praktične nagrade. Tudi to pot je bila ob prisrčnem slo-

vesu izrečena misel, da jih duh plemenitega tekmovalstva in iskrenega tovarišstva.

Tone Kač

III. KARATE POKAL JOŽE LACKO 91

Sonja Žumer na pohodu

V petek, 17. maja, je v dvorani Center potekalo III. tradicionalno karate tekmovalstvo za Lackov pokal, ki ga je organiziral SKK Jože Lacko Ptuj. Nastopajoči so se pomerili v borbah ekipno za moške in posamezno za ženske. Zmagal je KK Limbuš pred drugouvrščeno ekipo SKK Boris Kidrič II iz Maribora, SKK B. Kidrič I pa je premagal SKK Jože Lacko.

Tekmovalstvo je potekalo v znaku spopada med dvema generacijama. Starejšo so predstavljali karateisti iz Limbuša, mlajšo pa Mariborčani in Ptujčani. To se je najbolj pokazalo v borbi med Leonom Vaupotičem in 15 let mlajšim Goranom Vučičem. Borba je delovala kot lekcija očeta sinu; Vaupotič je zmagal z rezultatom 6:2.

SKK J. Lacko ta večer ni imel dovolj športne sreče. Enako kot v SKK B. Kidrič se je tudi v Ptuj zamenjala generacija tekmovalcev in si šele pričela nabirati izkušnje. Kdo pa je rekel, da je začetek lahek?

Od Ptujčanov se je najbolje odrezal Saša Čeh, ki je blestel v borbi proti Gregorju Reichenbergu in zmagal s 6:0. Zelo je razveselil tudi ognjevit Drago Furek, ko je s 5:3 premagal Mariborčana Aleša Čehiča. Domačini so dali vse od sebe in polovica

jih je prvič nastopila. Za ptujsko ekipo so se borili: Saša Čeh, Andrej Cafuta, Drago Furek, Borut Tement, Sebastijan Strmšek in Gorazd Grula.

V disciplini borbe posamezno za ženske se je pomerilo 7 tekmovalk. 1. mesto je osvojila republiška prvakinja Tatjana Nedeljko pred klubsko kolegico Nino Gomolj. Domačinka Sonja Žumer pa je v finalni borbi premagala Mariborčanko Janjo Štukovnik z rezultatom 5:2 in si priborila 3. mesto. Za Sonjo je bil to prvi nastop in z njim je najavila svoj pohod med najboljšo tekmovalke Slovenije. Alenka Rižnar (Ptuj) ni imela sreče in je izpadla že v I. kolu.

Poseben gost večera je bil Ljubo Javoršek, pionir slovenskega karateja in lastnik prvega privatnega kluba pri nas. Za korektno sojenje so skrbeli najboljši sodniki v Sloveniji: Primož Debenak, Ivan Čerič in Vilijam Klajmšek. Tekmovalstvo je komentiral Mladen Kutnjak iz Limbuša.

Ob glasbi je bila prireditev popestrjena s števitnimi demonstracijami karateja, kenda, tameshiwarija, nožev sai in tai chia v izvedbi domačega kluba. V veliko zadovoljstvo organizatorja kljub deževnemu vremenu tudi gledalcev ni primanjkovalo.

Silvo Vogrinec

Po 37. členu zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list RS, št. 18/84, 39/85, 29/86 in Uradni list RS, št. 26/90) ter 138. členu statuta občine Ormož (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 25/85) je Izvršni svet Skupščine občine Ormož na seji dne 16. 5. 1991 sprejel

sklep
o javni razgrnitvi osnutka ureditvenega načrta za gramoznico in ostale površine med Pušenskim potokom in Dravo (jurkovec) v občini Ormož

Javno se razgrne osnutek ureditvenega načrta za gramoznico in ostale površine med Pušenskim potokom in Dravo (jurkovec) v občini Ormož, ki ga je izdelal Zavod za ekonomiko in urbanizem Murska Sobota pod št. 20/90-UN-Or.

Osnutek ureditvenega načrta bo razgrnjen 30 dni od objave tega sklepa v Uradnem vestniku občin Ormož in Ptuj v prostorih Sekretariata za urejanje prostora in varstvo okolja Ormož, Ptujka 3 ter v prostorih Krajevnih skupnosti Ormož.

V času javne razgrnitve bo v prostorih Krajevnih skupnosti Ormož izvedena javna razprava.

ki jo organizira Sekretariat za urejanje prostora in varstvo okolja občine Ormož v sodelovanju s Krajevnimi skupnostmi Ormož.

Ta sklep začne veljati z dnem objave v Uradnem vestniku občin Ormož in Ptuj.

Številka: 352-1/90
Ormož, dne 16. 5. 1991
PRESEDENIK
IZVRŠNEGA SVETA SO ORMOŽ
Vili TROFENIK

58.

Po 14. alineji 1. člena odloka o prenosu pristojnosti na Izvršni svet Skupščine občine Ormož (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 9-95/74) in 21. členu pravilnika o knjiženju davkov občanov (Uradni list RS, št. 2/73, 1/82 in 2/86) je Izvršni svet Skupščine občine Ormož na seji, dne 16. 5. 1991 sprejel

sklep
o potrditvi zaključnega računa davkov in prispevkov občanov občine Ormož za leto 1990

Zaključni račun davkov in prispevkov občanov občine Ormož za leto 1990 se na predlog komisije potrdi.

Ta sklep velja od dneva objave v Uradnem vestniku občin Ormož in Ptuj.

Številka: 401-8/91
Ormož, dne 16. 5. 1991
PRESEDENIK
IZVRŠNEGA SVETA SO ORMOŽ
Vili TROFENIK, s. r.

Zaključni račun izkazuje:

- Obravnave
- Plačila
- Dolg

38.219.664,20 din
32.684.150,50 din
5.535.513,70 din

Zaključni račun, ki ga je pregledala strokovna komisija, imenovana s sklepom Izvršnega sveta Skupščine občine Ormož št. 402/3/91 z dne 22. 3. 1991, je pravilno sestavljen in obsega:

- Bilanco
- Bruo bilanco
- Pregled skupno doseženega prometa
- Pregled stanja zozastankov in preplačil za vezancev
- Zapisnik komisije o pregledu zaključnega računa

Dokumentacija od 1 do 5 točke 3 tega sklepa je njegov sestavni del.

ODBOJKA

**Ptuj — Paloma
Branik 1:3**

Športna dvorana Center, gledalcev 200. Ptuj: Murko, Vles, Godec, Jug, Jamšek, Knez, Razboršek, Marjeta Emeršič, Marta Emeršič, Golob in Gojkošek.

V športni dvorani Center sta se v pokalnem odbojškem srečanju sestali ekipi OK Ptuj in Paloma Branik II. iz Maribora. Igralke Paloma Branika so povedle z 2:0 v nizih in kazalo je na njihovo gladko zmago. Toda igralke Ptuja so po dveh izgubljenih nizih v tretjem zaigrale veliko bolje in prevzele vaje v svoje roke ter niz ob bučnem navijanju dobile s 15:12. Omenimo, da so igralke iz Maribora tudi v tretjem nizu povedle z 2:8, toda po minuti odmora in vstopu v igro Jamškove, Knezove in Emeršičeve ter odlični blokadi na mreži Murkove in Razborškove so Ptujčanke rezultat obrnile v svojo korist 9:8. Mariborčanke v četrtem nizu niso dovolile nikakršnega presenečenja in so ga z lahkoto dobile s 15:4. Posebno v četrtem nizu se je videla tudi razlika v kvaliteti igre med nasprotnicami.

Igralke Ptuja niso igrale slabo, lahko rečemo odlično, toda ni jim uspelo iztržiti več kot časten poraz.

Mimogrede naj omenimo, da je Odbojškarski klub Ptuj 17. aprila z zasebnim podjetjem iz Maribora podpisal pogodbo o poslovnem in športnem reklamiranju njihove dejavnosti, tako da se sedaj imenuje Odbojškarski klub OZON Ptuj. I. Z.

**Judoistom Gorišnice
trije naslovi**

Na nedavno končanem članskem prvenstvu Republike Slovenije v judu za člane in članice v Celju so tekmovalci in tekmovalke iz Judo kluba Gorišnica dosegli izreden uspeh in prvič v kratkem delovanju kluba dosegli tri članske republiške naslove in več drugih vidnih uvrstitev. Zadnji uspeh je potrdil večletno uspešno strokovno delo pri vzgoji domačih tekmovalcev, ki so uspešno prešli kategorije pionirjev in kadetov ter se v kategoriji mladincev več kot uspešno uveljavili v članski konkurenci.

Prvi članski republiški naslov tekmovalca, vzgojenega v klubu ptujske občine, je osvojil 18-letni jugoslovanski mladinski reprezentant Damijan PETEK v kategoriji do 78 kg. Prepričljivo je premagal vse svoje vrstnike in dokazal, da nima enakovrednega nasprotnika v Sloveniji, čeprav je najmlajši osvajalec naslova.

V kategoriji do 71 kg je bronasto medaljo osvojil Mitja KO-STEVC, ki se je po enoletni pavzi zaradi služenja vojaškega roka več kot uspešno vrnil na tekmovalne blazine in dokazal, da medalje, osvojene na prejšnjih mladinskih prvenstvih, niso bile naključne.

Tretje mesto je v kategoriji nad 95 kg osvojil perspektivni mladinec Jože MARIN. V najbolj dramatičnem dvoboju prvenstva je premagal 15 let starejšega in čez 30 kg težjega bivšega reprezentanta Jugoslavije in osvajača mnogih državnih in evropske medalje domačina Stanka Anderleta. Pomanjkanje fizične pripravljenosti mu je preprečilo nastop v finalu.

V ekipi Gorišnice, ki je v članski kategoriji po posebnem točkovanju dosegla peto mesto, sta nastopila še Marjan BOGDAN in Alojz KOJC, ki pa jima je vidnejšo uvrstitev preprečila višja težinska kategorija, v kateri sta nastopila zaradi prekoračitve nekaj dekagramov telesne teže, vendar s svojo borbenostjo nista razočarala.

Velik uspeh je z delitvijo prvega mesta dosegla ženska ekipa, ki je prav tako zelo mlada, saj jo sestavljajo samo mladinke, ki imajo možnost nastopa še na mladinskem prvenstvu konec tega leta.

Republiški naslov sta osvojili Lidija MARIN v kategoriji do 72 kg in Smiljana PETEK v kategoriji do 66 kg. Prav slednja je pokazala največje tehnično znanje in je naslov osvojila v kategoriji, ki je bila najmočnejša.

Drugo mesto v kategoriji do 61 kg je dosegla Natalija ZEMLJARIČ, tretje pa do 66 kg Božena KELENC. Pravico nastopa na članskem DP v Novem Sadu so si priborili Smiljana in Damijan Petek, Jože in Lidija Marin ter Natalija Zemljarič.

Upamo, da se bo politična situacija umirila, tako da se bodo tekmovalci prvenstva lahko udeležili in se ne bo ponovila situacija s pravkar organiziranega državnega prvenstva za mlajše kategorije v Beogradu, kamor uvrščeni tekmovalci Gorišnice zaradi znanih dogodkov skupaj z večino klubov Slovenije in Hrvaške niso odpovali. Franc Nasko

**Štiri medalje
za Ptuj**

V soboto in nedeljo je bilo v Kranju finale članskega republiškega atletskega pokala. Mladi tekmovalci iz AK Ptuj so osvojili tri srebrne in eno bronasto medaljo. Dejan Dokl je bil drugi v suvanju krogle, Franci Jerenko v teku na 200 metrov, srebrna pa je tudi fantovska štafeta 4 krat 400 metrov. Tretje mesto so fantje osvojili v štafeti 4 krat 100 metrov.

Četrta sta bila Boris Krabonja (400 m) in Robi Prelog (1500 m), peta Vanja Kotar (400 m), šesti pa Romana Šega (kopje), Matjaž Iskra (200 m) in Vanja Kotar (400 m). V skupni uvrstitvi klubov sta ptujski ekipi peti, zmagovalci pa so članice in člani IBL Olimpije iz Ljubljane. Dodati je potrebno, da so vsi ptujski tekmovalci in tekmovalke še mladinci oziroma mladinke.

Verbančiču

Fizirjev pokal

Ptujski pilot Tomi Verbančič je zmagal na 25. tekmovalnem motornih pilotov za Fizirjev pokal v Čakovcu. Najboljši je bil v skupnem seštevku treh disciplin: navigacijsko letenje, točno pristajanje in izvidništvo. Ekipno je zmagal Zagreb pred Celjem in AK Ptuj. Nastopilo je 25 motornih pilotov iz Slovenije, Bosne in Hercegovine in Hrvaške. I. k.

Tri srca Mirku Vindišu

Mirko Vindiš je prepričljivo dobil tek na 21 kilometrov na mednarodnem maratonu Tri srca v Radenci in s tem postal tudi letošnji republiški prvak v malem maratonu. Na drugo mesto se je uvrstil njegov klubski tovariš Geza Grabar, Golob iz Ormoža pa je bil peti. I. k.

**Še en uspeh judoistov
ptujske Drave**

V soboto in nedeljo je bilo v Beogradu letošnje državno prvenstvo za pionirje in mlajše mladince.

Pri pionirjih sta nastopila Dejan Vogrinec v kategoriji do 38 kg in Sebastijan Kolednik v kategoriji do 42 kg. Dejan Vogrinec je zmagal v prvem kolu, v drugem kolu minimalno izgubil s kasnejšim zmagovalcem, v repasažnih borbah pa je po dveh zmagah po sodniški odločitvi izgubil borbo za tretje mesto, tako da je zasedel zelo dobro peto mesto. Sebastijan Kolednik je gladko premagal vse nasprotnike do polfinala. V borbi za finale je tesno izgubil s kasnejšim prvakom, enako tudi borbo za tretje mesto, tako da je kljub vsemu zasedel zelo dobro peto mesto.

Pri mlajših mladincih se je odlično odrezal Gorazd Sagadin v kategoriji do 59 kg. S tremi zmagami in dvema porazoma je zasedel odlično peto mesto. Nastopila sta še Črtomir Munda (ena zmaga) in Vida Borko.

Rezultati tekmovalcev Drave bi bili še boljši, če ne bi »stopili« na blazine direktno iz vlaka. To se jim je poznalo pri borbah za medalje, ko so bili že precej utrujeni kljub dobri pripravljenosti. S. T.

Maturirali pred 30 leti

V soboto, 25. maja, proti večeru so se v gostilni Zlata goska na Ptuj ušli maturantje 4. a razreda šolskega leta 1960/61, ki so maturirali na takratni ptujski gimnaziji v Prešernovi ulici. Ta generacija je bila zelo učinkovita, saj so poleg nekaterih danes v Sloveniji najmočnejših podjetnikov maturirali tudi trije današnji doktorji znanosti, kar je verjetno slovenski rekord za razred z 22 dijakov.

Slovesnosti se je udeležilo poleg štiriinosemdesetletnega razrednika, profesorja Arnolda Pavliniča, tudi 17 nekdanih sošolcev in preživeli so lepe urice ob obujanju spominov. Sošolci so sklenili, da se bodo odslej sestajali pogosteje. Kljub temu da so takratni dijaki povzročali svojim profesorjem mnogo preglavic, so se kasneje v življenju močno uveljavili na raznih področjih. Izmed njih izhajajo tudi trije zdravniki, več inženirjev, ekonomistov in drugih poklicev. Želimo jim, da bi se dobro uveljavljali tudi v naslednjih letih. AŽ

Polnilnica plina v Slovenji vasi

V enem od bivših skladišč Mercatorja — Izbire — Panonije Ptuj v Slovenji vasi je od ponedeljka odprta poslovalnica plina CO₂. Odprl jo je podjetnik Tone Napast iz Rogaske Slatine. Polnilnica je rezultat skupne naložbe Tehnoplina iz Kutine in Plinkona, firme Toneta Napasta.

V polnilnici je mogoče v eni uri napolniti 15 tidesetkilogramskih jeklenk. Odprta je vsak dan med 7. in 15. uro. Interesenti lahko pustijo jeklenke v polnilnici ali pa tudi počakajo, da jih bodo napolnili. Plin CO₂ prodajajo po konkurenčnih cenah.

»Plinkon« je prva tovrstna zasebna polnilnica CO₂ pri nas. V prihodnje naj bi jo razširili še na polnilnico mešanic plinov in drugih tehničnih plinov.

Kot zatrjujejo poznavalci takšne dejavnosti, nova polnilnica ne bo onesnaževala okolja. MG

Priprave na napeljavo kabelske televizije

Ze skoraj poldrugi mesec deluje v ormoški krajevni skupnosti iniciativni odbor za napeljavo sistema kabelske televizije. Ormož je namreč eno izmed redkih štajerskih mest, ki še nima sistema KTV. Predsednik iniciativnega odbora Slavko Petek se je povezal z Obrtno zadruzo Prlekija v Ljutomeru in ta je Ormožanom dala ponudbo za napeljavo. Konec minulega tedna so se dogovorili, da bodo v blagovnici TIMA v Ormožu postavili sistem. Namestili so več televizorjev, da so si občani lahko ogledali štiri satelitske programe in internega, kakršen bo v Ormožu, ko bo imel postavljen sistem KTV.

Kako daleč ste trenutno z vsemi pripravami?

Slavko Petek: Povezali smo se z Obrtno zadruzo Prlekija iz Ljutomeru in ta nam je dala ponudbo, kljub temu da ta še ni dokončna. Povabili so nas v Ljutomer, kjer je skoraj 85 odstotkov območja občine pokrite s KTV. Sistem je, kot smo uspeli videti, zadosti kvaliteten, da bodo občani zadovoljni. Z akcijo smo doslej nekoliko mirovali, ker se je v Ormožu pripravljaval občinski referendum, sedaj pa lahko nadaljujemo.

Kako bo s plačilom?

Slavko Petek

ORMOŽ

Slavko Petek: O tem je še nekaj problemov. Cena, ki je trenutno še orientacijska, ker ne vemo, koliko bo naročnikov, naj bi bila za individualne hiše 800 nemških mark, za stanovanja v blokih pa 600 nemških mark. Občani bodo lahko razdelili ta sredstva na deset obrokov. Računamo med 500 in 600 interesenti. Naročniške pogodbe lahko sklepajo občani že od minulega četrta.

trka na krajevni skupnosti. V tem tednu pa bomo člani iniciativnega odbora obiskovali občane na domu. Problem bo, če se bo dogodilo, da ne bo dovolj zanimanja v kakem blokovskem naselju ali v ulici; potem ima iniciativni odbor pravico, da sistem tam sploh ne napeljuje.

Kdaj nameravate pričeti delati?

Slavko Petek: Investitor — to naj bi bila krajevna skupnost, kljub temu da bodo to izključno sredstva naročnikov KTV in ne iz samoprispevka — mora zbrati izvajalca del, v šestih mesecih pa bi morali potem sistem zgraditi. V začetku je mišljen samo za Ormož in Hardek — za strnjeno naselje, pozneje pa bi ga širili tudi na druge vasi. Pogoji je seveda zadostno število naročnikov. Vse, ki se želijo vključiti v sistem KTV, opozarjam, da je pogodba napisana tako, da cena velja za tiste, ki bodo pogodbo podpisali do prvega julija, od prvega julija naprej je že 15 odstotkov višja. Vsi, ki se bodo prijavili šele po napeljavi sistema, bodo plačali za 30 odstotkov več.

Če bo šlo vse tako, kot ste si za-

mislili, bodo lahko krajsani Ormoža in Hardeka ob novem letu 1992 že gledali programe KTV.

Slavko Petek: V pogodbi obljubljam šest zemeljskih programov (te, ki jih dobimo tudi sedaj), krajevni interni program, ki bo seveda sestavljen iz nekakšnega teleteksta, se pravi iz pisanega programa, imamo pa možnost, da damo tudi kakšno uro posnetega programa tedensko, potem bo še 8 satelitskih programov po izbiri odbora. Verjetno se bomo odločili za štiri programe v nemškem in za štiri v angleškem jeziku, obljubljam pa tudi še dodatno štiri radijske ukv programe, seveda najbolj kvalitetne.

Upajmo, da se bodo občani odločali za sistem, kajti antene na strehah kazijo podoba mesta.

Slavko Petek: Ko bo naš sistem pričel delovati, upamo, da bomo lahko dali antene s streh in polepšali Ormož, pozneje tudi okolico. Sistem v prvi fazi res nekaj stane, pozneje pa bo vzdrževanje zelo poceni, ceneje, kot če bi občani vzdrževali svoje zemeljske antene, če pa ima kdo še svojo satelitsko anteno in sprejemnik, je potem veliko dražje kot sistem KTV. Vida Topolovec

NOGOMET

DRAVA — ALUMINIJ 1:1

V prvi medobčinski nogometni ligi je bilo v predzadnjem kolu najbolj zanimivo v Ptuj, kjer sta se Drava in Aluminij razšla z neodločenim izidom. Drugi rezultati: Dornava—Gerečja vas 1:1, Hajdoše—Skorba 2:0, Hajdina—Stojinci 0:1, Slovenja vas—Bukovci 1:1 in Markovci—Pragersko 0:1.

Pari zadnjega kola (sobota ob 17.00): Gerečja vas—Markovci, Pragersko—Drava, Aluminij—Slovenja vas, Bukovci—Hajdina, Stojinci—Hajdoše in Skorba—Dornava.

V območni nogometni ligi je Impol v Slovenski Bistrici igral 1:1 z mariborskim Železničarjem, Središče pa je z 0:1 izgubilo v Rušah. I. k.

TURNIR NA HAJDINI

Športno društvo Hajdina prireja 7. in 8. junija ob 19. uri veliki nočni turnir v malem nogometu, ki bo na nogometnem igrišču na Sp. Hajdini. Prvonagrajenec dobi nagrado v višini 5.000 dinarjev in pokal, za drugo mesto je nagrada 3.000 din in pokal, tretjeuvrščeni pa prejme 2.000 din in pokal. Nagrajen bo tudi najboljši strelec turnirja.

Prijave sprejema društvo eno uro pred pričetkom turnirja, lahko pa jih pokličete na tel. 773-941 (od 7. do 9. ure). Prijavnina znaša 500 din.

**Velikonedeljčani republiški osnovnošolski
prvaki v rokometu**

V četrtek, 23. maja, je bil v športni dvorani v Veliki Nedelji republiški finale šolskih športnih društev v rokometu. Pod spretnim vodstvom trenerja Antona Laha in ob burnem navijanju gledalcev je domačinom, učencem OŠ Velika Nedelja, uspel »veliki met«. Postali so republiški šolski prvaki v rokometu pri starejših pionirjih. V odločilni tekmi proti igralcem iz OŠ Ribnica so zbrali dovolj moči in jih premagali z golom prednosti.

V zmagovalni ekipi so nastopili: Bohinec, Skok, Dovečar, A. Horvat, Bežjak, Vizjak, Kame-

nar, Kumer, Korpar, Mesarec, Korada, Belec, in B. Horvat.

Za najboljšega igralca je bil proglašen Damjan Škaper (OŠ Ribnica), za najuspešnejšega strelca Robert Bežjak (OŠ V. Nedelja), za najboljšega vratarja pa Rajko Djukić (OŠ Ribnica).

Rezultati: V. Nedelja—Bakovci 9:9, Ribnica—Metlika 10:7, V. Nedelja—Metlika 13:8, Metlika—Bakovci 10:9, V. Nedelja—Ribnica 9:8.

Vrstni red: 1. Velika Nedelja — 5 točk, 2. Ribnica — 4 točke, 3. Metlika — 2 točki, 4. Bakovci — 1 točka.

RADIO PTUJ

(94,7 MHz — ultrakratki val, stereo; 1485 kHz — srednji val)

ČETRTEK, 30. maja: 14.00 Uvod, novice, horoskop. **15.00** Obvestila, glasba in EPP. **16.00** Napoved, novice. **16.30** Po domače ali čestitke. **17.00** Obvestila, mali oglasi, glasba in EPP. **17.30** Včeraj-danes-jutri, obvestila. **17.55** Uspešnica dneva. **18.00** URICA DOMAČIH.

PETEK, 31. maja: 14.00 Uvod, novice, horoskop, nasvet. **15.00** Obvestila, glasba in EPP. **16.00** Napoved, novice. **16.25** V vrtu. **16.30** Po domače ali čestitke. **17.00** Obvestila, glasba in EPP. **17.30** Včeraj-danes-jutri, obvestila. **17.55** Uspešnica dneva. **18.00** MALI OGLASI.

SOBOTA, 1. junija: 14.00 Uvod, ČESTITKE POSLUŠALCEV. **17.00** Obvestila, mali oglasi, glasba in EPP. **17.30** Včeraj-danes-jutri, obvestila. **17.55** Uspešnica dneva. **18.00** GLASBENE ŽELJE PO TELEFONU.

NEDELJA, 2. junija: 10.00 ORFEJČEK. **11.00** Tedenski pregled, obvestila, horoskop, glasba in EPP. **11.50** Kmetijska oddaja. **12.00** Prvi del koncerta Komornega moškega zbora Ptuj. **13.00** ČESTITKE POSLUŠALCEV.

PONEDELJEK, 3. junija: 14.00 Uvod, novice, horoskop. **15.00** Obvestila, glasba in EPP. **16.00** Napoved, novice. **16.30** Po domače ali čestitke. **17.00** Obvestila, mali oglasi, glasba in EPP. **17.30** Včeraj-danes-jutri, obvestila. **17.55** Uspešnica dneva. **18.00** Mala ptujska kronika, šport, kultura — vmes glasba po izboru Draga Skoka.

TOREK, 4. junija: 14.00 Uvod, novice, horoskop. **15.00** Obvestila, glasba in EPP. **16.00** Napoved, novice. **16.30** Po domače ali čestitke. **17.00** Obvestila, mali oglasi, glasba in EPP. **17.30** Včeraj-danes-jutri, obvestila. **17.55** Uspešnica dneva. **18.00** V ŽIVO.

SREDA, 5. junija: 14.00 Uvod, novice, horoskop. **15.00** Obvestila, glasba in EPP. **16.00** Napoved, novice. **16.30** Po domače ali čestitke. **17.00** Obvestila, mali oglasi, glasba in EPP. **17.30** Včeraj-danes-jutri, obvestila. **17.55** Uspešnica dneva. **18.00** OB SVETOVNEM DNEVU VARSTVA OKOLJA.

V NEDELJO OB 10. URI NA RADIU PTUJ

Orfejček

To nedeljo bomo proglasili zmagovalca za mesec maj. Redakcijo za časopis končujemo ob torkih dopoldan, zato še ne moremo objaviti končnih uvrstitev na Orfejčkovih stopničkih. Proglasitev bo v nedeljski oddaji, ko vam bomo ponudili deset novih viž in še dve, ki bosta imeli »popravni izpit«, predstavili pa bi radi tudi zmagovalca. Seznam novih skladb bo objavljen v prihodnji številki, vendar lahko po poslušanju nedeljske oddaje kar glasujete za skladbe, ki vam bodo najbolj všeč že ob prvem predvajanju. Pokrovitelj nedeljske oddaje bo ARTEMIS iz Kidričevega.

Nagrado firme AGROAVTOMETAL prejme: Marija Svenšek, Tržec 25 d, Videm pri Ptuj.

GLASOVNICA

ORFEJČKOVE
stopničke.

Glasujem za skladbo: _____

Kot gosta predlagam: _____

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

ČETRTEK
30. maj**TV SLOVENIJA 1**

8.50 Video s strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 Benji, ameriška nanizanka (2. del/13)
9.25 Alpe Jadrans
9.55 P-Yeldham: Heroji, (4. — zadnji del avstralske nadaljevanje)
10.45 Video strani
15.20 Video strani
15.30 Mozaik, ponovitev, Alpe Jadrans
16.00 Sova, ponovitev, Spovedovanje, angleška nadaljevanka 1. del/3
16.50 Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 Tv dnevnik 1
17.05 Mozaik, ponovitev
17.05 Čas negotovosti: Usodno tekmovalstvo, 7. zadnji del angleške dokument. serije
18.30 EP video strani
18.35 Spored za otroke in mlade, ZBIS: G. Vitez: Zrcalce
19.00 Risanka
19.12 EPP
19.15 Tv okno
19.24 EPP
19.30 Tv dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 EPP
20.00 N. COMPANEZ: VELIKI ZASUK, francoska nadaljevanka (6. del/8)
20.55 EPP
21.00 Tednik
22.00 EPP
22.05 Tv dnevnik 3, vreme
22.25 Sova: VI STE PA NAJBRŽ NJEN MOŽ, angleška nanizanka, 1/7 Spovedovanje, angleška nadaljevanka, 2/3
23.50 Video strani

TV SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi, poskusni prenosi. 17.30 Regionalni programi Tv Slovenija, studio Ljubljana. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Zarišče. 20.30 Skozi hudičeva vrata, angl. dokum. oddaja (3/3). 21.00 Mali koncert. Tolkala — SOŠ Ljubljana. 21.15 Večerni gost mag. Andrej Rot. 21.00 Retrospektiva filmov Jožeta Babiča Poslednja postaja, slovenski film, čb. 23.15 YUTEL, eksperimentalni program.

HTV 1

9.15 Poročila. 9.20 Tv koledar. 9.30 Otroški program. 10.00 Šolski program. 12.00 Poročila. 12.10 Video strani. 12.20 Satelitski program. 16.30 Video strani. 16.45 Poročila. 16.50 Tv koledar. 17.00 Izobraževalni program. 17.30 Otroški program. 18.00 Hrvatska danes. 18.45 Dokumentarni program. 19.30 Tv dnevnik 1. 19.30 Tv dnevnik 1. 19.55 EPP. 20.00 Politični magazin. 21.05 Kvskoteka. 22.20 Tv dnevnik 2. 22.40 Glasbena oddaja. 23.40 Yutel. Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.04 Pozno dekle, francoski film, 1971 (Annie Girardot, Philippe Noiret). 10.30 Biseri, školjke in osamljeni zalivi, otoki pred Panamo. 11.00 Pogovor s Gregorjem Rezuorjem. 12.15 Škotsko hribovje. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Urad, urad, serija. 13.35 Pomlad in Immenhofu, nemški film, 1974 (Heidi Bruhl, Horst Janson). 15.05 Zabož v igri. 15.15 Razbojnik Hocenploc, otroški film. 17.00 Mini čas v sliki. 17.10 Gospodar prstanov, ameriški film, 1977. 19.25 Nocojšnji spored. 19.30 Čas v sliki. 19.50 Šport. 20.15 Mlada Katerina, 2. in zadnji del angleško-ameriškega filma, 1990 (Julia Ormond, Maximilian Schell, Vanessa Redgrave). 21.50 Jantarjeva soba, konec legende o darilu ruskega carja pruskemu kralju. 22.50 Arnold Schonberg in dunajska šola. 2. in zadnji del dokumentacije. 23.45 Scelsi Suites, baletna oddaja. 00.05 Čas v sliki.

TV AVSTRIJA 2

9.00 Čas v sliki. 9.05 Tisoč mojstrov. 9.15 Modest Musorgski, ruski skladatelj. 10.35 Figaro se ločuje, komedija v treh dejanjih, (Heinz Mareček, Dolores Schmidinger). 12.55 Teorija sodobnega slikarstva. 13.25 Hans Hartung, slikar abstraktnih umetnosti. 14.20 Leksikon umetnikov. 14.25 Tedaj. 14.30 Nogomet: Finalna tekma za avstrijski pokal. 16.30 Velike monštrance. 17.00 Meran: Zdraviliški koncert. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Urad, urad, serija. 18.30 Podoba Avstrije. 18.55 Kristjan v času. 19.30 Čas v sliki. 19.50 Telovo. 20.15 Presneti stavni listek, komedija (Ossy Kolmann). 21.45 Čas v sliki. 21.50 Halo, kako vam gre? (Dagmar Koller). 22.20 Trailer, oddaja za prijatelje filmov. 22.50 Ponoči pride smrt, ameriški film, 1987, (Susanne Pleshette, Tom Atkins). 0.20 Čas v sliki.

RTL PLUS

6.10 Tim in Struppi, risani. 7.25 Kjer cvetijo lilije. 9.00 Goljat, pustolovski, 1962 (Brad Harris). 11.00 Risanka. 11.10 Pirat, pustolovski, 1969 (Robert Woods). 12.35 Adam 12. 13.00 Firebird Tornado, akcijski, 1982 (Ch. Stone). 14.25 Tim in Struppi. 15.45 Kuba, drama, 1979 (Sean Connery). 17.45 Benny Hill. 18.00 Šef, serija. 18.45 Poročila. 19.15 Grad strahu, glasbeni, 1965 (Udo Jurgens). 20.40 Poročilo potovanja, komedija, 1969 (Liselotte Pulver). 22.10 Zbogom, kralju, pustolovski, 1968 (Nick Nolte). 0.15 Cameron, grozljivka, 1987 (Mel Harris). 1.40 Adam 12.

PETEK
31. maj**TV SLOVENIJA 1**

8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 Klub Klobuk
10.10 N. Cimpanež: Veliki zasuk, francoska nadaljevanka (6/8)
11.00 Video strani
15.20 Video strani
15.30 Sova, ponovitev
16.50 Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 Tv dnevnik 1
17.05 Mozaik, ponovitev, Tednik
18.05 Video strani
18.10 Spored za otroke in mlade
18.10 Hči morskih valov, norveška nadaljevanka, 5/6
19.00 Risanka
19.20 Tv okno
19.30 Tv dnevnik 2
19.59 Zrcalo tedna
20.20 PLAYBOY, angleška dokum. oddaja
21.15 V Cityu, angleška nanizanka (3. del/13)
22.10 Tv dnevnik 3
22.30 Sova: Dragi John, angleška nanizanka, 15. del/23, Spovedovanje, 3. zadnji del angleške nanizanke
0.30 Video strani

TV SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi, poskusni prenosi. 17.30 Regionalni programi Tv Slovenija — studio Maribor: Tele M. 19.00 Videomoh, ponovitev 50. oddaje. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Koncert simfonikov RTV Slovenija, prenos. 21.25 Oči kritike. 22.05 Yutel.

HTV 1

9.15 Poročila. 9.20 Tv koledar. 9.30 Serijski film. 10.00 Šolski program. 12.00 Poročila. 12.10 Video strani. 12.20 Satelitski program. 16.30 Video strani. 16.45 Poročila. 16.50 Tv koledar. 17.00 Izobraževalni program. 17.30 Serijski film. 18.00 Hrvatska danes. 18.45 Humoriistična serija. 19.10 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 1. 20.00 Igrani film. 21.35 Duoptrija, talk show. 22.25 Tv dnevnik 2. 22.45 Dokumentarna oddaja. 23.45 Yutel.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Urad, urad, serija. 9.30 Ruščina. 10.00 Tv v šoli: Svet se manjša. 10.15 Tv v šoli: Gradovi in vitezi. 10.30 Trapez, ameriški film, 1956 (Burt Lancaster, Toni Curtis, Gina Lollobrigida). 12.15 Trdnjava Evropa, 2. in zadnji del: Jug. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Znanje. 13.25 Zabož v glasbo. 13.35 Zahodno od Santa Fe, čb. 13.45 vestern. 14.00 Odvetnik Liebling, serija. 14.45 Mladi glasbeniki v studiu. 15.00 Otroški spored. 15.05 Ostržek, serijska risanka. 15.30 Am dam des: Tennis. 15.55 Zelena trata. 16.10 Zgodbe iz drugih dežel: Kuba. 16.35 Kviz o Mozartu. 17.00 Mini čas v sliki. 17.10 Spored po željah. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Mi. 19.30 Dr. Kulani — zdravnik s Havajev, serija. 19.20 Nocojšnji spored. 19.21 Današnje znanje. 19.30 Čas v sliki. 19.53 Vreme. 20.00 Šport. 20.15 Derick, kriminalka. 21.15 Ugladni kuharji. 21.25 Pogledi od strani. 21.35 Mož iz kovine, angleški film, 1974 (Elliot Gould, Trevor Howard). 23.05 Večerni šport. 23.25 Doc, ameriški vestern, 1971 (Stacy Keach, Faye Dunaway). 0.55 Čas v sliki.

TV AVSTRIJA 2

15.35 Leksikon umetnikov. 15.40 Tedaj. 15.45 Ena žena ne zadostuje, nemški čb film, 1959 (Hilde Krah, Hans Söhnker). 17.15 Šport. 17.30 Turistična dežela Kenija, 2. del dokumentarnega filma. 18.00 Urad, urad, serija. 18.25 Nocojšnji spored. 18.30 Milijonsko kolo. 19.00 Lokalne novice. 19.30 Čas v sliki. 19.53 Vreme. 20.00 Kulturni dnevnik. 20.15 Look, modna oddaja. 21.15 Šiling, gospodarska oddaja. 22.00 Čas v sliki. 22.25 Čas v sliki da capo. 22.30 Poljub, kratak francoski čb film. 22.40 Tuji v lastni deželi, mladi filmski režiserji v Kanadi. 23.30 Zgodbe iz bolnišnice Gimli, kanadski film, 1988. 0.35 Pustite balkon odprt, film o španskem pesniku Garciji Lorci. 1.35 Poročila (teletekst).

RTL PLUS

6.00 Halo, Evropa. 9.15 Broadwayska melodija, glasbeni, 1944 (William Powell). 11.10 Tvegano! 11.30 Sov. 12.00 Čas v sliki. 12.35 Policijsko poročilo. 13.10 Hammer. 13.35 Santa Barbara. 14.25 Springfieldova zgodba. 15.10 Klic srca. 15.55 Čips. 16.45 Tvegano! 17.10 Čas v sliki. 18.00 Ženska za sedem milijonov. 18.45 Poročila. 19.10 Loterija. 19.15 Benny Hill. 19.40 Praviča pesti v Keniji, pustolovski, 1956 (Vera Fusek). 21.15 Umor je njen hobi. 22.10 Nogomet. 23.05 Poročila. 23.15 Tutti Frutti, v 3-D. 0.15 Vesela kompanija, seksi.

SAT 1

6.00 Dobro jutro. 8.35 Sosedje, Bolnišnica. 9.50 Teleshop. 10.10 Duki. 11.05 Kryptonov faktor. 12.05 Kolo sreče. 12.45 TV-borja. 13.35 Bingo. 14.00 Dino, Bolnišnica, Sosedje. 15.35 Teleshop. 15.50 Paradiž. 16.45 Družinska čast. 17.40 Poročila. 17.45 Zaljubljen v čarovnico. 18.15 Bingo. 18.45 Dober večer, Nemčija. 19.15 Kolo sreče. 20.00 Kaktusov cvet, komedija, 1969 (Walter Matthau, Ingrid Bergman). 21.55 Poročila. 22.05 Profesionalci, začetek angleške kriminalistične serije, 1978 (Gordon Jackson, Martin Shaw). 23.20 Grešna postelja, erotični, 1973.

SOBOTA
1. junij**TV SLOVENIJA 1**

8.25 Video strani
8.35 TV mozaik, ponovitev
8.35 Angleščina — Follow me, 15. lekcija
9.00 Radovedni Taček: Čevlji
9.10 ZBIS: G. Vitez: Zrcalce
9.20 Alf, 31. del ameriš. nanizanke
9.45 Zgodbe iz školjke
10.45 Ex libris: Bila je slovenska pevec
11.35 Večerni gost: mag. Andrej Rot
12.15 Oči kritike
12.55 Video strani
14.10 Video strani
14.20 Marlboro music show, ponovitev
14.50 Sova, ponovitev
16.50 Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 Tv dnevnik 1
17.05 Trnuljčica, ameriški film
18.05 Slovenski glasbeni dnevi
18.25 Video strani
18.30 Skozi hudičeva vrata, angl. dokum. oddaja, ponovitev (3. del/3)
19.00 Že veste?
19.12 Risanka
19.20 Tv okno
19.30 Tv dnevnik 2
19.59 Utrip
20.20 Zrebanje 3x3
20.35 Želvin dan, glasbena komedija HTV
22.05 Tv dnevnik 3
22.25 Sova: Na zdravje, ameriška nanizanka, 14. del/30, Twin Peaks, ameriška nadaljevanka, 20. del/21, Cigan, francoski film
1.15 Video strani

TV SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi, poskusni prenosi ali šport. 19.00 Muppet show: Loreta Swith. 19.30 Tv dnevnik. 20.15 Filmske uspešnice: Sunburn, angleško-ameriški film. 21.50 Satelitski programi, poskusni prenosi. 23.00 Yutel, eksperimentalni program.

HTV 1

8.15 Poročila. 8.20 Tv koledar. 8.30 Otroški program. 10.00 Šolski program. 11.30 Dokumentarni mozaik. 13.30 Izbrali smo za vas. 14.30 Igrani film za otroke. 16.10 Tv teden. 16.30 En avtor, en film. 16.55 Poročila. 17.00 Sedmi čut. 17.10 Narodna glasba. 17.40 Serijski film. 18.10 Dokumentarni program. 18.55 Risana serija. 19.30 Tv dnevnik 1. 20.00 Pogovor tedna. 20.15 Igrani film. 21.45 Tv dnevnik 2. 22.10 Športna sobota Tv NS. 22.30 Zabavnoglasbena oddaja. 0.00 Yutel. Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Urad, urad, serija. 9.30 Angleščina za začetnike. 10.00 Francoščina. 10.30 Ruščina. 11.00 Pomlad na Immenhofu, anemški film, 1974 (Heidi Bruhl, Horst Janson). 12.30 Hallo Avstrija, oddaja v angleščini. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Mi. 13.35 Konzul Strohthof, nemški čb film, 1954 (Villy Birgel, Inge Egger). 15.05 Trgi v Sieni in avstrijskih mestih. 15.30 Pet kruhov, romunska pravljica. 15.55 Medved Bojan, risanka. 16.00 Spored po otroških željah. 17.00 Mini čas v sliki. 17.10 Otroški magazin. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Sestanek. 18.30 Doktor Kupani — zdravnik na Havajih, serija. 19.15 Nocojšnji spored. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Kolesarska dirka po Avstriji: 2. etapa. 20.15 Cirkušče senzacije z vsega sveta. 21.50 Model in vohlač, kriminalna komedija. 22.40 Novo v kinu. 22.50 Samotna služba, ameriški film, 1974. 0.40 Čas v sliki. 0.45 Ne poročite se z menoj, francoski film, 1981 (Isabelle Adjani, Thierry Lhermitte). 0.15 Čas v sliki. 2.20 Ex libris.

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama — do 13.00. 14.40 Leksikon umetnikov. 14.45 Tedaj. 14.50 Mozart in njegov čas. 16.00 Iz parlamenta. 17.00 Točke, metri in sekunde. 3. del. 17.45 Kdo me hoče? Živali iščejo dom. 18.00 Urad, urad, serija. 18.25 Nocojšnji spored. 18.30 Podoba Avstrije. 19.00 Avstrija danes. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Kulturni dnevnik. 20.15 Kam in nazaj. 2. del avstrijskega tv filma. 22.15 Čas v sliki. 22.20 Nogomet. 22.50 Rdeči kavč, ne-naveden intervju. 23.20 Zgodba o rok'n'rollu. 23.50 Eurythmicks. 0.50 Simple Minds, portret britanske pop skupine, nato poročila (teletekst).

RTL PLUS

6.00 Ženska za sedem milijonov. 8.00 Za otroke. 9.30 Klack. 10.35 Jetsoni, Mr. T. 11.00 Dežela fantastičnih zmajev, Spiderwoman, Kapitlan N. 12.35 He-man. 13.00 Super Mario brothers. 13.25 Želve. 13.50 Ragazzi. 14.25 Adam 12. 15.15 Dakteri. 16.05 Angel se vrača. 17.00 Čas v sliki. 17.45 Čudovita leta. 18.10 Novo v kinu. 18.45 Poročila. 19.00 Nogomet. 20.15 Masters of The Universe, fantastični, 1987 (Dolph Lundgren). 22.05 Dali-As. 23.00 Zgodba o O., seksi. 1984 (Sandra Wey). 0.40 Dotikanje je prepovedano, seksi. 2.17 Zgodba o O. 3.30 Dotikanje je prepovedano.

SAT 1

20.15 Heintje — srce gre na pot, glasbeni, 1969 (Heintje). 22.10 Poročila. 22.25 Profesionalci, začetek angleške kriminalistične serije, 1978 (Gordon Jackson, Martin Shaw). 23.20 Grešna postelja, erotični, 1973.

NEDELJA
2. junij**TV SLOVENIJA 1**

8.35 Video strani
8.45 Otroška matineja
8.45 Živ žav
9.40 Hči morskih valov, ponovitev norveške nadaljevanke, 5/6
10.20 Siniša Pavič: Boljše življenje, humoristična nadaljevanka Tv BG (1/14)
11.00 Celje: Mladinski pevski festival, prenos
12.00 Obzorja duha
12.20 Alpski večer — Bled '91 2/6
12.50 Video strani
13.10 Ona + on, ponovitev
14.40 J. Galsworthy: Saga o Forsyth, angleška nadaljevanka (20/26), čb
15.30 Sova, ponovitev
16.50 Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 Tv dnevnik 1
17.05 Teci, zajček, teci, avstralski film
18.20 Video strani
18.50 Risanka
19.00 Tv mernik
19.15 Tv okno
19.30 Tv dnevnik 2
20.05 Zoran Brčić—Živorad Tomić: Diploma za smrt, nadaljevanka HTV (3/3)
20.55 Zdravo
22.15 Tv dnevnik 3
22.35 Sova: Kreplji in praske, ameriška nanizanka, 14/16, Taggart, škotska nanizanka, 1. del 1. zgodbe
23.55 Video strani

TV SLOVENIJA 2

14.00 Športno popoldne. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Allegro Con Fuoco, igrani dokumentarni film. 21.15 Ciklus filmov R. W. Fassbinderja, Lola, nemški film. 23.10 Športni pregled, oddaja TV SA. 23.55 Yutel.

HTV 1

9.45 Poročila. 9.50 Tv koledar. 10.00 Nedeljsko popoldne za otroke. 12.00 Kmetijska oddaja. 13.00 Poročila. 13.05 Serijski film. 13.55 Družinska oddaja. 14.25 Nedeljsko popoldne. 18.45 Risana serija. 19.10 Tv sreča. 19.30 Tv dnevnik 1. 20.00 Dramski spored. 21.05 Igrani film. 22.40 Tv dnevnik 2. 23.05 Športni pregled Tv SA. 23.55 Glasbena oddaja. 0.35 Yutel.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Sramota, ameriški čb film, 1961 (Audrey Hepburn, Shirley MacLaine). 10.50 Tisoč mojstrov. 11.00 Pogovor z novinarji. 12.00 Tednik. 12.30 Orientacija. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Urad, urad, serija. 13.35 Sedem zlatih mest, ameriški film, 1955 (Richard Egan, Anthony Quinn, Rita Moreno). 15.15 Magične minute. 15.20 Tedaj. 15.25 Hiša v Jeruzalemu, sveto pismo za otroke. 15.30 Otroški spored. 15.55 Pregled spore. 16.10 Dakteri, zadnji del serije. 17.00 Mini čas v sliki. 17.10 Mladinski magazin. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Mladinski magazin. 18.30 Dr. Kulani — zdravnik na Havajih, serija. 19.15 Zrebanje lota. 19.20 Nocojšnji spored. 19.30 Čas v sliki. 19.48 Kolesarska dirka po Avstriji, tretja etapa. 20.15 Večni figaro, dokumentacija. 20.45 Mozart: Figarova ženitev, komična opera v štirih dejanjih. 23.50 Vizije. 23.55 Čas v sliki.

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama do 9.00. 9.00 Čas v sliki. 9.05 Kulturni tednik. 9.30 Katoliško bogoslužje. 10.15 Albatros — ptica rekordov. 11.00 Opera matineja: Figarova ženitev (Mascel Pravy). 12.55 Leksikon umetnikov. 13.00 Tuja domovina, spored v jeziki. 13.30 Podoba iz Avstrije. 14.15 Dunajski slavnostni dnevi 1991: Poročila o sporedu. 15.00 Športno popoldne: turnir v namiznem tenisu (Dunaj). 17.15 Klub seniorjev. 18.00 Urad, urad, serija. 18.30 Podoba Avstrije. 18.55 Kristjan v času. 19.00 Avstrija danes. 19.30 Čas v sliki. 19.48 Ljudski odvete. 20.15 Čeljusti II — Maščevanje, ameriška grozljivka, 1987 (Lorraine Gary, Lance Guest). 21.50 Čas v sliki. 21.55 Šport: Formule 1 v Kanadi. 23.00 Ljubimci in drugi tuji, ameriški film, 1970 (Bonnie Bedelia, Michael Brandon). 0.40 Čas v sliki.

RTL PLUS

6.00 Mr. T., Kapitlan N. Yogi, Scooby Doo. 8.00 Za otroke. 9.30 Pirat iz Monte Forte, pustolovski, 1958. 11.00 Tednik. 12.05 Rezerviran čas. 13.05 Moj oče zunajzemeljski, Munsterjevi. 14.00 Street Hawk. 15.15 EP v plesu. 16.20 Ukradi celo banko, komedija, 1973 (George C. Scott). 17.45 Petrova revija. 18.45 Poročila. 19.30 Formula ena v Kanadi. 22.00 Spiegel Tv. 23.35 Prime Time. 22.55 Model in vohlač. 23.45 Formula ena. 0.05 Ponoči, ko zmrzuje kri. 0.30 Cona somraka. 1.15 Hitchcock prikazuje.

SAT 1

13.10 Hotel. 14.05 Videoteke. 14.30 Kako poročiti milijonarja, komedija iz cikla M. Monroe, 1953. 16.05 Od srca do srca. 16.30 Drops. 17.05 Črni princ, zgodovinski, 1955 (Errol Flynn). 18.00 Volitve v Hamburgu. 18.45 Poročila. 18.50 Volitve. 19.30 Skrita kamera. 20.00 Protokol, komedija, 1984 (Gouldie Hawn). 21.40 Volitve. 22.00 Pogovor. 23.15 Volitve v Hamburgu. 23.25 Plavalica (Dawn), športni.

PONEDELJEK
3. junij**TV SLOVENIJA 1**

8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 Tovarišija Petre Grče, 1. del igrane serije HTV
9.30 Tv mernik
9.45 Zvočnost slovenskih pokrajin
10.05 Obzorja duha
10.25 Video strani
15.00 Video strani
15.10 Zdravo, ponovitev
16.30 Sova, ponovitev
17.55 Poslovne informacije
18.00 Tv dnevnik 1
18.05 Mozaik, ponovitev, Utrip, Zrcalce
18.35 Spored za otroke in mlade
18.35 Radovedni Taček: Okno
18.50 Risanka
19.05 Risanka
19.15 Tv okno
19.30 Tv dnevnik 2
20.05 Film AGRTV Tv Slovenija
21.10 Osmi dan
21.55 Tv dnevnik 3
22.15 400 let slovenske glasbe, 19. oddaja
22.55 Sova: Simpsonovi, ameriška animirana nanizanka, 1/15, Taggart, škotska nanizanka, 2. del 1. zgodbe
0.15 Video strani

TV SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi, poskusni prenosi. 16.20 Povečava, ponovitev. 17.30 Regionalni programi, Studio Ljubljana. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 RADI STE JIH POSLUŠALI, 1. oddaja. 20.30 Po sledih napredka. 21.00 Sedma steza, športna oddaja. 21.20 Omizje. Yutel.

HTV 1

9.15 Poročila. 9.20 Tv koledar. 9.30 Otroški program. 10.00 Poletno popoldne. 12.00 Poročila. 12.10 Satelitski program: Staro za novo. 16.45 Poročila. 16.50 Tv koledar. 17.30 Otroški program. 18.00 Hrvatska danes. 18.45 Izobraževalna, poljud. znan. oddaja. 19.15 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 1. 20.00 Igrana serija. 20.50 Zunanja politika. 21.20 Tv dnevnik 2. 21.45 Kinoteka. 23.15 Yutel.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Urad, urad, serija. 9.30 Podoba Avstrije. 10.00 Tv v šoli: Slikarske tehnike. 10.15 Tv v šoli: Pod cesto. 10.30 Beli morski pes, ameriški film, 1987 (Lorraine Lance). 11.55 Komedična opera: Hoffmanove pripovedke. 12.00 Pionirji turizma, dokumentacije. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Mi. 13.35 Zahodno od Santa Fe, čb. 13.45 Mladi glasbeniki v studiju. 15.00 Otroški spored. 15.05 Tudi zabava mora biti. 15.30 Am dam des: V domovini lam. 15.55 Vif Zack. 16.10 Šest Bartonovih, avstralska serija. 16.35 Mini leksikon. 17.00 Mini čas v sliki. 17.10 Spored po željah. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Mi. 18.30 Dr. Kulani — zdravnik na Havajih, serija. 19.15 Nocojšnji.

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama. 11.00 Pariz, teniško prvenstvo Francije. 16.20 Leksikon umetnikov. 16.25 Tedaj. 16.30 Mallorca — otok z dvema obrazoma. 17.15 Kolesarska dirka po Avstriji: 4. etapa. 17.30 Lipova cesta, serija. 18.00 Urad, urad, serija. 18.25 Gaudimax, tekmovalstvo v pripovedovanju smešnih. 19.00 Lokalne novice. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Gozdarska hiša Falkenau, serija. 21.08 Mojastrsko kuhanje. 21.15 Pokol v Mato Grossu, dokumentacija. 22.00 Čas v sliki. 22.15 Čas v sliki a capo. 22.30 Nano — tehnika prihodnosti. 23.15 Pogovor: Vzhodna Evropa. 0.15 Čas v sliki.

RTL PLUS

6.00 Halo, Evropa. 8.35 Šov. 9.15 Formula ena, povzetek. 10.00 Plesi na Dunaju. 11.10 Tvegano! 11.30 Sov. 12.00 Čas v sliki. 12.35 Policijsko poročilo. 13.10 Hammer. 13.35 Santa Barbara. 14.25 nadaljevanje. 14.25

SREDA
5. junij

TV SLOVENIJA 1

8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 Živ žav
9.50 Film AGRFT TV Slovenija
10.55 A. Adelson: Ime mi je Steven, ameriška nadaljevanka (4/4)
11.40 Video strani
16.20 Video strani
16.30 Sova, ponovitev
17.55 Poslovne informacije
18.00 Tv dnevnik 1
18.05 Klub Klobuk, kontaktna oddaja
19.05 Risanka
19.15 Tv okno
19.30 Tv dnevnik 2
20.05 Film tedna: HOOSIERS, ameriški film
22.00 Tv dnevnik 3
22.20 Sova: Alf, 40. del ameriške nanaizanke, Taggart, škotska nanaizanka, 1. del 2. zgodbe
23.40 Video strani

TV SLOVENIJA 2

17.00 Satelitski programi, poskusni prenosi. 18.30 Mostovi. 19.00 Tv Slovenija 2 — Studio Maribor, Poslovna borza. 19.15 Tv ruleta. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Žarišče. 20.30 Športna središča. 22.00 Svet poročja. 22.45 Yutel.

HTV 1

9.15 Poročila. 9.20 Tv koledar. 9.30 Otroški program. 10.00 Poletni program. 12.00 Poročila. 12.10 Satelitski program: Staro za novo. 16.45 Poročila. 16.50 Tv koledar. 17.30 Otroški program. 18.00 Hrvatska danes. 18.45 Videoboom. 19.15 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 1. 20.00 Filmski večer. 22.00 Tv dnevnik 2. 22.25 Dokumentarni program. 23.25 Yutel. Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Urad, urad, serija. 9.30 Francoščina. 10.00 Tv v šoli: Manjšine v Avstriji — Hrvat. 10.15 Tv v šoli: Jezus Žid. 10.30 Mlada Katarina, 2. del tv filma, 1990 (Julia Ormond, Maximilian Schell). 12.05 Narava pod lupo. 12.15 Pokol v Matto Grossu, dokumentarni film. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Zahodno od Santa Fe, čb western. 14.00 Sosedovi, serija. 14.45 Bulevarji tega sveta — Dunaj: Graben. 15.00 Otroški spored. 15.05 Zgodbe iz račje doline, risanka. 15.30 Sestanek v mlinu duhov, lutke. 15.50 Dobro pogled. 15.55 Pošta s Kasandrom. 16.10 Kakor pes in mačka. 16.35 Mini atelje. 17.00 Mini čas v sliki. 17.10 Spored po željah. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Me ženske. 18.30 Dr. Kulani — zdravnik na Havajih, serija. 19.20 Nocojšnji spored. 19.21 Današnje znanje. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Šport. 20.15 Sen mojega življenja, ameriški film, 1955 (Katharine Hepburn, Rossano Brazzi). 21.50 Pogledi od strani. 22.00 Dallas, serija. 22.45 Zajtrkovalni klub, ameriški film, 1984 (Judd Nelson, Molly Ringwald). 0.20 Čas v sliki.

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama. 11.50 Lek-sikon umetnikov. 11.55 Tedaj. 12.00 Pariz: Teniški turnir za prvenstvo Francije, nato: Kolesarska dirka po Avstriji, 6. etapa (Grossglockner), nogomet: Danska—Avstrija. 18.00 Urad, urad, serija. 18.25 Nocojšnji spored. 18.30 Pogled skozi ključavnico. 19.00 Lokalne novice. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Kulturni dnevnik. 20.15 Argumenti (Walter Schiejo). 22.00 Čas v sliki. 22.25 Čas v sliki da capo. 22.30 Kolesarska dirka po Avstriji, 6. etapa: Grossglockner, nato Teniški turnir v Parizu, nato Čas v sliki.

RTL PLUS

6.00 Halo, Evropa. 9.15 Demonska ženska, nemi 1926 (Greta Garbo). 11.10 Tvegano! 11.30 Sov. 12.00 Čena je vroča. 12.35 Policijsko poročilo. 13.10 Hammer. 13.35 Santa Barbara. 14.25 Springfieldova zgodba. 15.10 Klic srca. 15.55 Čips. 16.45 Tvegano! 17.10 Čena je vroča. 18.00 Ženska za sedem milijonov. 18.45 Poročila. 19.20 Angel se vrača. 20.15 Umor je njen hobby. 21.10 Narodna glasba. 22.10 Stern TV. 22.50 Ženske po Sinnetovi. 23.35 Dr. Westphall. 0.30 Boj proti mafiji. 1.20 Angri varuh New Yorka.

SAT 1

6.00 Dobro jutro. 8.35 Sosedje, Bolnišnica. 9.50 Teleshop. 10.10 Beg v Atene, pon. 12.05 Kolo sreče. 12.45 TV-borza. 13.35 Bingo. 14.00 Ollies, Bolnišnica. Sosedje. 15.35 Teleshop. 15.50 Kung Fu. 16.45 Stingray. 17.40 Poročila. 17.45 Zaljubljen v čarovnico. 18.15 Bingo. 18.45 Dober večer, Nemčija. 19.15 Kolo sreče. 20.00 Hunter, serija. 21.00 Obupno iščem Suzano, komedija, 1984 (Madonna, Rosanna Arquette). 22.50 Poročila. 23.05 Petek trinajstega. 23.55 Kanal 4 v gledališču. 0.55 Hunter.

UGANKARSKI SLOVARČEK

BATAL = vzdevek največjega govornika starega veka in nasprotnika Filipa Makedonskega Demostena

DRU = ameriška filmska igralka (Joanne, »Vsi kraljevi možje«).

GAAL = madžarski pisec, eden od vodij revolucionarnega gibanja na Madžarskem (Jozsef, 1811—1866)

KARA = reka na skrajnem severovzhodu Sovjetske zveze

RATTEN = mesto na vzhodu Avstrije ob reki Feisfritz

ROIDIS = grški romanopisec.

pripovednik, esejist, kritik in prevajalec (Emmanuel, 1835—1904)

SERAFIN = italijanski dirigent, interpret italijanskih oper (Tulio, 1878—1968)

SPOON = palica za golf

TSU = francoska filmska igralka kitajskega rodu (Irene, roj. 1943)

REŠITEV KRIŽANKE, ŠT. 697: Vodoravno: Cro-Magnon, Lepoglava, Osojni vrh, Sancin, AA, cavea, Art, Onan, psina, BAI, Tratnik, GG, splet, edinka, Aram, Paulsen, bog, Ibrica, Antilja, Evora, atlet, Atena, Morales, Sn, Kai, Noel, Noverre, LN, duce, bankar.

v z n a m e n j u

od 21. 3. do 20. 4.

Ona: Nikar ne obre-kuj svojih prijateljev, saj se ti prav hitro lahko zgodi, da ti bodo obrnile hrbet in boš ostala sama. Najprej pospravi pred svojim pragom — imela boš več kot dovolj dela. Ne praskaj se tam, kjer te ne srbijo!

On: Zaljubljen se boš v osebo, ki pa ti čustev ne bo vračala, zato boš precej razočaran. Vendar nikar ne obupuj, saj od tega ne boš imel prav nobene koristi. Raje pogledaj resnici v oči, precej lažje bo!

od 21. 4. do 20. 5.

Ona: V stari družbi boš spoznala očarljivega neznanca, ki ti bo močno ogrel srce. Nikar ne nasedaj zlobnim govoricam svojih prijateljev, ampak se mu skušaj približati. Ne boš obžalovala!

On: Že dalj časa si zamen prizadevaš uresničiti zastavljeni načrt, sedaj pa se ti bo ponudila izjemna priložnost, da to tudi zares narediš. Nikar je ne izpusti iz rok, ne bo se zlepa ponovila!

On: V zadnjem času si uspel korenito spremeniti življenje, zato se nikar ne vračaj na stare tire. Ne dovoli, da bi ves dosedanj trud splaval po vodi, saj bi si kasneje močno očital. Stisni zobe in uspeh ne bo izostal!

od 21. 5. do 21. 6.

Ona: Ne zapletaj se v tvegane avanture, saj si trenutno v zelo negotovem obdobju in bi ti vsakršna veza samo škodovala. Raje se posveti reševanju nakopičenih težav, kajti za ljubezen bo še več kot dovolj časa!

On: Znašel se boš v velikih težavah, vendar ti bo na pomoč priskočil prijatelj in s skupnimi močmi bosta razrešila nastalo zmedo. Naslednjič boš bolj previden in se ne spuščaj v tvegane posle, drugače ti bo nekoč še zelo žal!

od 22. 6. do 22. 7.

Ona: Ne vmešavaj se v zasebno življenje svojega partnerja, saj ti bo takšno početje močno zamerilo. Raje se posveti zadevi, ki ti že dalj časa ne da miru; z malce truda boš dosegel velik poslovni uspeh!

On: Zanimiva oseba se ti že dalj časa skuša približati, ti pa se ji vztrajno izmikaš. Nikar ne bodi tako trmoglav, stopi ji naproti in spoznal boš, da ti pomeni veliko več, kot pa si pripravljen priznati.

od 23. 7. do 23. 8.

Ona: Manjka ti samozavesti, zato se nikakor ne moreš odločiti, da bi naredila potezo, ki jo že dalj časa načrtuješ. Zberi pogum ter odločno ukrepij in videla boš, da ne boš obžalovala!

On: Čeprav se boš močno zaljubljen v prikupno neznanco, nikar ne pozabi starih prijateljev, saj jih boš nekoč še potreboval. Torej dobro razmisli, preden narediš neumno napako, ki bi jo še drago plačal!

od 24. 8. do 23. 9.

Ona: Stari prijatelj ti bodo pripravili prijetno presenečenje in vesela boš, da niso pozabili nate. Izkaži jim svojo hvaležnost in se jim skušaj oddolžiti. Pa na partnerja nikar ne pozabi!

On: Na poslovnem področju te čaka precej neprijetnosti in prav pošteno se boš moral potruditi, da se boš rešil iz zapletene situacije. Ljubljena oseba ti bo pripravila neprijetno presenečenje, saj močno pogrša tvojo pozornost!

od 24. 9. do 23. 10.

Ona: Vse preveč se prepuščaš lenarjenju, zato se nikar ne čudi, če se ti je nabral cel kup problemov, ki jih boš morala razrešiti. Partner ti bo skušal pomagati, torej upoštevaj njegov nasvet!

On: Znašel se boš v velikih težavah, vendar ti bo na pomoč priskočil prijatelj in s skupnimi močmi bosta razrešila nastalo zmedo. Naslednjič boš bolj previden in se ne spuščaj v tvegane posle, drugače ti bo nekoč še zelo žal!

od 24. 10. do 22. 11.

Ona: Povabljena boš na zabavo, vendar ti bilo boljše, če bi ostala doma in preživela miren dan. Naporno delo te je precej izčrpalo, zato se sprost in si privošči krajši počitek. Koristilo ti bo!

On: Nekdanji prijatelj si močno prizadeva, da bi ti povzročil čimveč težav, zato ti malce previdnosti ne bo škodovalo. Na ljubezenskem področju pričakuj precej burno obdobje, torej brez panike!

od 23. 11. do 21. 12.

Ona: Ponudila se ti bo lepa priložnost za lahek zaslužek, zato je nikar ne izpusti iz rok. Potrudi se in finančno stanje se ti bo precej izboljšalo. Zanimiva oseba te bo popolnoma očarala in preživela boš veliko lepih trenutkov!

On: Zamudil boš odlično priložnost, da bi uspešno izpeljal začetni posel do konca, in tega si ne boš zlepa odpustil. Je že tako, da je po toči zvoniti malce prepozno. Prihodnjič bodi bolj pazljiv!

od 22. 12. do 20. 1.

Ona: Nikar ne nasedaj zlobnim govoricam prijateljev, temveč verjemi le tisto, o čemer se boš sama prepričala. Ne dovoli, da bi postala objekt zasmehovanja svoje okolice. Torej bodi skrajno previdna!

On: Skušaj se prilagoditi novi družbi, drugače boš ostal sam in osamljen. Zanimiva oseba bo pokazala zanimanje zate, torej ji nikar ne obračaj hrbta. Stopi ji naproti, čaka te veliko lepih doživetij!

od 21. 1. do 19. 2.

Ona: Nehaj sanjariti in čimprej stopi iz oblakov na realna tla, drugače boš imela še velike težave. Raje bodi zadovoljna s tistim, kar trenutno imaš, saj nisi v najbolj ugodnem obdobju. Za kaj več pa počakaj na boljši jutri!

On: Na poslovnem področju boš doživel velik preobrat in dosegel lep uspeh, kar te bo navdalo z neizmernim zadovoljstvom in ti dalo svežih moči za nove podvige. Prav tako pa se ti bo močno povečal ugled v družbi!

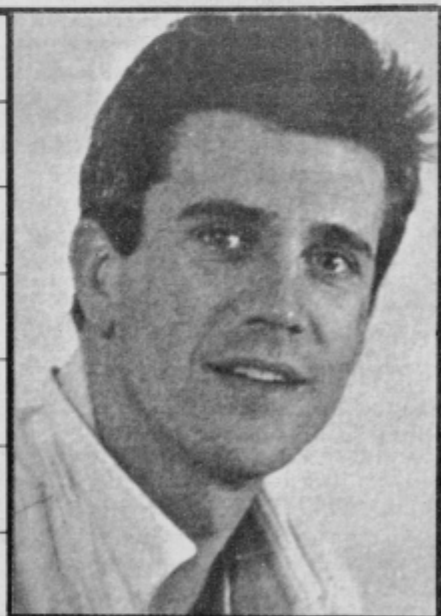

od 20. 2. do 20. 3.

RIBI
Ona: Čeprav ti je prijeten neznanec, po-pustoma zmešal glavo, se nikar ne predajaj zgolj čustvom, temveč dobro razmisli, kam sploh vse to vodi. Prosi staro prijateljico za pomoč, prav rada ti bo pomagala!

On: Dalj časa si trdo delal, sedaj pa je prišel čas, da pobereš plodove svojega dela. Torej nikar ne omahuj, drugače si bo zasluge za tvoje delo prilastil nekdo drug. Na čustvenem področju te čaka prijetno presenečenje...

SESTAVIL EDI KLASINČ	PRIJAVA ZA PRENA- ŠANJE BOLNIKOV	HUD BOJNI STRUP	KALA- NICA	SPODNJI DEL SVINJSKE NOGE	REKA V SZ	BOLG. MOŠKO IME	BAJJA	PORTU- GALSKO MESTO	DIKTAT
ANGL. PEVEC									
IZVRŠNI ORGAN ALI OBLAST									
STROJ IZLOČE- VALNIK									
PREBI- VALEC IRAKA							RENU ŽIV OR- GANIZEM		
OZKO OKENCE V STENI					RIŽEVO ZGANJE SKUPNA GODCEV				
OČKA				ZUŽELKA ANGL. PEVEC				MADŽ. PISEC (JOSEF)	»TEDNIK«
698	PALICA ZA GOLF	KREDITNA BANKA SOLSKI ZAPOR	ZIVIL. POT.	AZUČI (ZANIČ LJIVO)	JAPON. UTEŽNA MERA	NEKDANJI RUSKI VLADAR	SLAVKO GRUM PERZIJ. KRALJICA	GRIGOR VITEZ	OZARE
DIVJI KOZEL						ZBIRANJE PODATKOV JUNAK BULJBA		EVROP. OTOČNA DRŽAVA	SPLIT
ŽIVALSKI ZAJE- DALEC				NAŠ IZUMITELJ LOUIS ADAMČ				DEMOS- TOS VZDEVEK PERUNIKA	ZOBNA GNILoba
IZVIRNIK				KDOR PIŠE V STILU FRANČ. F. IGRALKA					RADIJ AM. FILM. IGRALKA (JOANNE)
KRITIKA, PRESOJA				MESTO V AVSTRIJI VINKO KORENT			GRŠKI PISATELJ FRAN RAMOVŠ		PREGOVOR
REKA V HERCE- GOVINI				ITALIJ. DIRIGENT (TULIO)					
»TEDNIK«	ROALD AMUD- SEN	NEZNANKA V MATE- MATIKI		60 MINUT			RADO SIMO- NITI	»TEDNIK«	ZDA (ORIG.)

motel VINDIŠ

Stanko & Terezija Vindiš
62230 Lenart, Cmureška 2,
☎ 062/724-074, 721-021

PONUJAMO:

- ribe in druge specialitete ob izbranem vinu
- prostore za večje prireditve (poroke, seminarji...)
- možnost prenočitve v prijetnih sobah za goste
- obiščite nas v Radgoni, kjer smo odprli novi bar — CROSS BAR

MOTEL VINDIŠ — ZA LJUDI Z IZBRANIM OKUSOM!

SIVILISTVO
Unuk Majda
(Cankarjeva 16, 62250 Ptuj)
☎ (062) 773-666

PREDSTAVLJAMO SE Z DODATNO PONUDBO SVEČANIH OBLAČIL (ZA ŽALNE SLOVESNOSTI)
Odprto imamo tudi ob sobotah in nedeljah!

TRGOVINA S KONFEKCIJO
VESNA

v Cankarjevi 2, Ptuj,
☎ 776-010

NUDI KONFEKCIJO PO UGODNIH CENAH.

MOŽNOST PLAČILA NA OBROKE — ČEKE!

Priporočamo se!

NOVO NOVO NOVO
VIDEOTEKA FORTUNA
Zagrebska c. 9

Odprto vsak dan od 10. do 19.30, v soboto od 9. do 13. ure

- Nudimo vrhunsko kakovost filmov — ORIGINALI
- Izposoja videoplayerjev in videokamer
- Sprejemamo v PRODAJO in TAKOŠEN ODKUP ar-
dio in video aparate...
- LOTO, 3x3, ŠN

MARKET
ŠPARAVČEK
DANICA TRAVNIKAR, Sp. Hajdina 77
☎ 062/776-641

Odprto: vsak dan od 7. do 19.30, v soboto od 7. do 13. in v nedeljo od 8. do 12. ure

- Nakup nad 300 din — 4 % popusta
- Naročila sprejemamo po telefonu — DOSTAVA BLAGA NA DOM!
- V nedeljo prodajamo svež kruh

ŠPARAVČEK — MARKET PO MERI LJUDI!

JL LAH d.o.o.
Maistrova 22, 62250 Ptuj
☎ & fax. 772-432

— PROGRAMI za NATEČAJ REP. SL. za DEMOGRAFSKO ogrožena področja

— GRADBENA DOKUMENTACIJA za pridobitev gradbenega dovoljenja

— INŽENIRING — gradbeni, investicijski in tehno.

— IZDELAVA in priprava tehničnih projektov in dokumentacije za izdelke.

— RAZVOJ NOVIH izdelkov

— POOBLAŠČENI servis SACHS-DOLMAR in ALPINA

— KVALITETNO, KONKURENČNO!
BODIMO MED PRVIMI!

ŠE JE ČAS!

Jeruzalem
ORMOŽ

Jeruzalem Ormož
Kmetijstvo, d.o.o.
Avtoservis Ormož — Hardek

prodaja v svojem avtosalonu vsa vozila iz programa Renault.

Dobava omejenih količin takoj po vplačilu.

Avtosalon je odprt od 7. do 15. ure, v četrtek od 7. do 18. ure in v soboto od 7. do 12. ure.

Informacije zahtevajte na telefon 062 701-023.

V avtoservisu tudi servisirajo vozila Renault, prodajajo rezervne dele in vso drugo opremo.

Priporočamo se!

RENAULT

»ODPRAVIMO KAJENJE V JAVNIH PROSTORI IN DIHAJMO ZRAK BREZ TOBAČNEGA DIMA«

Škodljivost pasivnega kajenja

Letos se bomo že četrtri spomnili na 31. maj — svetovni dan nekajenja. Potekal bo pod geslom: **ODPRAVIMO KAJENJE V JAVNIH PROSTORI — DIHAJMO ZRAK BREZ TOBAČNEGA DIMA!**

Ponovno je pred nami torej priložnost, da na različne načine posvarimo pred škodljivostjo kajenja.

Akutne in kronične posledice aktivnega kajenja so dobro znane. Vse več je tudi dokazov o škodljivosti pasivnega kajenja, kateremu so izpostavljeni nekadilci med njimi otroci, nosečnice, kronični bolniki.

Malokdaj se pomisli na vpliv kajenja matere na še nerojenega otroka oz. kajenje staršev na otroka ter škodljivosti tobaka odraslim pasivnim kadilcem.

Cigaretni dim škoduje otroku še veliko bolj kot odraslim. Njihova pljuča se začnejo razvijati 24 ur po spočetju. Bronhiji se razvijajo šele po porodu in so ob rojstvu še dokaj nepopolni. Do 8 leta starosti se število pljučnih mešičkov poveča s 24 milijonov na 200–350 milijonov. Ravno zato so v tem času otrokova pljuča zelo občutljiva.

Med 2000 sestavinami tobaka je okrog 300 strupenih. Nekatere med njimi (ogljikov monoksid, nikotin in rakotvorne snovi) ustavijo ali motijo naravni razvoj pljuč. V telo prodira tobak v obliki dima in drobnih delcev, ki povzročajo motnje v dihanju. Prizadeta je tudi imunska in celična zaščita, ker se sčasoma uničijo dilačice na sluznici, ki ščitijo pred okužbami in umazanijo.

Zaradek je zelo občutljiv za cigaretni dim od samega začetka nosečnosti in ta poleg drugih snovi prehaja skozi posteljico. Otrok matere, ki je kadila med nosečnostjo, se rodi v povprečju z 200 g manjšo porodno težo, marsikateri je preobčutljiv in s slabo razviti pljuči. Matere kadilke tudi dvakrat pogosteje rojevajo nedonošenčke, čeprav so rojeni ob roku. Pri otroku kadilcev je majhna porodna teža posledica plodovnega neposrednega zaostajanja v rasti, značilno pa je tudi

zmanjšanje dolžine in obsega glave, prsnega koša in ramen. Lahko pa kajenje matere povzroči pomanjkanje kisika ploda, kar pripelje do splava, prezgodnjega poroda, pa tudi do umrljivosti novorojenčka.

Težko je reči, kakšne bodo kasnejše posledice na otroku starša (staršev) kadilcev. Jasno pa je, da se nevarnost pljučnih in dihalnih bolezni povečuje, če se pasivno kajenje nadaljuje oz. mladostnik prične kaditi (kar je v družinah kadilcev zelo pogosto!). Kajenje staršev ima največji vpliv v prvem letu otrokovega življenja. Dojenčki, ki vdihavajo cigaretni dim, lahko začnejo piskajoče dihati, to pa je že znak okvare pljuč in bronhijev.

Otrok tudi postane zaradi hujših ali blažjih poškodb pljuč občutljivejši za različne mikrobe in viruse, z leti pa lahko pride pri odraslem človeku celo do prenapetosti pljuč.

S temi vrsticami staršev in drugih kadilcev ne želimo obtoževati, ampak posvariti in podučiti. Dovolj je že, da premislijo, da je skupna površina

pljučnih mešičkov, ki pridejo v stik z zrakom ali njegovimi onesnaževalci, več kot 100 m²; pljuča pa vsak dan sprejmejo približno 9.000 litra zraka. Zrak — in to čist — je torej življenje!

Zato starši — kadilci, poskrbite vsaj za zdravje svojih otrok, če vam že lastnega ni mar. Če se že ne morete zaprtem prostoru vzdržati cigarete, j potrebno dobro prezračiti prostore, saj se sestavine tobaka dolgo zadržijo v zraku. Ne kadite v avtomobilu, predvsem pa ne v prisotnosti otrok. Bodimo zgled, toliko bolj, če sploh ne kadimo!

Največ torej storimo zase in za zdravje svojih najdražjih, če ne kadimo. Če že morate, kaditi pa spoštujte nekatera načela lepega vedenja.

Pasivno kajenje ni nedolžno tudi za odraslega. Na učilnih mestih v glavnem izredno potrpeljivo prenašamo kadilce. To lastnost bo potrebno opustiti, sploh, če hočemo ohraniti lastno zdravje in se izogniti raznih škodljivih posledic, predvsem pa pljučnega raka, ki je najtežje ozdravljiv, a se ga najlažje izognemo.

Kajenja na avtobusih v glavnem ni več, na vlakih so v večini ločeni vagoni za kadilce in nekadilce.

Zelo redka pa so druga mesta, kjer se tudi pogosto najdemo. Tudi v restavracijah, gostiščih, disko klubih in drugod bi lahko bili ločeni prostori. Morda pa bi bili kljub temu donosni?!

Tudi v zdravstvenih ustanovah bi kajenje morali odpraviti; odpraviti pa predvsem obnašanje tistih, ki se s cigareto v roki sprehajajo pred bolniki.

Pri zvezi društev nekadilcev Slovenije je promovirana Zelena knjiga nekadilstva. Namenjena je vzpodbujanju in uveljavljanju nekadilstva. Namenjena je vzpodbujanju in uveljavljanju nekadilskega stila pri vsakdanjem življenju in delu. Lepo bi bilo, če bi se v tej knjigi znašlo tudi katero od podjetij oziroma zavodov naše občine, ki obenem dosledno upošteva tudi zakon o varstvu pri delu.

Potrudimo se, predvsem zdravstveni in prosvetni delavci! Pomislimo na svoje zdravje in na zdravje soljudi ter skupaj preprečimo, da bi se znašli na rjavih straneh Zelene knjige nekadilstva.

VT

Poslanica generalnega direktorja Svetovne zdravstvene organizacije dr. Hiroshija Nakajime ob Svetovnem dnevu nekajenja 31. maju 1991:

Svetovna zdravstvena organizacija si že vrsto let prizadeva za družbe brez tobaka, v katerih predstavlja nekajenje družbeno normo.

Moja poslanica za pretekla svetovna dneva nekajenja vam je prinesla mojo skrb zaradi vznemirljivega položaja v zvezi z ženskami in kajenjem ter zaradi nevarnosti za otroke in mlade ljudi, s katerimi se srečujejo, ko odrasčajo v stalni skušnjavi, da bi kadili, oziroma v tujem tobačnem dimu.

Geslo za 31. maj 1991 se glasi: »Odpravimo kajenje v javnih prostorih — dihajmo zrak brez tobačnega dima!« Opozorila morajo vsekakor ostati: vendar pa lahko gledamo na ta dan tudi kot na dan dosežkov in praznik. Lahko si lastimo zmage na mnogih področjih: številke obstajajo in vsakdo si jih lahko ogleda. V mnogih deželah so razglasili zakone in predpise; kajenje so pregnali iz vrste javnih prostorov in iz javnih prevoznih sredstev. Zato naj bi 31. maj 1991 predstavljal tudi dan, ko vsaka vlada — tudi lokalna — oceni napredek pri obvladovanju problemov, povezanih s tobakom, in ugotovi, kaj je še treba storiti, da bi bili vsi državljani deležni enakega zdravstvenega varstva. Zaščita nekadilcev je napredovala, vendar pa tega nikakor ni bilo enostavno doseči! Sedaj skoraj povsod vedo, da

predstavlja kajenje drugih glavno tveganje za zdravje nekadilcev. Raziskave »pasivnega kajenja«, od katerih je nekatere izvajala Mednarodna agencija Svetovne zdravstvene organizacije za raziskave raka, so dokazale, da prisotnost kancerogenih in drugih snovi v tobačnem dimu ogroža zdravje nekadilcev, če so v zakajenem okolju.

Poleg tega da gre pri vzdržnosti kajenja na javnih mestih in v javnem prostoru za vpljnost in normalno upoštevanje drugih ljudi, predstavlja tudi korist za okorele kadilce, tiste prave odvisnike od tobaka. Gre za to, da prekinemo kajenje vsaj za kratek čas. In morda jih bo to prepričalo, da se da živeti brez tobaka tudi daljše obdobje.

Pred tridesetimi leti so bili na javnih mestih in na javnih prevoznih sredstvih napisi »Pljuvanje prepovedano« nekaj povsem vsakdanjega v mnogih delih sveta. Sedaj jih vidimo le redkokje. Upamo, da bo na podoben način napočil dan, ko ne bomo več videli opozoril »Kajenje prepovedano«, ker bo nekajenje družbeno norma. V duhu upanja, da se bo to zgodilo kmalu, vas prosim, da se dejavno pridružite Svetovni zdravstveni organizaciji pri pripravah za Svetovni dan nekajenja 1991.

Hiroshi Nakajima, M. D., Ph. D.
generalni direktor SZO

MLADI PEVCI IZ OŠ TONETA ŽNIDARIČA IN FRANCA OSOJNIKA NAVDUŠILI

Naj živi pesem!

Dvorana Narodnega doma v Ptuj je bila v sredo, 22. maja, polna do zadnjega kotička. Kako tudi ne, saj je zapelo blizu 200 mladih grl iz osnovnih šol Tone-
ta Žnidariča in Franca Osojnika v Ptuj.

Tako smo slišali prikupne igri-
ve pesmice zbora prvošolčkov
obeh šol, nekoliko resnejše pe-
smice otroških pevskih zborov
obeh šol in že kar zahtevne pe-
smi obeh mladinskih pevskih
zborov. Oba dirigenta — Greta
Glatz iz OŠ Toneta Žnidariča in
Ladislav Pulko iz OŠ Franca
Osojnika — sta pokazala, da se
da z malo več truda narediti veli-
ko, za kar jima je čestitala tudi
ravnateljica Marija Šumandl.
Več kot dvajsetim mladim pev-
cem, ki bodo ob koncu leta zbo-
ra zapustili, so ob koncu izročili
pisna priznanja in se jim iskreno
zahvalili.

Foto: M. Ozmeč

ARHITEKTONSKI ATELJE
FRANJO ČIZEK, PROF. DIPL. ING. ARCH.
MARIBOR, POD GRADISČEM 26 ☎ 062/272312

IZDELUJEMO NAČRTE
NOVIH GRADENJ,
ADAPTACIJ IN LEGA-
LIZACIJ ZA GRADBE-
NO DOVOLJENJE — HITRO IN POCENI!

V okviru aktivnosti za razvoj podjetništva Republiški zavod za zaposlovanje — enota Maribor v sodelovanju z izvršnimi sveti občin v Podravju

VABI vse občane, ki razmišljajo o ustanovitvi podjetja ali obrti, da se udeležijo brezplačnega motivacijsko-informativnega seminarja

USTANOVITEV IN USPEŠNO VODENJE OBRTI — PODJETJA

Udeleženci seminarja bodo dobili osnovne napotke o vodenju podjetja oz. obrtne delavnice ter informacije o možnostih in perspektivah te dejavnosti.

Seminar je 9-urni in bo potekal od 12. do 14. junija 1991 v Mariboru in Ptuj.

Vse, ki se želite vključiti v seminar, vabimo, da se zaradi velikega interesa najkasneje do 5. junija 1991 oglosite na zavodu za zaposlovanje v svoji občini, kjer boste dobili natančnejše informacije o vsebini in izvedbi seminarja ter izpolnili prijavnico.

SALON POHIŠTVA
INTERDOM d.o.o.

NAJVEČJA IZBIRA POHIŠTVA

ZELO NIZKE CENE

KREDITI
POPUSTI DO 40 %

Ponudba meseca:

- 35 tipov kuhinj
- 20 tipov spalnic
- 12 tipov otroških sob
- kavči, sedežne grt., dnevne sobe
- francoske postelje, jogiji

PREŠERNOVA 1, 62000 MARIBOR, TEL.: (062) 222-450, 222-289

mali oglasi

PRODAM brejo kravo, telico in dva prašiča, okrog 50 kg. Zabovci 96.
PRODAM 30 arov zemlje, vinograd in sadovnjak, 7. letnik, zidano novo klet z bivalnimi prostori in kopalnico, voda, elektrika, blizu asfaltne ceste v Zetalah, 20 km od Ptuja, vse opremljeno. Cenjeni interesi naj pokličejo na telefon 063/35-433 popoldan.
PRODAM šivalni stroj Bagat »VIŠNJA« selektron. Telefon: 775-579.
PRODAM računalnik COMMODE 64. Telefon: 790-129.
PRODAM koruzo, luščeno, suho. Pobrežje 109.
PRODAM 70 arov, primerno za vinograd ali vsak drugi nasad. Naslov v upravi.

NESNICE — MLADE JARČICE
PASME HISEX, rjave, 15 tednov stare, iz kooperacijske reje, opravljena vsa cepljenja, že navajene na domačo hrano, prodajamo po zelo ugodnih dnevnikih cenah. Vsak, ki kupi 10 jarčic, dobi še eno zastoj, kdor pa kupi manj kot 10 jarčic, ima 10% popust. Dobite jih vsak dan, tudi v soboto in nedeljo. Jože Sorišak, Podložje 1, Pruska Gora.

JANEZ PETEK

Tibolci 18 a
62272 GORIŠNICA
tel.: (062) 795-534

IZDELOVANJE KOVINSKIH PREDMETOV, VODOVOD, TOPLOVOD
Po zelo ugodnih cenah!

PRODAM večjo količino jabolk. Grajenščak 13.
PO UGODNI CENI PRODAM Olto 10-colski plug, dvobrazni. Gajšek, Kicar 3/a, telefon: 774-945.
ISCEN VARSTVO za eno leto starega otroka s septembrom. Pokličite po telefonu: 773-950.

ZOBNA ORDINACIJA
dr. Zdenka Antonoviča v Krapini, M. Gubca 49, ordinira vsak dan po dogovoru. Vse informacije po telefonu: 049/71-795.

PRODAM ali zamenjam vikend z vinogradom in sadovnjakom pri Vidmu za enakega v drugem kraju ali za njivo, parcelo ipd. Ponudbe pošljite pod šifro »HA-LOZE«.
OTROŠKO posteljo z jogijem (belo), barvni TV, kolo na 5 prestav prodam. Makovec, Kraigherjeva 18, telefon: 775-463.

*Le srce in duša ve,
kako zelo boli, ker tebe,
tvoje ljubezni in pesmi
med nami več ni.*

V SPOMIN

Mariji Holc

iz Zagorca 5

V petek, 31. maja mineva leto, polno žalosti in solz, odkar nas je zapustila draga žena, mama in babica. Prav lepa hvala vsem, ki se je spominjate, ji prinašate cvetje in prižigate svečke.

ŽALUJOČI: mož, sin Andrej z družino, hčerke Marica, Katja in Frančka z družinami

V SPOMIN

Tomažu Cartlu

Prvega junija minevata dve leti bridke žalosti in krute resnice, da te ni več med nami. Oh, ljubi Maži, naš zlati, le zakaj, zakaj se je moralo tvoje življenje že v rosi mladosti končati?!

ŽALUJOČA: stara mama in ata iz Vičancec

*Oh, kolike duha zaklade
s teboj je temni grob požrl,
načrte tvoje, naše nade
udarec smrti, vse je strl!*

V SPOMIN

Prvega junija minevata dve leti, odkar te ni več med nami, dragi

Tomaž Cartl

z Zg. Hajdine 53

V naših srcih je ostala velika praznina in bolečina.

Žalujoči: ata, mama, brata Darko in Marko

*Le duša in srce ve,
kako zelo boli, boli,
ker tebe ni.*

ZAHVALA

Ob težki in mnogo prerani izgubi našega draga sina, brata in strica

Rudija Lozinška

iz Krčevine 108 pri Vurbergu, nazadnje je stanoval v Krčevini 126

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvovali v težkih trenutkih, mu poklonili toliko lepega cvetja in vencev, darovali za sv. maše in ga v tako lepem številu pospremili k mnogo preranemu počitku. Posebno zahvalo izrekamo intenzivnemu oddelku bolnice Ptuj, podjetjem Gradnje Ptuj, Pleskar Ptuj, Petrovim sodelavcem iz Agisa Ptuj, Les Ptuj in sošolcem iz Grajene. Hvala g. župniku za občuteno opravljen obred. Prisrčna hvala vsem trem govornikom za ganljive besede ob odprtem grobu. Še enkrat vsem najlepša hvala.

Vsi njegovi

NJIVO 24 arov, v Turnišču dam v najem. Naslov v upravi.
PRODAM dobro ohranjeno kuhinjo. Kristina Hauptman, Vintarovi 37, Destrnik.
PRODAM kravo s teletom. Svetinci 8, Destrnik.
INDUSTRIJSKI šivalni stroj Singer prodam. Telefon: 794-595.
DOBRO ohranjeno spalnico prodam. Telefon: 816-867 ali Sela pri Polskavi 25, Pragersko.

SERVIS ČIŠČENJA VAM NUDI:

- čiščenje tapisonov
- čiščenje vseh preprog
- čiščenje sedežnih garnitur
- čiščenje trdih talnih oblog
- zaščito marmorja

TEL: 775-145

PRODAM enosobno stanovanje v Ptuj. Telefon: 796-138, po 16. uri.

PRODAM skoraj nov dvosol. Telefon: 791-191.

PRODAM živinsko prikolico za dve glavi, mikser za gnojnico in predstevnik. Pobrežje 4, Videm pri Ptuj.

MOPEd avtomatik prodam. Telefon: 775-710, popoldan.

PRODAM večjo količino pšenice slame in suhe borove fosne — 8 cm debeli in 4 m dolgi. Ivan Plavčak, Pletenje 5, Lovrenc.

PRODAM luščeno koruzo. Draženci 84.

PRODAM harmoniko FRAJTONARICO. Spuhlja 38.

PRODAM novo zapakirano motorno žago ali menjam za drva ter 120 kg svinjo. Pacinje 6.

OTROŠKO sobo in sedežno garnituro prodam. Telefon: 772-468.

PRODAM dva sončna kolektorja (2 x 1 m) in lažji gumi voz. Lah, Sobotinci 21, Markovci.

ŽIČNO PLETARSTVO

Rogina

Belšakova 68, Ptuj—Bristje
☎ 062 772-770, 774-890

IZDELUJEMO ŽIČNO PLETIVO KAKRŠNEKOLI VIŠINE, DOLŽINE IN GOSTOTE — ZA OGRAJE VRTOV, TENIS IGRIŠČ, SADOVNJAKOV, KORUZNJAKE...
— brezplačna dostava, popust pri nakupu večjih količin

SERVIS ZAMRZOVALNIKOV

Vam skrinja toči, ali se na njej nabira led? Delo opravimo takoj, strokovno in z uvoženimi materiali. Stroške popravila vam zavarovalnica povrne. Garancija 3 leta.

Miran Ziahtič, Zagrebška 54, PTUJ,
☎ 062 774-806.

IZGUBIL se je črni psiček, kratkodlaki jazbečar. Kdor bi karkoli vedel o njem, naj sporoči na telefon: 794-548.

PRODAM kosilnico BCS s sedežem in motorno kolo JAWA 350. Stanko Petrovič, Turški Vrh 30, Zavrč.

NIMATE službe, ste pripravljeni delati? Nudimo vam lep zaslužek. Pokličite v četrtek in petek od 13. ure dalje na telefon: 775-176.

KOMISIJSKA trgovina pred otvoritvijo kupi več kosov starinskega pohištva, lahko zelo poškodovanega, in starejše podstrešne stvari. Telefon: 314-27.
ZELO UGODNO PRODAM nov električni štedilnik in nov plinski štedilnik z dvema gorilnikoma. Anica Purgaj, Gorišnica 122.

UGODNA CENA EVROPSKA KVALITETA

GORSKO KOLO BP. CYCLE
MOUNTAIN BIKE
18 PRESTAV, zmako ali motko

ZASAMO 6450 din

in HOLLAND LOOK (bunk) 5.550 din

Za skupinski nakup nudimo popust in obroke

INFORMACIJE: BESS - PRO MARKET

in LJUBLJANA, SMARJINSKA 11

PRODAJA TEL: 061 310 935 FAX: 302 556

Vredni smo znanja!

*Tam, kjer si ti, ni sonca ne luči,
le tvoj nasmeh med nami še živi
in nihče ne ve, kako zelo zelo boli,
ko zavemo se, da te več ni.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše mamike, babice, prababice, tete, svakinje in botre

Marije Kancler

iz Apač 179, nazadnje je stanovala na Sp. Hajdini 111 A

se zahvaljujemo sorodnikom, znancem, prijateljem in sosedom, ki ste našo mamiko na sam njen 80. roj. dan pospremili na njeni zadnji poti, darovali prelepo cvetje in se udeležili sv. maše v tako velikem številu. Hvala g. župniku iz Lovrenca za spremstvo od doma in opravljen pogrebni obred, pevcem s Hajdine za bogato izpeto žalostinke na domu in ob odprtem grobu, govorniku društva upokojencev Kidričevo, pogrebniemu podjetju »MIR« iz Vidma pri Ptuj in zvonjenju v Lovrencu in na Hajdini.

Hvala sodelavcem Skupščine občine Ptuj in sosedu Brigiti Milošič, ki je pomagala lajšati bolečine naši mamiki v času njene bolezni. Vsem iskrena hvala.

Z bolečino v srcu hčerki Anica in Micika z družinami ter vnuk Ivan z družino.

*Truplo tvoje zemlja krije,
v hladnem grobu mirno spiš,
tvoje srce več ne bije,
bolečin več ne trpiš.
Nam pa žalost srce trga,
solza lije iz oči,
dom je prazen in otožen,
ker tebe več med nami ni.*

ZAHVALA

Ob boleči, nenadni izgubi našega nenadomestljivega moža, očeta in dedka

Petra Kukovca

roj. 3. 7. 1923
iz Markovec 81

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam karkoli pomagali, pokojnika pa v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali toliko lepega cvetja in vencev, darovali za svete maše, nam pa izrazili globoko sožalje. Posebna zahvala velja govornikom doma in pri odprtem grobu, cerkvenim pevcem za odpete žalostinke in g. kaplanu za opravljen cerkveni obred, trobentariju za odigrano Tišino in pogrebniemu podjetju MIR. Še enkrat iskrena hvala vsem.

ŽALUJOČI: žena Marjeta, sinova Anton in Janko z družinami.

GRAPHIC DESIGN

Marjan Bombek

Jadranska 18, Ptuj ☎ (062) 776-890

Izdelujemo in oblikujemo vse vrste **NALEPK** za osebne in tovarne avtomobile (karoserije in cerade)
Hitro in kakovostno vam izdelamo **REKLAMNE NAPISE, NAPISNE TABLE** in **OZNAKE** vseh velikosti.
Priporočamo se!

GOSTILNA OLGA s Hajdine organizira poroke, družabna kosila in druge prireditve.
Po dogovoru dajo v najem tudi dvorano, kjer je kapaciteta okrog 100 ljudi.

PRODAM Olto traktorsko bočno kosilnico. Hameršak, Žabjak 6/A.

PRODAM novo enoinpolsobno stanovanje na Ptuj, telefon: 771-731, interno 43, od 7. do 15. ure.

PRODAM Zastavo 126 PGL, telefon: 796-257.

PRODAM travnik v Dolni, tel.: 691-610.

PRODAM snopovezalko (žetvenik za BCS). Fridi Potočnik, Dobrina 15, Zetale.

PRODAM rabljene salonit plošče, okna z roletami, vrata in drugi gradbeni material. Tel.: 775-048.

PRODAM moped JAVA-AVTO-MATIK 50 cm³ rumene barve. Kraigherjeva 13, telefon: 773-059.

Danilo Polajžer

Prešernova 22, ☎ 774-888, 774-813
(8.—13. ure) in 775-032 (NON STOP)

Ugodno izposojevanje naslednjih tipov vozil: RENAULT 4 in 5, SKALA 55, YUGO 55, GOLF JXD, KADETT 1.3 LS in 1.6 limuzina, DAIHATSU CHARADE TD

Brezplačna dostava do 30 km in še razne druge ugodnosti
CAISSA — KORAK NAPREJ!

AVTO ŠOLA

»EKONOMIK«
MARKOVCI 24 a

začne tečaj
za voznike
motornih vozil
10. junija 1991
ob 17. uri

Prijave sprejemamo na sedežu podjetja ali po telefonu 776-995 vsak dan od 16. do 18. ure.

DEŽURSTVO ŽIVILSKIH TRGOVIN
Sobota, 1. junija: KEKEC in CIRIL-METODOV DREVORED

NOVO

PRODAJNA AKCIJA TOPLOTNIH ČRPALK GORENJE

ČAS AKCIJE: od 27. maja do 8. junija 1991

- velik prihranek energije pri ogrevanju vode, v primerjavi z električnimi bojlerji tudi do 70 %
- primerna za lokale, hotele, gostišča in hiše
- tovarniške cene ter 5 % popusta pri plačilu z gotovino in za člane stanovanjskih zadrug

Ogled in demonstracija delovanja bo v petek, 31. maja, v Prodajnem centru na Ptuj.

VABLJENI!

Prodajni center Ptuj
Rogozniška 7
Tel.: (062) 772-911

*Zakaj, zakaj si moral nama ti umreti,
tega ne moreva razumeti.
Bolečina da se skrili,
pa tudi solza zatajiti,
le tebe...
ne more nihče več nama vrniti*

Rudiju Lozinšku

iz Krčevine pri Vurbergu 108, nazadnje je stanoval v Krčevini pri Vurbergu 123.

TVOJI: Tatjana in hčerka Melita.

*Truplo tvoje zemlja krije,
v hladnem grobu mirno spiš,
tvoje srce več ne bije,
bolečin več ne trpiš,
nam pa žalost srce trga,
solze lije iz oči,
dom je prazen in otožen,
ker tebe več med nami ni.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, očeta in dedka

Franca Hedla

iz Nove vasi 118 pri Ptuj

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem in vsem, ki ste pokojnika spremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Še posebna hvala sosedu Hamlerju, ki nam je pomagal v najtežjih trenutkih, govorniku KS Rogoznica Danici Kelner, moškemu pevskemu zboru Grajana, gospodu za odigrano Tišino in duhovniku za opravljen obred.

ŽALUJOČI: žena Rozalija, hčerke Rozalija, Angela, Majda z družinami, vnuk Danijel in vnukinje Liljana, Valerija, Mateja in Marina.

libra

prodajalna
Ob Dravi,
Hrvatski trg 5
nasproti
restavracije RIBIČ
☎ 776-586

PO IZJEMNO UGODNIH CENAH VAM PONUJAMO:

- BAVALIT ● JUPOL
- VALIT ● FASADNE BARVE ACRIL COLOR

NUDIMO TUDI KOLIČINSKE IN GOTOVINSKE POPUSTE
TER NAKUP BREZ PROMETNEGA DAVKA PREK
STANOVANJSKIH ZADRUG!

VOJAK STRELJAL NA ELEKTRIČARJA OB PTUJSKI VOJAŠNICI

Incident ali nesrečno naključje

(Nadaljevanje s prve strani)

Delavec Elektra Ptuj Franc Premužič je v zadevo vključen povsem naključno. Takole je opisal dogodek:

»24. maja sem se po končani službi peljal na Vičavo k tastu. Na cesti Olge Meglič sem dohitel naše vozilo Renault 4 serviser, ki je zavijalo v Ferkovo ulico. Svoje vozilo sem ustavil na pločniku ceste Olge Meglič in peš šel za delavcem v vozilu.

Do njiju sem prišel pri TP Vičava II, ko je Boris Fras že opravljal zahtevane manipulacije in je bil v nizkonapetostnem prostoru TP, Murko pa je stal zunaj pri vratih. Ko me je zagledal, je stopil k meni. Za ograjo vojašnice je bilo vse mirno, straže nisem videl.

Opazil sem, da je takrat Boris Fras že stopil iz TP in se pripravljal, da zaklene vrata. Med zaklepanjem se je slišal neki nedoločen glas; pogledal sem v njegovi smeri in za-

gledal za ograjo glavo ležečega vojaka in cev, ki je molela v višini okrog 30 cm nad tlemi skozi ograjo v dolžini cca 20–30 cm. Na ta glas je Boris Fras odgovoril v smislu, naj se ne šali, trenutek za tem se je slišal strel in videl sem, da je nekaj sčefralo Frasove hlače okrog kolena in da je klenil. Zakričal je: »Au, zadet sem!«

Takoj zatem je padel drugi strel, krogla je švignila mimo Murkove glave. Obrnil sem se in stekel, da bi čimprej prišel do telefona. Za sabo sem slišal še dva strela.

Najbližji telefon, za katerega sem vedel in je bil dosegljiv, je bil v trgovini. Od tam sem poklical št. 92; ko se nihče ni takoj oglasil, sem poklical št. 771-889, to je DCV ELEKTRO MARIBOR v Mariboru, in zahteval, da javi Postaji milice v Ptuj in reševalni postaji v Ptuj, da je bil pri TP Vičava II ustreljen v koleno Boris Fras (pogovor je posnet v DCV).«

M. Ozmec

15. SKUPNO ZASEDANJE ZBOROV SO PTUJ

Enotna obsodba incidenta

Dogajanje na 15. skupnem zasedanju zborov skupščine občine Ptuj je potekalo v pričakovanju najavljenih ocen dogodkov v Mariboru in Ptuj ob koncu prejšnjega tedna.

Do tega je prišlo v zadnji točki dnevnega reda. Pred tem so poslanci (nič več delegati, saj so to sprejeli v okviru sprejemanja Poslovnika Skupščine občine Ptuj) razpravljali o kmetijstvu v občini Ptuj. Ker je bila dan prej o tem obširna razprava na razširjeni seji izvršnega sveta, o tem poročamo v posebnem sestavku na str. 3. Tudi tokrat je nekaj poslancev dalo svoje pripombe na pripravljeno gradivo, vendar se te pripombe bistveno ne razlikujejo od tistih na seji IS. Skupščina je sprejela razvojne usmeritve kmetijstva, izvršni svet pa jih bo dopolnil glede na pobude razpravljalcev.

V nadaljevanju so sprejemali predloge in osnutke številnih odlokov ter dali soglasje k preoblikovanju Srednješolskega centra Dušana Kvedra v javni zavod. Le-ta bo po reorganizaciji razdeljen v gimnazijo, ekonomsko, kmetijsko in tehnično šolo ter skupnost zavoda.

Dogodki v Mariboru in ranjen delavec Elektra v Ptuj so odmevali tudi v ptujskih skupščinskih klopeh.

Predstavnik JLA je ob opisu dogodkov po vojaški verziji postavil naslednja delegatska vprašanja:

1. Kdo je izdal ukaz delavcem Elektra Ptuj ter jih pripravil do tega, da do transformatorske postaje prihajajo skrivaj čez njive, sadovnjake in vrtove brez predhodne najave in običajnega postopka in izključujejo elektriko na transformatorski postaji, ki je lastnina JLA?

2. Zakaj predsedstvo občine ni reagiralo na naše opozorilo, izrečeno direktorju Elektra Ptuj ter načelniku Oddelka za LO g. Mercu, da naj ne izključujejo infrastrukture za vojašnico, ker v nasprotnem primeru prevzamemo vso odgovornost za posledice, ki bodo z njegovo uresničitvijo morebiti nastale?

3. Na kaj predsedstvo SO Ptuj misli s pozivom organizacijam, da zamrznejo odnose s korpusom, in z izjavo g. Rajherja, da bo vrnjeno z isto mero ter da bodo ustrezno ukrepali? Na kakšne mere in ukrepe se misli?

4. Zakaj je predsedstvo SO Ptuj odstopilo od že vnaprej dogovorjenega sestanka s predstavniki garnizije Ptuj ob 19.30?

Delegatsko vprašanje podjetju Elektro Ptuj:

Zakaj je celotno akcijo izključevanja električne energije na vseh vojaških objektih organiziral in izvajal g. Franc Premužič, od koga je podjetje dobilo ukaz in zakaj se ni upošteval običajen način najave in prihoda delavcev?

Poslanci sicer niso razpravljali, temveč so poslušali temeljite opise dogodkov. Na zasedanje sta namreč prišla udeleženca neljubega dogodka (priča in rešitelj obstreljenega), z delegatskimi vprašanji pa se je oglasil tudi predstavnik ptujske garnizije.

Predsednik skupščine Vojteh Rajher je poslancem opisal ukrepanje in izjave predsedstva, prebral je poročilo Postaje milice, dogodke, predvsem kontaktiranje s ptujsko garnizijo pa je opisal načelnik Oddelka za ljudsko obrambo mag. Janez Merc.

Za govorniški oder je stopil tudi predstavnik garnizije in opisal vojaško plat dogajanja v petek popoldan. Njegove izjave so v več primerih nasprotovale izjavam civilnih udeležencev incidenta; župan je njegovo trditev, da je transformatorska postaja vojaški objekt, označil kot neresnico. Poleg obsodbe medijev zaradi poročanja o dogodku je označil kot korektno obnašanje radia Ptuj, ki je v ponedeljek objavil celotno izjavo ptujske garnizije. Ocenil je tudi, da so Ptujčani ravnali trezno in razen z avtomobilskimi sireni niso izražali nezadovoljstva nad ravnanjem vojske.

Po razpravi so poslanci z večino

glasov (razen enega) podprli začetek postopka, s katerim bodo na naslednji seji sprejeli odlok o volilnih območjih tako, da bo poslanec garnizije izgubil pravico sodelovanja v občinskem parlamentu. Prav tako so podprli ravnanje občinskega predsedstva in sprejeli naslednjo izjavo v petih točkah:

Skupščina občine Ptuj:
1. odločno obsoja ravnanje poveljstva garnizije Ptuj zaradi napada na delavca Elektra Ptuj, v katerem je bil s strelnim orožjem ranjen g. Boris Fras, ogrožanja varnosti občanov, grobege oviranja pri nujni pomoči ranjenemu in groženju enoti Postaje milice Ptuj.

2. zahteva od preiskovalnih in pravosodnih organov, da v najkrajšem času opravijo preiskavo in ovadijo odgovorne osebe.

3. predlaga republiški skupščini, da imenuje posebno komisijo z nalogo osvetlitve ozadja dogodkov v Ptuj, dogodke same in ravnanje vpletenih.

4. Zagotoviti se mora pravična odškodnina za poškodbe in strah prizadetim osebam in

5. Zaradi groženj, uperjenih zoper interese meščanov Ptuj, skupščina občine Ptuj razglasi akterje incidenta iz garnizije Ptuj za nezaželene in jim odreka gostoljubje.

J. Bračič

Izjava predsednika SO Ptuj Vojteha Rajherja

(odgovor na izjavo komande garnizije Ptuj)

Naša skupna volja je predvsem uresničevati s plebiscitom izraženo voljo Slovencev. Čeprav z vso ostrino zavračamo in obsojamo ravnanje poveljstva garnizona JLA na Ptuj, bo o preteklih dogodkih razpravljala Skupščina občine Ptuj 28. maja 1991 in jih ocenila. Oceniti bo morala teroristični napad pripadnikov JLA na civilne objekte in civiliste, ogrožanje varnosti občanov, brutalno oviranje pomoči ranjenemu in grožnje pripadnikom posebnih enot milice.

Zato pozivam vse občane naše občine na dostojanstveno zavračanje ravnanj JLA in da se ne odzivajo na morebitne provokacije.

Z AVTOM PRED AVTOBUS

Prejšnji torek, 21. maja, ob 4.40 je Anica Vesenjak s Turškega Vrha 100, KS Zavre, s parkirnega prostora pred zasebno hišo speljevala z osebnim avtomobilom na regionalno cesto. Pri tem pa ni bila pozorna na avto, ki je prav tedaj pripeljal iz smeri Varazdina, vozil pa ga je Stjepan Ponudič. Avto se je z izogibanjem poskušal izogniti trčenju, kljub temu pa je zadel v levo stran osebnega avtomobila in ga zbil po cestišču. Anica Vesenjak je bila pri tem hudo poškodovana in so jo prepeljali v ptujsko bolnišnico.

Z MOPEDOM PO NASIPU IN V TELEFONSKI DROG

V ponedeljek, 20. maja, okoli 18. ure se je Damjan Režonja s

ČRNA KRONIKA

Partizanske 9 v Lenartu na kolesu z motorjem peljal od Ruperč proti Zamarkovi, KS Lenart. Za naseljem Močno je v blagem preglednem ovinku zapeljal na desno bankino in nato še kakih 50 m po bankini, kjer je trčil v drog telefonske napeljave. Čeprav je mopedist med vožnjo uporabljal varnostno čelado, se je pri trčenju hujše poškodoval in so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico.

MLADOLETNI KOLESAR HUDO POŠKODOVAN

Po regionalni cesti od Ptuj proti Hajdini se je v sredo, 22. maja ob 17. uri peljal z oseb-

Obvestilo komande garnizije Ptuj

Pripadniki garnizije Ptuj, vojaški, starešine in civilne osebe, zaposlene v naši garniziji, izražamo globoko in iskreno žalost zaradi ranitve delavca ELEKTRA Ptuj, do katere je po naši oceni prišlo po nepotrebnem, ker je komanda garnizije pravočasno v kontaktih z odgovornimi občinskimi organi naredila vse, da do kakršnegakoli incidenta ne bi prišlo.

Presenečeni smo zaradi enostranskih, netočnih in nekorektnih izjav posameznih občinskih organov neposredno po dogodku, ki so dane brez kakršnihkoli dejstev in brez konsultacije s komando garnizije in pred vsemi uradnimi izjavami civilnih in vojaških preiskovalnih organov.

V interesu stvarne resnice o tem neljubem in žalostnem dogodku želimo obvestiti javnost, da se ne strinjamo z enostranskim in tendencioznim poročanjem prek sredstev javnega obveščanja, kajti priče so bili desetine pripadnikov garnizona in meščanov, ki so takrat bili v bližini mesta dogajanja.

Postopek delavcev ELEKTRA Ptuj ni bil v skladu s predhodnim dogovorom o obveščanju komande garnizona o opravljanju del na tem področju. Nenajavljeni in prikriti delavci niso reagirali na opozorila stražarja; nasprotno, do njega so se obnašali nekorektno in žaljivo, to pa je privedlo do neljubega dogodka.

Odločno izjavljamo, da tega incidenta nismo izvali in zanj ne moremo biti odgovorni.

Zaradi tega so poziv na zamrzovanje odnosov kot tudi predpisovanje dodatnih ukrepov proti garniziji in pripadnikom JLA v Ptuj ter kvalifikacije s strani najodgovornejših ljudi v občini, da gre za teroristično dejanje, enostransko obveščanje preko Radia Ptuj in drugih sredstev informiranja izvali posebno ogorčenje vseh pripadnikov garnizije, kajti glede na vse dosedanje sodelovanje občanov in garnizije za to ni nobene osnove.

Počutimo se meščani Ptuj in tega okolja, zato ob tej priložnosti želimo izjaviti, da bomo kot do sedaj dajali svoj prispevek k razvijanju mesta Ptuj in medsebojnih odnosov in s tem namenom bomo dosledno in brezkompromisno izvajali svoje naloge.

Se najbolj pa si želimo, da do takšnih in podobnih incidentov ne bi več prihajalo.

PRIPADNIKI GARNIZIJE PTUJ

Javna zahvala

Zahvaljujemo se Dinu Kolariču iz Kettejeve ulice v Ptuj za nesebično pomoč našemu očetu, možu in sinu Borisu Frasu.

Frasovi iz Pivkove ulice v Ptuj

Ptujski izjavi o dogodkih v Pekrah

Predsedstvo Skupščine občine Ptuj je v petek, 24. maja, na izredni seji, na kateri so bili tudi predsednik občinske vlade, načelnik oddelka za ljudsko obrambo in komandant občinskega štaba teritorialne obrambe občine Ptuj, ocenilo, da so pekrski dogodki popolno nasilje vojske nad pravom, diplomacijo, politiko in moralo, skratka nad vsemi oblikami civilizacijskih komunikacij in družbenih vrednot. V zvezi s tem je sprejelo naslednjo izjavo:

Predsedstvo Skupščine občine Ptuj obsoja nasilno dejanje mariborskega korpusa JLA v prostorih Skupščine občine Maribor in zlorabo gostoljubja v Skupščini občine Maribor.

Skupščine občin na območju delovanja mariborskega korpusa pozivamo, da ocenijo, ali delegati korpusa še izpolnjujejo pogoje za opravljanje mandata v skupščinah občin.

Občane občine Ptuj pozivamo, da ohranijo lastno dostojanstvo, organizacije pa, da zamrznejo odnose s korpusom, dokler ne bo izrečeno javno opravičilo, ker ocenjujemo, da je bilo storjeno dejanje napad na slovensko suverenost.

Predsedstvo
Skupščine občine Ptuj

V PETEK DOPOLDNE SO SE SESTALE VSE STRANKE, ZASTOPANE V PTUJSKEM PARLAMENTU IN SPREJELE NASLEDNJO IZJAVO:

Ob zadnjih dogodkih v Mariboru vse stranke, zastopane v ptujski skupščini, obsojajo dejanje jugoslovanske armade. Dejanje pomeni necivilizirani postopek, ki je v nasprotju z veljavnim mednarodnim pravom, in predvsem napad na suverenost Republike Slovenije, ki je na plebiscitu potrjena volja slovenskega naroda.

Ta poseg armade je okupatorsko dejanje, ki nasprotuje volji slovenskega naroda. S tem je grobo kršena pravica slehernega državljanca Slovenije, da skupaj z drugimi živi v svoji državi.

Občane pozivamo, da mirno in dostojanstveno ter brez nasedanja provokacijam izrazijo svoje nezadovoljstvo, hkrati pa s svojim obnašanjem preprečijo morebitno širjenje incidentov, saj bi nasedenje kakršnikoli provokaciji pomenilo uslugo nasprotni strani.

Z obžalovanjem je potrebno ugotoviti, da jugoslovanska armada ni več tisto, kar bi morala biti. Zato jo je potrebno smatrati za nasprotno stran. Kot takšna si tudi lasti pravico, da zavre procese osamosvajanja Republike Slovenije, s svojimi dejanji pa pomeni odkrit napad, na katerega je potrebno tudi ustrezno odgovoriti.

Menimo, da je edina možna rešitev nastale situacije le v izbiri mirnih sredstev. Izbrana sredstva pa ne smejo pomeniti popuščanja ali kompromisov, saj bi s takšnimi dejanji armadi priznali vlogo in položaj, ki ji ne gre.

Občinski zbor SDZ Ptuj
SDP Ptuj
SKZ—LS Ptuj
SSS Ptuj
SKD Ptuj
LDS Ptuj
Zeleni Ptuj

osebna kronika

RODILE SO: Lidija Pavlinič, Draženci 35/b, Hajdina — Tjaša; Vesna Gretič, Durmanec 126 — Valentino; Nežika Bedenik, Nadole 13, Zetale — Aleša; Majda Halec, Videm ob Ščavnici 22 — deklico; Zdenka Kodrič, Bukovci 146, Markovci — deklico; Cveta Klemenčič, Podgorci 25, Ormož — deklico; Jožefa Vogrinec, Škorba 60, Hajdina — dečka; Ivanka Šumiga, Ježovec 35, Ivanec — dečka in deklico; Jadranka Bajs, Šetališče Ivica Božiča 4, Krapina — dečka; Kristina Kmetec, Stanošina 3/a, Podlehnik — Dušana; Andreja Gajšek, Zetale 99 — dečka; Andreja Glazar, Dežno 5/a, Podlehnik — deklico; Jožica Cafuta, Ptuj, Ul. 25. maja 15 — Vladimirja; Irena Reberc, Zamušani 50, Gorišnica — deklico; Sonja Makovec, Pobrežje 141, Videm — deklico; Silva Kokol, Prešernova 22, Ptuj — deklico; Majda Fajfarič, Miklošičeva 10, Ptuj — Ano; Marjana Meško, Mihovci 20, Vel. Nedelja — Lucijo; Marija Frlež, Polensak 42 — dečka; Irma Belšak, Koračice 22, Tomaž — Aleksandro; Marija Cajnko, Kajuhova 11, Kidričevo — Tamaro.

POROKE V PTUJU: Marjan Škripar in Marija Kovačič, Gorišnica 84; Emil Bračič, Štuki, Ul. 5. prekomorske brigade 17, in Marija Sagadin, Stražgonjca 40; Stanislav Fošnar in Ana Drevenšek, Repišče 49/a; Slavko Starčič in Marija Forstnar, Polensak 48; Zvonko Predkič, Pleterje 37, in Darinka Moge, Strnišče 10; Ivan Murko, Zg. Pristava 41, in Darja Šibila, Gerečja vas 20/d; Davorin Skok, Vurberg 47, in Andreja Cebek, Štuki, Pivkova ul. 11; Emil Zebek, Dubrava, Varazdinska 38, in Mira Težak, Turški Vrh 51; Marjan Hericko, Kamnica, C. v Rošpoh 127/a, in Marjana Lah, Ptuj, Remčeva 5.

POROKE V ORMOŽU: Marjan Bobnar, Mali Brebrovnik 31, Ivanj-

brovnik 57, Miklavž pri Ormožu; Milan Govedič in Marijeta Jambrško, Mihalovci 19, Ivanjkovi.

POROKE V LENARTU: Franc Leš in Marija Ruhtel, Zg. Partinje 46, Jurovski Dol; Mirko Krajnc in Marijeta Žmavc, Gočova 14; Igor Petrovar in Alojzija Klobasa, Zg. Porčič 45, Gradišče.

UMRLI SO: Ignac Anzele, Rabelčja vas, Hercegovca ul. 7, roj. 1935 — u. 21. maja 1991; Anton Čeh, Ptuj, Draženska c. 9, roj. 1917 — u. 19. maja 1991; Marija Urbanja, Sakušak 48, roj. 1894 — u. 9. maja 1991; Stanislav Vinkovič, Gajevci 17, roj. 1934 — u. 20. maja 1991; Genovefa Zajšek, Breg 7, roj. 1933 — u. 22. maja 1991; Peter Kukovec, Markovci 81, roj. 1923 — u. 23. maja 1991; Franc Hoedl, Novas pri Ptuj 118, roj. 1927 — u. 23. maja 1991; Martin Zula, Veliki Vrh 3, roj. 1920 — u. 25. maja 1991.

TEDNIK

TEDNIK je naslednik Ptujkega tednika oziroma Našega dela, ki ga je ustanovil Okrajni odbor OF Ptuj leta 1948.

Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO-TEDNIK PTUJ. UREDNIŠTVO: Franc Lačen (direktor in glavni urednik), Ludvik Kotar (odgovorni urednik), Jože Šmigoc (pomočnik odgovornega urednika in lektor), Štefan Pušnik (tehnični urednik); Jože Bračič, Ivo Ciani, Majda Gozvik, Darja Lukman, Martin Ozmec, Vida Topolovec, Nataša Vodušek in Milena Zupančič (novinarji).

PROPAGANDA: Oliver Težak. Naslov: RADIO-TEDNIK, Raičeva 6, 62250 Ptuj, p.p. 99; tel. (062) 771-226; faks (062) 771-223. Celoletna naročnina 750,00 dinarjev, za tujino 1.640,00 dinarjev. ŽIRO RACUN pri SDK Ptuj: 52400-603-31023. Tisk: GZP Mariborski tisk Maribor.

Oproščeno prometnega davka po obvestilu izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije številka 3132 z dne 28. 2. 1991.

POKAŽI, KAJ ZNAŠ

(vrtina prireditelj)

v gostilni KOLEDNIK v soboto, 1. junija, ob 18. uri. Za dobro voljo bo poskrbel ansambel RENIX.

☎ 791-093 — Medribnik 14 a, CIRKULANE